חרב׳ מותר לעשות בי׳ הכנסת בי׳ המד׳
המדרש. ולא להפך. שמעלין בקדש ולא
מורידין. שבי׳ המדרש גדול ממנו. כמו׳
כיוצא בו. אם מכרו בני העיר בי׳ הכנסת
יקח בדמיו מטפחות. לוקחין בדמיין
חומשין. מכרו חומשין לוקחין ספר
תורה. אבל מכרו ספ׳ תורה אין לוקחי׳
בדמיין רק ספר תורה אחר. שאין גדול
בקדושה. כספ׳ תורה וכן במותריהן. ג׳
גבו מן העם מעות לבי׳ הכנסת לבנות׳
או לקנות ס״ת. מטפחות ותיק אין מש׳
משנין אלא מקדושה קלה לחמורה. אבל
אם עשו מה שגבו לעשות. והותירו
מ׳ שנין המותר לכל מה שירצו. וכל אלו
בתי כנסיות כהס׳ פירכת שמניחין על
ארון הספרים מטפחות ספרים. אם
התנו עליהם הכל לפי התנאי: כש׳
כשמוכרין לבי׳ הכנסת צריכין להת׳
להתנות ללוקח שלא יעשהו מרחץ:
ובורסקי ובית הטבילה ובית המים׳
אם לא התנו ז׳ טובי העיר במעמד
אנשי העיר. בשעת המכירה שיה׳
הלוקח מותר לעשותו ובקודתו
כל אילו אז מותר. וכן אם התנו ז׳ טובי
העיר במעמד אנשי העיר על מותר
הדמים שיהיו חולין. הרי אלו חולין.
אחר שיקחו המצוה. וכן אדם שקנאו
שקבלוהו רוב אנשי העיר עליהם.
מוכר ונותן לכל מה שירצה. אין
שוכרין וממשכנין בי׳ הכנסת. אבל׳
נותנין אותה ומוכרין אותה. וכן מותר
להחליף ולתת הלבנים והעצים למסר
שלה כשסתרוה לבנותה. ולא הלוותן׳

שאין הקדושה עולה ממנה. ולא
בדמים אלו בהנאה שהיו כמו׳ ב׳
קנין מתנה שאלו לא היה לקהל הנאה
במתנתה לא היו נותנין: וכל זה שמותר
למכור בעניין שבארתי. בבי׳ הכנסת
של כפרים שנעשית על דעת בני הכפר
לבדם. שאם למוכרה יוכרו אבל בית
הכנסת של כרכים על דעת כל הבאים
נעשית. לבא להתפלל שם. ואין מוכרין
אותה לעולם: רחבה של עיר ובתים
והעיירות שמתקבצין שם להתפלל.
בזמן שהן קבוין יב׳ ולא יכלו ליכנס
כולם בבית הכנסת. אין בהן קדושה.
שאין קביעתן אלא עראי כאדם ב׳
שמתפלל בתוך ביתו:

יג הלכו׳ נשיאות כפים וכהנים: פ״א

בשחרית ומוספת
ומנחת תענית שאין בו נעילה. כהנים
נושאין כפיהם. אבל מנחה כל יום א׳ לא ישאו כפיהם
משום שכרות. ואפי׳ של תענית שיש
בו נעילה לא׳ גזירה משום כל יום: ישאו כפיהם
בשם רש״י כתב הר״ם מקוצי דהיינו׳
דוקא שכרות ביום כפור. ואיכרו דאו׳
פרשי ידיהו ולא מחלפי בשאר מנהג:
כהן שעבר ועלה לדוכן ביום כפור
הואיל וידוע שאין שכרות. לא ירד מפני
חשד דפסול: לא מיניה׳ חלוק ואינבעו׳ טעם
למה. ואו״ל במדרש מיניין מן החרכים
מבין קשרי אצבעות כהנים. ואני שמ׳
שמעתי מלשון דוכן דו כמו כב׳ טב
ואיתב טן דו׳ שו״ה שנים אצבעות
לכיון: ורב עמרם פי׳ שבפסוק יאוש

מניחין ויתנבע כתר גדול׳ בפסוק שני
מניחין המוינעית הסמוכה ואמה
ושלישית מניחין קמייתה סמוכה
לזרת׳ ופסק רב שרירא שיכול החזן
לסייע לכהן שלא יטעה: כיצד
החזן. כשיגיע החזן לרצה יעקרו
כהנים פניהם לצד ההיכל׳ ואצבעות׳
כפופות לתוך כפיהם. הגיע החזן ותשא
כפיהם הגיע החזן לסוף מודים יחזרו
פניהם דרך ימין מול העם׳ ופושטין
אצבעותם ומתחילין יברכך. עד סוף
תיבות
ג׳ פסוקים ושמן כל העם אחר כל פסו׳ אמן׳
והחזן מקריא כל מלה ומלה. ויתחיל ה׳
החזן שים שלום. ויחזירו הכהנים פניהם
דרך ימין. מול ההיכל. וכופפין אצבעותם
ואו׳ עשינו מה שגזרת עלינו׳ עשה
עמנו מה שהבטחתנו כאמור השקי׳
השקיפה וגו׳. ולא יפסיק ברכו׳ בין בלחש
ובקול רם יותר מג׳ פסוקים אלו ואו׳
בקול רם. ובעמידה. ובנשיאות כפים.
ובלשון הקדש. ובמקדש. ובשם המפו׳:
כשעה שעולין לדוכן או׳ בזו׳ יה״א
אק׳ בקדושתו של אהרן וצונו לברך
עמו ישר׳ באהבה׳ וכשגמר החזן כל
ברכתו כשעה שעוקר רגליו לדוכן
או׳ יהי רצו׳ לפניך יי׳ אלקי׳ שתהיה
הברכה הזאת שצויתני לברך את
עמך ישר׳ ברכה שלימה. ולא יהיה
בה מכשול ועון מעתה ועד עולם:
הכהנים ממתינים דבר המקריא
ואין היצבור. עונין אמן מהוראה ו׳
וצבור ממתינין ברכת כהנים לענות
אמן. ואין המקריא עונה אמן מפני

שיתבלבל. תקן עזרא שיעלו יחפים
ויביטו כארץ. ולא בציבור. והיצבור לא
יביטו בפני הכהנים: היו שנים כהנים.
המקריא או׳ בתחלה כהנים ובלבד לא יקרא׳
לאחד רבת. אמור להם׳ ונהגו להקרות
ולקרות׳ כהנים אף ליחיד. מע״פ דבת
להם׳ שנים חייבין לעלות. ולא אחד:
ואו׳ יברכך יי׳ והמקריא יהיה ישר׳
שנ׳ אמור להם: לא יחזירו הכהנים
פניהם מן היצבור עד שים שלום. ולא
יכפו אצבעו׳. עד שיחזרו פניהם מן
היצבור: **פ״ב** במקדש עולין לדוכן
אחר תמיד השחר.
ופושטין אצבעו׳ על גבי ראשיהם.
וכהן גדול למטה מן הציץ. והמקריא
כמו בגבולין. ואין עונין אמן.
אבל אחר הפסוק׳ יצבור יענו ברוך
ברוך יי׳ אלהי ישר׳ מן העולם ועד ה׳
העולם. ואו׳ השם המפורש יו״ד ה״י וי״ו
ה״י ככתיבתו. ובמדינה. ומשמת שמעו׳
הצדיק או׳ במקדש אין או׳ אלא כל
בכינויין. כדי שלא ילמדו אותו הריקו׳
והכמי׳ מלמדין אותו אחד לשבע שנים ג׳
לתלמידיהם: עיר שכלה כהנים. כלן
עולין לדוכן. ישר׳ שבשאר מקומות
וטפס עונין אמן. אם לא יש עשר׳
כהנים שלא עלו שהם עונין אמן:
אין כהן. רק השליח צבור בלבד. אם
מובטח לחזור לתפלתו רשאי לעלות:
אין כהן כלל. או׳ היצבור אלקינו ואלקי
אבותינו ברכנו כו׳. עד וישם לך שלום.
ושמו כו׳ שים שלום בלא עניית אמן
לעם. כהן טשא כפיו אפי׳ באמ״ה

ואם פ׳ אין
דורשין
שלעניהם
כאהרן
יביטו
בכהנים.

השם

פעמים ביום לברך הצבורים. ואם לא
עקר רגליו לילך לדוכן בשעה שאו' החזן
רצה. לא יעלה פעם זה. דכת' וירד מעשו'
החטאת: כל כהן שאין עולה אעפ"י
שבטל אינה אלא עשה אחת. הרי זה עובר
ג' שנ' כה תברכו. אמור להם. ושמו שמי:
ודוקא כשמזהירין אותו. וראי' מירושל'
דא' שמעו' בן פזי כל הוה תשש כח קאי:
לאחורי העמודים. ל' מלעיר נפק ואפכוי·
וכל מה שלא יזהירום ישר' לעלות שאז
עוברי': וכהן שאין מברך אין מתברך·
שנ' ואברכה מברכיך. לא יהא קל בעיניך
ברכתם כי אעפ"י שאותם עשים אימת
הקב"ה והוא מסכים על ידם. ומבין עמו:
עם שאחורי הכהנים אינן בכלל ברכה
אבל שלפניהם בכלל. ואפי' מחיצה של
ברזל מפסקת: כהן אעפ"י שאינו: אויפ
חכם והוא חוטא ומשמר עבירות חוץ
מע"ז ושפיכו' דמים. ואינו בעל מום כגון
ידיו בהקנית ואיצבעותיו עקומות:
ואינו עלג ולא כבד פה. ואין רירו יורד
על זקנו בשעה שמדבר ולא סומא אפי'
באחת מעיניו ולא ידיו צבועות סטים
ופואה. דאז אפי' היו בו מומין אלו ורגיל
בו אנשי עירו. שאז אין מסתכלין במום
נתמלא זקנו נושא כפיו: ואם אינו חוטא
מע"ז ושפיכות דם ואפי' שוגג. ועשה ת'
תשובה לאהם שמעו' ישא' וכן פסק רב
עמרם. דאיתקש למשרת שנ' לעמוד ולשר'·
וזה משרת פסול שנ' אך לא יעלו כהני
במות אל מזבח יי'. ורבי' גרשום אמר דלא אף גרשון.
הוקשו כי אם לעבודה. דכת' לעמוד·
ומ"מ כשר שנשתמד ועשה תשובה

והלא כל ישר' חטאו בע"ז בימי המלכים
ומסתמא היו שם כמה כהנים ולא הק'
שובו אלי ואשובה אליכם. וקטן בן י"ג
ולא נתמלא זקנו נושא כפיו. עם אחרים·
אבל לא מעצמו: שותה שיעור רביעית
יין בבת אחת. שהוא אצבעים על אצ'
ואצבעים על רום אצבעים וחצי אצבע
וחומש אצבע הגדול. שמודדין בו בכל
התורה הנקראין בהן. אין נושא עד שיס
שיסיר יינו. וכן אם לא נטל ידיו עד הפרק·
וכן שתה יותר מרביעית אפי' מזוג·
אפי' בכמה פעמים. אבל רביעית מזוג
או בשתי פעמים נושא: כשם שאסור
לכהן לברך וליכנס במקדש שכור. כך
אסור לכל אדם להורות כשהוא שתוי·
אפי' שכר תמרים. או שתה חלב ונשתב'
ונשתבשה דעתו. שנ' יין ושכר אל תשת·
וסמיך ליה ולהורות את בני ישר'. ומותר
להורות דבר שהצדוקין מודין בו כגון
לאסור שרץ וחלב ודם. ומותר לשכור
ללמוד תורה. ואם היה חכם קבוע לו'
הוראה אסור ללמד שתלמודו הוראה
שתה כדי רביעית. והיה מזוג במים כל
שהו. או ישן מעט או הלך כדי מיל ע'
עבר יינו. שתה יותר מרביעית אין
משכרתו אבל רכוב לא: וכתב רבינו חננ'
מלונדריץ דהשתא שהוראותינו כתובות
אין חשש והמחמי' תבא עליו ברכה:
כשיכנס אדם לישן בלילה על מטתו
מברך בא"י אלהינו מ"ה המפיל חבלי שי'
שינה על עיני. ומאיר לאישון בת עין
יהי רצון לפניך יי' אלקי' שתצילני מיצר
רע ומפגע רע ואל יבהלוני חלומות

רעים ולא הרהורים רעים ותהא מטתי
שלמה לפניך ותשוי רני מחנה לחיים
ולשלום והאירה עיני פן אישן המות
בא"י המאיר לכל העולם: ופב' ישטעו
אל שר' יהושע היה אל ויהי נעם ומה
רבו צרי ואומר כי לולתני: וקורא
פרש' ראשונ' אח"ש וישן. ואם יוצא
שינה קורא אפי' פסוק ראשון. או פס'
רחמי' ואחר כך ישן: כשעה שיקץ
משנתו ילך לברוך לבי' הכסא ויאמר
התכבדו מכבדים משרתי עליון שאלוני
עד שאכנס ואצא שזה דרכן של בני
אדם. וכן בכל שעה שילך שם וביציאו'
וביציאתו יטול ידיו ואומ' בא"י אלהינו
מה אקבצו על נטילת ידים. בא"י אלהינו
מה אשר יצר את האדם בחכמה וברא
בו נקבים נקבים חלולים גלוי וידוע
לפני כסא כבודך שאם יפתח אחד
מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר
להתקיים ולעמוד לפניך אפי' שעה
אחת. בא"י רופא חולי כל בשר ומ'
ומפליא לעשות: אלהי נשמה שנת'
בי טהורה אתה בראתה אתה יצרתה
ואתה נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי
ואתה עתיד ליטלה ממני ואתה עתיד
להחזירה בי לעתיד לבא כל זמן שש'
שהנשמה תלויה בקרבי מודה אני
לפניך י"י אלהי ואלהי אבותי שאין אני
עז פנים וקשה עורף לומ' לפניך י"י
אלהי ואלהי אבותי נקי אני ולא חטאתי
כי מועיל שפת שקר ולא יתרון לבעל
הלשון לומ' לפניך זך לקחי ואון לא
פעלתי הלא כחוצב אבן ובונה עיר

אשר לא יוכלו בריה להסתר במחבואיה
מפני כן י"י אלקינו לא אוכל להתעלם
ממך כי ארחי ורבעי זרית ואת כליותי
קנית. לכן אמרתי אל לבי טוב להודות
לי"י ולתת תודה לאלהי ולומ' אנא רפאנו
לי את אשר טעותי ואת אשר חטאתי
אשמתי יוכלתי מסור ולא תפלה
בגדתי בטלתי תורתך. בזיתי חבירי:
התגברתי. גליתי ערוות. גזלתי גנבתי.
דברתי דופי ושקר ולשון הרע ודברים
בטלים. העויתי והלבנתי פני חברי:
ברבים העויתי משפט. וחטאתי והרע'
והרשעתי. זדתי זנותי. חמדתי חמסתי
חללתי שבת ושם קדשך. טפלתי שקר
טמאתי נפשי. יעצתי רע. יקרתי עוברי
רצונך יהרתי. כזבתי. לצנתי שם לחברי
כעסתי. לצתי לא הקשבתי למצותיך.
מרדתי מאסתי דבריך. עויתי נאפתי
נשבעתי לשקר סררתי ספרתי רע
סופתי דרך טוב עויתי עשיתי עולה
פשעתי פעלתי שקר צררתי צערתי ריעי
ויצערתי לרע קשיתי ערף. קראתי
לרעי כבטיו רשעתי ריגתי אחר רע'
רדפתי אחר הבינע שפכתי דם. שחתי
תעיתי תעבתי תעתעתי. סרתי ממצותיך
וממשפטיך הטובים ויושר העויתי
ולא שוה לי ואתה צדיק על כל הבא
עלי כי אמת עשית ואני הרשעתי מה
אומר לפניך יושב מרום ומה אספר
לפניך שוכן שחקים הלא כל הנסתרות
והנגלות אתה יודע אתה יודע רזי
עולם ותעלומות סתרי כל חי אתה ח'
חופש כל חדרי בטן ובוחן כליות ולב

ולמשך
תניא ר' מאיר אומ' חייב
כל אדם לומר מאה ברכו'
בכל יום שנ' ועת'
ישר' מה י"י אלהי'
שואל מעמך אל תקרי מה
כש עלה ק'
ואל תקרי מה
אלא מאה ואלו
הן כנ"ג אל פני ואני
וג' של ק"ש בקר
וערב ומניניות וג'
ותפלין וג"פ י"ח
ברכות הרי פ'
ברכות וי"ד ברכ'
כשתי פעורות
שר באמן הזה
ואיפא ה' יתירות
הטוב והמטיב
דברכת המזון
וברכת האינים
רתפלה בשבת
דליכא במקום י"ח
ואלא ז' ברכ' וכל
יום אם לא נתה
בתחייב אוכל פרי
ומברך לפניו ולא'
ולאחריו וחוזר
ואוכל עד שיגמר
ק' ברכות דברך
שאומר לאו אמן
המנין דל ברכה
שאין שלה אומר
אי נה ברכה ותפלה
אשג' דאין אומר
באין דרחמי נינהו
אין יגדיך אומר:

רבין ... כל ... העולמי' הרשעתי ... וכן לבטשרו בין ... הרי חזיר ... ומבריס ...

אין דבר נסתר ממך ואין נעלם מ'
מנגד עיניך: יהי רצון לפניך יי' א'
אלהי ואלהי אבותי שתמחול לי על כל
פשעי ותסלח לי על כל חטאותי ות'
ותכפר על כל עונותי אם חטאתי מה
אפעל לך נוצר האדם: במה אקדם
ואקדם אלהי מרום אם בתשובה
ותורה הנה שבתי לפניך פשעי
ואמרתי חטאתי עויתי פשעתי וישר
העויתי ולא שוה לי ואם בשברון מ'
מתנים הנה לבי נשבר בקרבי מאב
התלאה אשר מצאתני והנה בבכי
ותחנונים הנה נפשי ^לדבקה^ בחררים על
יתרה המרקחה בכל יום ואל אל נא
רפא נא לה לעוני שחטאתי ושפ'
ושפשעתי לפניך אם עונות תשמר
יה יי' מי יעמוד הלא יאשם אדם א'
ואיך מעשהו יטהר גבר אשר כאל
במלאכיו ישים תהלה ושמיו לא זכו
בעיניו אף כי אנוש לב רימה ובן אדם
תולעה אשר מעפר יסודו ולעפר
ישוב ותשוכתו הרמתה כי שם ביתו
לכן יי' אלהי שא עון פשעי ואחוק
רשעי ויכמרו רחמיך להחייני ב'
בעת תבוא ימרוך ואשפט כמא'
מאתך תהלתי ותפלתי ימנו ואתה
עתיד לקרב עינם אל עמהו ולתת
בהם גידים ולהעלות עליהם בשר
ולקרום עליהם עור ולתת רוח בתוכם
ולהחזיר נשמות בתוך פגריהם:
רבון כל המעשים אדון כל הנשמות
בא"י המחזיר נשמות לפגרים מתים:

יום שנעקרו תרנגול ואמר: בא"י אמ"ה
אשר נתן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה:
על תרנגול עד על שום שהבין התרנגול כן בלילה
וביום עת בעתו שהקבה:
בא"י אלהי' אמ"ה שלא עשני גוי:
על תרבות כעבד עד שקבין יכות שנטלו עבדים: שלא עשני עבד:
שלא עשני אשה:
על שלובש בגדיו: מלביש ערומים:
על ששם סדינו בראשו: עוטר ישראל בתפארה:
על שמעביר ידיו על עיניו: פוקח עורים:
על שיושב על מטתו: מתיר אסורים:
על שהוריד רגליו על הארץ: רוקע הארץ על המים:
על שלובש מנעליו: שעשה לי כל צרכי:
על שחגר חגורו: אוזר ישראל בגבורה:
על שעומד: זוקף כפופים:
על שהלך לדרכו: המכין מצעדי גבר:
על שרחץ פניו: המעביר שינה מע'
מעיני ותנומה מעפעפי: יהי רצון
לפניך יי' אלקי ואלהי אבותי שתרגילני
לדבר מצוה ואל תרגילני לדבר עבירה
ואל תביאני לידי נסיון ולא לידי בזיון
ותשלוט בי יצר טוב ואל ישלוט בי
יצר רע ותחזיקני במצותיך ותן ח'
יצרי להשתעבד לך ורחקני מאדם
^ומפגע רע ומשטן רע^
רע ודבקני ביצר טוב ובמעשים טו'
טובים ותנני לחן ולחסד ולרחמים בעי'
בעיניך ובעיני כל רואי ותגמלני ח'
חסדים טובים מלפניך בא"י גומל
חסדים טובים: נהגו רוב העולם להתפלל
ברכות אלו בבית הכנסת בין נתחייבו שעשו
ענין הברכה בין לא נתחייבו. וטועים בזה
שאין מברך שום ברכה לבטלה ואם לא שמע
תרנגול אין מברך ברכתו ולא שם סדינו בראשו

לא יברך ברכתו לא לבש מנעלו שלא
יחוי כל כאוב ובזו הכמוי ואם לאו
רחץ ידיו לא יברך ברכתם לן כבמות
לא יברך ברכתו וכן כולם:
יהי רצון לפניך יי׳ אלהי ואלהי אבותי
שתתן לי חיים ארוכים חיים של שלו׳
חיים של טובה חיים של פרנסה וכלכל׳
חיים של רוחה חיים של ברכה חיים
של עושר וכבוד חיים של יראת חטא
חיים שאין בהם בושה וכלימה חיים
שתמלא כל משאלות לבי לטובה חיי׳
שדעתך נחנית בהם: יהי רצון לפני׳
אלהי ואלהי אבותי שתצילני מעזי פני׳
ומעזות פנים ומאדם רע ומחבר רע
ומיצר רע ומשכן רע ומשטן המ׳
המשחית מדין קשה ומבעל דין קשה
בין בן ברית בין שאינו בן ברית:
יהי רצו׳ לפני׳ יי׳ אלהי ואלהי אבותי ש׳
שתשים שלום בפמליא של מעלה
ובפמליא של מטה ובין התלמידים
חסידיי׳ תורתך בין עוסקין לשמה בין
עוסקי׳ שלא לשמה וכל העוסקי׳ שלא
לשמה יהי רצון שיהיו עוסקי׳ לשמה:
יהי רצו׳ לפני׳ ואלהי אבותי שתהית
תורתך אומנתי ותעמידנה בידי
ולא תהא קנאתי על אחרים ולא קנ׳
קנאת אחרים עלי ולא ידוה לבי ולא
יחשכו עיני והעמידני בקרן אורה
ואל תעמידני בקרן חשיכה ואל אבוש
ולא אכלם מאבותי: יהר״ל יי׳ אלהי ואלהי
אבותי שתציץ בפשתי ותביט בכל
ברופיי ותתלבש ברחמיך ותתכסה
בעזך ותתעטף בחסידותך ותבא לפ׳

מדת טובך וענוותנותך רבון העולמי׳
גלוי וידוע לפניך שרצוני לעשו׳ רצונך
ומי מעכב שאור שבעסה ושעבוד
מלכיות: יהר״ל יי׳ אלהי ואלהי אבתי שתש׳
שתשכין ביננו ובפוריינו אהבה ואחוה
ושלום ורעות ותרבה גבולנו בתלמי׳
ותצליח בסופינו אחרית טוב ותקוה
טוב ותשים חלקינו בגן עדן ותקנינו
חבר טוב ויצר טוב בעולמך ונשכים
ונמצא ייחול לבבנו ליראה את שמך
ותבא לפניך קורת נפשינו לטובה:
יהר״ל יי׳ אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא
עוד ומה שחטאתי לפניך מרק ברח׳
ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורין
וחלאים רעים ויהיו לרצון אמרי פי
והגיון לבי לפניך יי׳ צורי וגאלי:

ירושלמי השכים לשנות קודם ק״ש
צריך לברך אחר ק״ש אין צריך לברך׳
והוא ששנה על אתר ואו׳ [illegible] פי׳ אי
שצריך לעסוק בתורה והלך לעסקו או
לאומנתו וחוזר לשנות בתורה על אתר
יחשוב את שאין צריך לחזור ולברך.
אבל מתחנן העולם לברך אחר כך עד
שהירושלמי לא אמר והוא ששנה על אתר
אלא בנפטר מאהבה רבה דלא מתחזיא
אהבה כברכת התורה אלא בששונה
מיד ואז לא יצטרך לחזור ולברך כל
היום ואפי׳ יפסוק ויחזור ויעסוק דבלא
המברך על התורה אין צריך לחזור
בשביל הפסק שבאמצע הא עסק אבל
כל המברך ברכת התורה איזכר הדין. ג
דודאי לא בעינן שישנה מיד אחר ברכתו
כ״ש ם ורבי׳ עופיי׳ כתב רש״י בשמושים:
לעסוק בתורה מברך בברכת התורה
וכשחוזר ואומר בבי׳ הכנסת ואל ברכי׳
ופסוקי דזמרה חוזר ומברך בר״ל התורה
ולא חשיב ברכה לבטלה. אומר שבבר
ברוך קוראים שחרית פרש׳ קרבנו׳ תמידין ואיזהו
מקומן. ואה״נ דלא חשיב הפסק ברכה

לבטלה אם חוזר ומברך לעולם משיוש׳
ועוסק בתורה:
בא״י אמ״ה אקב״ו לעסוק בדברי תורה:
פירש רב ברכה אמי׳ סמוכה לחבר׳
פותחת בברוך. צריך לגרוס והערב
והודיע כי זו סוף ברכה לעסוק
בד׳ ויש בט תיבות בוהערב עד ע׳
כ״ט חיים וחייך וחיי דרבת במוצ׳ ויש
כ״ט מוסר במשלי ומוסר וחיים לש׳
תורה הן:
והערב נא יי׳ אלהי׳ דברי תורתך בפי׳
ובפיפיות עמך בית ישר׳ ונהיה אנח׳
וצאצאינו וצאצאי עמך ישר׳ כלנו
יודעי שמך ועסקי תורתך. בא״י
המלמד תורה לעמו ישר׳: בא״י
אלהינו מ״ה אשר בחר בנו מכל העמי׳
ונתן לנו את תורתו בא״י נותן התורה:
וידבר יי׳ אל משה לאמר׳ דבר אל
אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את
בני ישר׳ אמור להם׳ יברכך יי׳ וישמר׳
יאר יי׳ פניו אליך ויחנך׳ ישא יי׳ פני׳
אליך וישם לך שלום׳ ושמו את שמי
על בני ישר׳ ואני אברכם: ושנו׳ במשנ׳
אלו דברים שאין להם שיעור הפיאה
והביכורים והראיון וגמילות חסדים
ותלמוד תורה׳ אלו דברים שאדם עוש׳
אותם אוכל פירותיהם בעולם הזה
והקרן קיימת לו לעולם הבא. אלו הן
כבוד אב ואם וגמילות חסדים והש׳
והבאת שלום שבין אדם לחבירו ו
ותלמוד תורה כנגד כולם: ושנ״ה
הלכו״ת אר׳ זירא בנ׳ ישר׳ החמירו
על עצמן שאפי׳ רואו׳ טפת דם
כחרדל יושבות עליה ז׳ נקיים׳ תנ״ב
רבי אליהו כל השונה הלכות מובטח

לו שהוא בן העולם הבא אמ׳ ר׳ אלעזר
אמ׳ ר׳ חנינ׳ תלמידי חכמי׳ מרבי׳ שלו׳
בעולם שנ׳ וכל בניך למודי יי׳ ורב שלו׳
בניך:

וידבר יי׳ אל משה לאמ׳: צו את אהרן
ואת בניו לאמר זאת תורת העולה
היא העולה על מוקדה על המזבח
כל הלילה עד הבקר ואש המזבח
תוקד בו: ולבש הכהן מדו בד ומכנסי
בד ילבש על בשרו והרים את הדש׳
אשר תאכל האש את העולה את
המזבח ושמו אצל המזבח: ופשט
את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוצי׳
את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום
טהור: והאש על המזבח תוקד בו
לא תכבה ובער עליה הכהן עצים ב׳
בבקר בבקר וערך עליה העולה ו׳
והקטיר עליה חלבי השלמים: אש
תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:
וידבר יי׳ אל משה לאמר: צו את
בני ישר׳ ואמרת אלהם את קרבני
לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו לה
להקריב לי במועדו: ואמרת להם זה
האשה אשר תקריבו ליי׳ כבשים
בני שנה תמימים שנים ליום עולה
תמיד: את הכבש אחד תעשה
בבקר ואת הכבש השני תעשה בין
הערבים: ועשירית האיפה סלת ל׳
למנחה בלולה בשמן כתית רביעי׳
ההין: עלת תמיד העשויה בהר
סיני לריח ניחח אשה ליי׳: ונסכו
רביעית ההין לכבש האחד בקדש
הסך נסך שכר ליי׳: ואת הכבש השנ׳

תעשה בין הערבים כמנחת הבקר
ונסכו תעשה אשה ריח ניחח לה׳:
ובעולת מוסף: וביום השבת שני
כבשים בני שנה תמימים ושני
עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן
ונסכו: עולת שבת בשבתו על עולת
התמיד ונסכה: ובראשי חדש מוסף:
ובראשי חדשיכם תקריבו עולה
לה׳ פרים בני בקר שנים ואיל אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימים:
ושלשה עשרונים סלת מנחה
בלולה בשמן לכבש האחד: עולה ריח
ניחח אשה לה׳: ונסכיהם חצי ההין
יהיה לפר ושלישית ההין לאיל
ורביעית ההין לכבש יין זאת עולת
חדש בחדשו לחדשי השנה:
ושעיר עזים אחד לחטאת לה׳ על
עולת התמיד יעשה ונסכו: וקורין
בנביאים: וערבה לה׳ מנחת יהודה
וירושלים כימי עולם וכשנים קד
מוניות: ושולה בהרבות ומעלה
עליו הכת׳ כאלו הקריבן: איזהו
מקומן של זבחים קדשי קדשים
שחיטתן בצפון: פר ושעיר של יום
הכפורים שחיטתן בצפון וקבול
דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון
הזיה על בין הבדים ועל הפרכת
ועל מזבח הזהב: ומתנה אחת
מהן מעכבת: שירי הדם היה
שופך על יסוד מערבי של מזבח
החיצון: ואם לא נתן לא עכב:
פרים הנשרפים ושעירים הנש׳
הנשרפים שחיטתן בצפון וקבול

ופר
האחד:
ושני עשרנים
סלת מנחה
בלולה
בשמן לאיל
האחד ועשרון
עשרון
סלת
מנחה
בלולה
בשמן
לכבש

דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון
הזייה על הפרכת ועל מזבח הזהב:
ומתנה אחת מהם מעכבת שירי
הדם היה שופך על יסוד מערבי של
מזבח החיצון אם לא נתן לא עיכב:
אילו ואילו נשרפין בבי׳ הדבח ה
הדשן: חטאות הצבור והיחיד אילו הן
חטאות הצבור שעירי ראשי חדשים
ושל מועדות שחיט׳ בצפו׳ וקבו׳ דמ׳
בכלי שרת בצפון ודמן טעון ארבע
מתנות על ארבע קרנות כיצד עלה
לכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית
מזרחי׳ מזרחי׳ צפוני׳ צפוני׳ מערבי׳
מערבי׳ דרומי׳ שירי הדם היה שופך
על יסוד דרומי ונאכלין לפנים מן
הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל ל
ליום ולילה עד חצות: העולה קדשי
קדשים שחיטתה בצפון וקבול דמה
בכלי שרת בצפון ודמה טעון שתי
מתנות שהן ארבע וטעונה הפשט
ונתוח וכליל לאשים: זבחי שלמי
הצבור ואשמות אלו הן אשמות
אשם גזלות אשם מעילות אשם ש׳
שפחה חרופה אשם נזיר אשם מ
מצורע אשם תלוי שחיט׳ בצפון
וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן
טעון שתי מתנות שהן ארבע וג׳
ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי
כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד חצו׳:
התודה ואיל נזיר קדשים קלים
שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טע׳
שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין
בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולי׳

עד חצות: התודה ואיל נזיר קדשי
קלים שחיטתן בכל מקו׳ בעזרה ודמן
טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלי׳
בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום
ולילה עד חצות: והמורם מהם כיו׳
כיוצא בהם. אלא שהמורם נאכל
לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדי׳:
שלמי׳ קדשי׳ קלים. שחיטתן בכל מ׳
מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנ׳
שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל
אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה
אחד: והמורם מהם כיוצא בהן אלא
שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם
לבניהם ולעבדיהם: הבכור והמעשר
והפסח קדשים קלים. שחיטתן בכל
מקו׳ בעזר׳ ודמן טעון מתנה אחת.
ובלבד שיתן כנגד היסוד: שנה ב
באכילתן. הבכור נאכל לכהנים. וה
והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל העי׳.
בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד:
הפסח אינו נאכל אלא בלילה ואינו
נאכל אלא עד חצות: ואינו נאכל
אלא למנויו. ואינו נאכל אלא צלי:
ר׳ ישמעא׳ או׳ בשלש עשרה מדו׳
התורה נדרשת בהן. בקו׳ וחו׳. ובגז״ש׳
בבנין אב מכתוב אחד. ובנין אב
משני כתובים. בכלל ופרט. בפרט
וכלל. בכלל ופרט וכלל. ואי אתה דן
אלא כעין הפרט. בכלל שהוא צריך
לפרט. ובפרט שהוא צריך לכלל.
כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל
ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא
ללמד על הכלל כולו יצא. כל דבר

שהיה בכלל ויצא לטעון טוען אחר
שהוא כענינו. יצא להקל ולא להחמ׳.
וכל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל
לטעון טוען אחר שלא כענינו יצא
להקל ולהחמיר: כל דבר שהיה בכלל
ויצא לידון בדבר החדש אי אתה
יכול להחזירו לכללו בפירוש: דבר
הלמד מעניינו. דבר הלמד מסופו: שני
כתובים המכחישין זה את זה עד שיב
שיבא שלשי. ויכריע ביניהם:
לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ומודה
אמת בלבבו וישכים ויאמר׳
רבון הע׳
העולמי׳ הטה אלהי אזנך ושמע
פקח עיניך וראה את שוממותינו
והעיר אשר נקרא שמך עליה כי
לא על צדקותינו אנחנו מפילי׳ תחנו׳
לפניך כי על רחמיך הרבים יי׳ שמעה
יי׳ סלחה יי׳ הקשיבה ועשה אל תאחר
למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך
ועל עמך: מה אנחנו מה חיינו מה
כחינו מה גבורתנו מה נאמר לפני׳
יי׳ אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הג׳
הגבורים כאין לפניך ואנשי השם
כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים
כבלי השכל כי כל מעשינו וימי חיינו
הבל ומותר האדם מן הבהמה אין כי
כי הכל הבל: אבל אנחנו עמך בני
בריתך בני אברהם אהבך (אוהבך) שנשבעת
לו בהר המוריה זרע יצחק יחידך
שנעקד על גבי המזבח עדת יעקב
בנך בכורך כי מאהבתך שאהבת
אותו ומשמחתך ששמחת בו
קראת שמו ישראל וישורון. לפיכך

אנחנו חייבין להודות לך ולשבחך
ולפארך ולרוממך וליתן שבח והודיה
לשמך וחייבין אנו לומ' לפניך שירה
בכל יום (תמיד) אשרינו מה טוב חלקינו מה
נעים גורלינו ומה יפה ירושתינו אש'
אשרינו שאנחנו משכימים ומערי' (ערב ובקר)
ומעריבי' בבתי כנסיות ובבתי מד'
מדרשות ואומרי' בכל יום פעמים
באהבה שמע ישר' יי' אלהינו יי' אחד:
אתה הוא יי' קודם שנברא העולם
ואתה הוא יי' לאחר שנברא העולם
אתה הוא יי' בעולם הזה ואתה הוא
יי' בעולם הבא. ושנותיך לא יתמו ק'
קדש את שמך על מקדישי שמך
ובישועתך תרום ותגביה קרנינו בא'
יי' מקדש שמך ברבים: אתה הוא
יי' אלהינו בשמים ממעל ובשמי' ה
השמים העליונים אמת אתה הוא
ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך
אין אלהים קבץ (נפוצות) קויך מארבע כנפ'
כל הארץ יכירו וידעו כל יושבי תבל
כי אתה הוא האלהים לבדך לכל ממלכו'
הארץ אתה עשית את השמים וא'
ואת הארץ ואת הים ואת כל אשר
בם ומי בכל מעשה ידיך בעליונים
או בתחתונים שיאמ' לך מה תעש'
אבינו שבשמים עשה עמנו בעבור
שמך הגדול וקיים לנו יי' אלהינו מה
שאמרת על ידי צפניה חוזך בעת
ההיא אביא אתכם ובעת קבצי א'
אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה
בכל עמי הארץ בשובי את שבותי'
לעיניכם אמ' יי' ברכי נפשי את'

וכל קרבי את שם קדשו: ברכי נפשי
את יי' ואל תשכחי כל גמוליו: ברכו יי'
מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמ'
בקול דברו: ברכו יי' כל צבאיו משר'
משרתיו עושה רצונו: ברכו יי' כל
מעשיו בכל מקומות ממשלתו: ברכי
נפשי את יי': ברכי נפשי את יי' אלהי
גדלת מאד הוד והדר לבשת: אשירה
ליי' בחיי אזמרה לאלהי בעודי: יערב
עליו שיחי אנכי אשמח ביי': יתמו
חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם
ברכי נפשי את יי' הללויה: יהי רצון
לפניך יי' אלהינו ואלהי אבותי' שיבנה
בי' המקדש במהרה בימינו:

ברוך שאמ' והיה העולם ברוך
הוא ב"ש בר' עושה מעשה
בראשית בר' אומ' ועושה בר' גוזר
ומקיים בר' מרח' על הארץ בר' מרח'
על הבריות בר' משלם שכר טוב ליראי'
ולחוסים (בו) ולקוויו בר' הוא בכבוד מלכות'
בר' הוא שאין לפניו עולה ולא משוא
פנים ולא מקח שוחד בר' טרח ולימל'
בר' אל חי (לעד) וקיים לנצח: בר' יי' אלהינו מל'
הע' האב הרחמן המהולל בפה עמו
המשובח והמפואר בלשון כל חסידיו
ועבדיו ובשירי דוד עבדך נהללך יי'
אלהינו בשבחות ובזמירות נגדלך ונ'
ונשבחך ונפארך ונרוממך ונעריצך
ונמליכך מלכינו אלהינו יחי' חי העול'
מלך משבח ומפואר עדי עד בא' יי'
מלך מהולל בתשבחות: הודו ליי' קראו
בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו
לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו:

התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי
יי׳: דרשו יי׳ ועזו בקשו פניו תמיד:
זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומ׳
משפטי פיהו: זרע ישר׳ עבדו בני יעק׳
בחיריו: הוא יי׳ אלהינו בכל הארץ מ׳
משפטיו: זכרו לעולם בריתו דבר צוה
לאלף דור: אשר כרת את אברהם ושבו׳
ליצחק: ויעמידה ליעקב לחק ליש׳
ברית עולם: לאמר לך אתן את ארץ כ׳
כנען חבל נחלתכם: בהיותכם מתי
מספר כמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי
אל גוי וממלכה לעם אחר: לא הניח
איש לעשקם ויוכח עליהם מלכים:
אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו:
שירו ליי׳ כל הארץ בשרו מיום אל יום
ישועתו: ספרו בגוים את כבודו בכל
העמים נפלאותיו: כי גדול יי׳ ומהולל
מאוד ונורא הוא על כל אלהים: כי כל אלהי
העמים אלילים ויי׳ שמים עשה: הוד
והדר לפניו עוז וחדוה במקומו: הבו
ליי׳ משפחות עמים הבו ליי׳ כבוד ועוז:
הבו ליי׳ כבוד שמו שאו מנחה ובאו
לפניו השתחוו ליי׳ בהדרת קדש:
חילו מלפניו כל הארץ אף תכון תבל
בל תמוט: ישמחו השמים ותגל הארץ
ויאמרו בגוים יי׳ מלך: ירעם הים
ומלואו יעלוז השדה וכל אשר בו:
אז ירננו עצי היער מלפני יי׳ כי בא
לשפוט את הארץ: הודו ליי׳ כי טוב
כי לעולם חסדו: ואמרו הושיענו אלהי
ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים
להודות לשם קדשך ולה שתבח בתה׳
בתהלתך: ברוך יי׳ אלהי ישר׳ מן העולם

ועד העולם ויאמרו כל העם אמן
והלל ליי׳: רוממו יי׳ אלהינו והשתחוו
להדום רגליו קדוש הוא: רוממו יי׳ אלהי׳
והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי׳ אלהינו:
והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והר׳
להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו: אתה
יי׳ לא תכלא רחמיך ממני חסדך וא׳
ואמתך תמיד יצרוני: זכור רחמיך
יי׳ וחסדיך כי מעולם המה: תנו עוז
לאלהים על ישר׳ גאותו ועזו בשחקים:
נורא אלהים ממקדשיך אל ישר׳ נותן
עוז ותעצומות לעם ברוך אלהים: אל
נקמות יי׳ אל נקמות הופיע: הנשא ש׳
שופט הארץ השב גמול על גאים:
ליי׳ הישועה על עמך ברכתך סלה:
יי׳ צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב
סלה: יי׳ צבאות אשרי אדם בוטח בך:
יי׳ הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:
הושיעה את עמך וברך את נחלתך
ורעם ונשאם עד העולם: נפשינו חכתה
ליי׳ עזרנו ומגננו הוא: כי בו ישמח
לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך
יי׳ עלינו כאשר יחלנו לך: הראנו יי׳
חסדך וישעך תתן לנו: קומה עזרתה
לנו ופדינו למען חסדך: וחסד יי׳ מעו׳
ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני ב׳
בנים: מגיד דבריו ליעקב חקיו ומ׳
ומשפטיו לישר׳: שמע עמי ואעידה
בך ישר׳ אם תשמע לי: לא יהיה בך
אל זר ולא תשתחוה לאל נכר: אנכי יי׳
אלהיך המעלך מארץ מצרים הרחב
פיך ואמלאהו: אשרי העם שככה
לו אשרי העם שיי׳ אלהיו: ואני בחסדך

בחסדך בטחתי יגל
לבי בישועתך אשי'
לייי כי גמל עלי:
מזמור לתודה
הריעו לייי כל
הארץ. עבדו את ייי
בשמחה באו לפניו
ברננה: דעו כי ייי הוא
אלהים הוא עשנו
ולו אנחנו עמו וצאן
מרעיתו: באו שעריו
בתודה חצרותיו בת'
בתהלה הודו לו ברכו
שמו: כי טוב ייי לעולם
חסדו ועד דור ודור
אמונתו: יהי כבו'
ייי לעולם ישמח ייי במ'
במעשיו: יהי שם ייי
מבורך מעתה ועד עו':
ממזרח שמש ועד מבו'
מהולל שם ייי: רם על כל
גוים ייי על השמים כבודו:
ייי שמך לעולם ייי זכרך
לדר ודר: ייי בשמים
הכין כסאו ומלכותו בכל
משלה: ישמחו השמים
ותגל הארץ ויאמרו ב
בגוים ייי מלך: ייי מלך ייי
ייי מלך ייי ימלוך לעולם
ועד: ייי מלך לעולם ועד'
אבדו גוים מארצו:
ייי הפיר עצת גוים הני'
מחשבות עמים: רבות

למנצח מזמו'
לדוד: השמי'
מספרים כבוד אל
ומעשה ידיו
מגיד הרקיע:
יום ליום יביע אומ' ולילה
ללילה יחוה דע':
אין אמר ואין
דברים בלי נשמ'
קולם: בכל הארץ
יצא קום ובק'
ובקצה תבל מלי'
מליהם לשמש
שם אהל בהם:
והוא כחתן יו'
יוצא מחופתו
ישיש כגבור
לרוץ אורח: מ'
מקצה השמים
מוצאו ותקופתו
עד קצותם ואין
נסתר מחמתו:
תורת ייי תמימה
משיבת נפש:
עדות ייי נאמ'
מחכימת פתי:
פקודי ייי ישרי'
משמחי לב מ'
מצות ייי ברה
מאירת עינים:
יראת ייי טהו'
עומדת לעד
משפטי ייי אמת
צדקו יחדיו:
הנחמדים מז'
מזהב ומפז רב
ומתוקים מדבש
ונפת צופים:
גם עבדך נזהר
בהם בשמרם
עקב רב: ש'
שגיאות מי
יבין מנסתרו'
נקני: גם
מזדים חשו'
עבדך אל ימ'
ימשלו בי אז
איתם ונקיתי
מפשע רב:

בלב איש
מחשבות ועצת ייי
היא תקום: עצת
ייי לעולם תעמוד
מחשבות לבו לדור
ודור: כי הוא אמר
ויהי הוא צוה ויעמ':
כי בחר ייי בציון אוו'
למושב לו: כי יעקב
בחר לו יה ישר' לס'
לסגולתו: כי לא יטוש
ייי עמו ונחלתו לא
יעזב: והוא רחום
יכפר עון ולא ישחי'
והרבה להשיב אפו
ולא יעיר כל חמתו:
ייי הושיעה המלך
יעננו ביום קראנו:
אשרי תמימי דרך
ההולכים בתורת ייי:
אשרי נוצרי עדות'
בכל לב ידרשוהו:
אשרי אדם עוז לו
בך מסילות בלבבם:
אשרי העם יודעי
תרועה ייי באור פני'
יהלכון: אשרי תבחר
ותקרב ישכן חצריך
נשבעה בטוב ביתך
קדוש היכלך: אשרי
אדם לא יחשוב לו ייי
עון ואין ברוחו רמיה:
אשרי נשוי פשע
כסוי חטאה: אשרי

יהיו לרצון אמרי
פי והגיון לבי לפניך
ייי צורי וגואלי:
לדוד בשנותו
את טעמו לפני
אבימלך ויגרשהו
וילך: אברכה את ייי
בכל עת תמיד ת'
תהלתו בפי: ביי'
תתהלל נפשי ישמעו
ענוים וישמחו:
גדלו ליי' אתי ונרוממה
שמו יחדיו: דרשתי
את ייי וענני ומכל
מגורותי הצילני:
הביטו אליו ונהרו
ופניהם אל יחפרו:
זה עני קרא ויי'
שמע ומכל צרותיו
הושיעו: חונה מלא'
ייי סביב ליראיו
ויחלצם: טעמו
וראו כי טוב ייי אשרי
הגבר יחסה בו:
יראו את ייי קדושי'
כי אין מחסור
ליראיו: כפירים
רשו ורעבו ודרשי
ייי לא יחסרו כל
טוב: לכו בנים ב
שמעו לי יראת ייי
אלמדכם: מי האי'
החפץ חיים אוהב
ימים לראות טוב:
נצור לשונך מרע
ושפתיך מדבר מ'
מרמה: סור מרע
ועשה טוב בקש
שלום ורדפהו:
עיני ייי אל צדיקי'
ואזניו אל שועתם:
פני ייי בעשי רע
להכרית מארץ ז
זכרם: צעקו וייי

האיש אשר לא
הלך בעצת רשע'
רשעים ובדרך
חטאים לא עמד
ובמושב לצים לא
ישב: אשרי שו'
שומרי משפט
עושי צדקה בכל
עת: בת נגל :
השרוה אשרי
שישלם לך את
גמולך שגמלת
לנו: אשרי שיאחז
שיאחז ונפץ את
עולליך אל הסלע:
אשרי יושבי ב'
ביתך עוד יהללוך
סלה: אשרי העם
שה' אלהיו:
אשרי כל חוסי
תהלה ג פעמי'
ביום בן היאל
הבין ראית ביה
אומ' בית
ותומה את
ידיך
תהלה לדוד ארו'
אלהי המלך ואב'
ואברכה שמך
לעולם ועד: גדול
ה' ומהולל מאד
ולגדולתו אין חק:
דור לדור ישבח
מעשיך וגבורתי'
יגידו: הדר כבוד

אשרי העם שככה לו

בכל יום אברכך
ואהללה שמך
לעולם ועד:

הודך ודברי נפלאותי'
נפלאותיך אשיחה:
ועזוז נוראותיך
יאמרו וגדולתך
אספרנה: זכר רב
טובך יביעו וצדקתך
ירננו: חנון ורחום
ה' ארך אפים וגדל
חסד: טוב ה' לכל
ורחמיו על כל מעשיו:
יודוך ה' כל מעשיך
וחסידיך יברכוכה:
כבוד מלכותך יאמ'
יאמרו וגבורתך
ידברו: להודיע לבני
האדם גבורותיו ו
וכבוד הדר מלכותו:
מלכותך מלכות כל
עולמים וממשלתך
בכל דור ודור: סומך
ה' לכל הנופלים וז'
וזוקף לכל הכפופי':
עיני כל אליך ישברו
ואתה נותן להם את
אכלם בעתו: פותח
את ידיך ומשביע
לכל חי רצון: צדיק
ה' בכל דרכיו וחסיד
בכל מעשיו: קרוב
ה' לכל קוראיו לכל
אשר יקראוהו ב
באמת: רצון יראיו

שמע ומכל צרותם
הצילם: קרוב ה' ל
לנשברי לב ואת דכאי
רוח יושיע: רבות
רעות צדיק ומכלם
יצילנו ה': שומר כל
עצמותיו אחת מהנה
לא נשברה: תמותת
רשע רעה ושנאי
צדיק יאשמו: פודה
ה' נפש עבדיו ולא
יאשמו כל החוסים
בו: תפלה למשה
איש האלהים
ה' מעון אתה היית
לנו בדור ודור: בטרם
הרים יולדו ותחולל
ארץ ותבל ומעולם
ועד עולם אתה אל:
תשב אנוש עד דכא
ותאמר שובו בני
אדם: כי אלף שנים
בעיניך כיום אתמול
כי יעבר ואשמורה
בלילה: זרמתם שנה
יהיו בבקר כחציר
יחלף: בבקר יציץ
וחלף לערב ימולל
ויבש: כי כלינו באפך
ובחמתך נבהלנו:
שתה עונתינו לנגדך
עלומינו למאור פניך:
כי כל ימינו פנו בע'
בעברתך כלינו שנינו
כמו הגה: ימי שנותי'
בהם שבעים שנה ואם
ורהבם עמל ואון
כי גז חיש ונעפה:
מי יודע עז אפך
וכיראתך עברתך:
למנות ימינו כן ה'
הודע ונביא לבב

בגבורות שמונים שנה

חכמה: שובה ה'
עד מתי והנחם על
עבדיך: שבענו
בבקר חסדך ונרננה
ונשמחה בכל ימינו:
שמחנו כימות ע'
עניתנו שנות ראינו
רעה: יראה אל ע'
עבדיך פעלך והדרך
על בניהם: ויהי נעם
ה' אלהינו עלינו ומ'
ומעשה ידינו כוננה
עלינו ומעשה ידינו
כוננהו: כי את גוים
גמגמני לו ויהי
נעם בשבת וגו'
ואלו עד יושב
והנעם דבר ול'
ומעשה ידינו פ'
ימים מעשה
ידינו ולפניך
יוצ' יושב בסתר
וה' לשלום
באו ימים תשבת:
יושב בסתר עליון
בצל שדי
יתלונן: אומר לה'
מחסי ומצודתי אלהי
אבטח בו: כי הוא
יצילך מפח יקוש
מדבר הוות: באברתו
יסך לך ותחת כנפיו
תחסה צנה וסוחרה
אמתו: לא תירא
מפחד לילה מחץ
יעוף יומם: מדבר
באופל יהלך מקטב
ישוד צהרים: יפול
מצדך אלף ורבבה
מימינך אליך לא
יגש: רק בעיניך
תביט ושלומת

יעשה ואת שו׳
שועתם ישמע
ויושיעם: שומר
ה׳ את כל אוהבין
ואת כל הרשעי׳
ישמיד: תהלת ה׳
ידבר פי ויברך
כשר שם קדשו
לעולם ועד: לא
המתים יהללו יה
ולא כל יורדי דומה.
ואנחנו נברך יה
מעתה ועד עול׳
הללויה:
הללויה הללי
נפשי את ה׳
אהללה ה׳
בחיי אזמרה
לאלהי בעודי:
אל תבטחו בנ׳
בנדיבים בבן
אדם שאין לו
תשועה: תצא
רוחו ישוב לאד׳
לאדמתו ביום
ההוא אבדו ע׳
עשתונותיו:
אשרי שאל יע׳
יעקב בעזרו
שברו על ה׳
אלהיו: עושה
שמים וארץ
את הים ואת

רשעים תראה:
כי אתה ה׳ מחסי
עליון שמת מע׳
מעונך: לא תאו׳
תאונה אליך רעה
ונגע לא יקרב
באהלך: כי מלאכיו
יצוה לך לשמרך
בכל דרכיך: על כפים
ישאונך פן תגוף
באבן רגליך: על
שחל ופתן תדרוך
תרמוס כפיר ותנין
כי בי חשק ואפל׳
ואפלטהו אשגבה׳
כי ידע שמי: יקראני
ואענהו עמו אנכי
בצרה אחלצהו
ואכבדהו: אורך
ימים אשביעהו
ואראהו בישועתי:
במזמור שבת
כופלין פסוק זה
והשלים ראש
תיבות והיכל
ראשי איברים
ופגע רע:
הללויה הללו את
שם ה׳ הללו עבדי
ה׳: שעומדים ב׳
בבית ה׳ בחצרות בית
אלהינו: הללויה כי
טוב ה׳ זמרו לשמו
כי נעים: כי יעקב
בחר לו יה ישר׳ לס׳
לסגלתו: כי אני ידע׳
ידעתי כי גדול ה׳ וא׳
ואדונינו מכל אלהים:
כל אשר חפץ ה׳ עשה
בשמים ובארץ בי׳
בימים ובכל תהומות:
מעלה נשיאים מ׳
מקצה הארץ ברקי׳
למטר עשה מוציא

ואת כל אשר
בם השומר
אמת לעולם:
עושה משפ׳
לעשוקים נ׳
נותן לחם לר׳
לרעבים ה׳ מ׳
מתיר אסורים:
ה׳ פוקח עורי׳
ה׳ זוקף כפופי׳:
ה׳ אוהב צדיקי׳
ה׳ שומר את
גרים: יתום
ואלמנה יעו׳
ודרך רשעים
יעות: ימלוך
ה׳ לעולם אלה׳
ציון לדור ודור
הללויה:
הללויה כי
טוב זמר׳
אלהינו כי נעים
נאוה תהלה:
בונה ירושל׳
ה׳ נדחי ישר׳
יכנס: הרופא
לשבורי לב
ומחבש לעצ׳
לעצבותם:
מונה מספר
לכוכבים לכם
שמות יקרא:
גדול אדונינו

רוח מאוצרותיו: ש׳
שהכה בכורי מצרי׳
מאדם ועד בהמה:
שלח אותות ומפת׳
בתוככי מצרים בפר׳
ובכל עבדיו: שהכה
גוים רבים והרג מ׳
מלכים עצומים:
לסיחון מלך האמרי
ולעוג מלך הבשן
ולכל ממלכות כנען:
ונתן ארצם נחלה
נחלה לישר׳ עמו: ה׳
שמך לעולם ה׳ זכרך
לדור ודור: כי ידין ה׳
עמו ועל עבדיו יתנחם:
עצבי הגוים כסף
וזהב מעשה ידי
אדם: פה להם ולא
ידברו עינים להם ולא
יראו: אזנים להם ולא
יאזינו אף אין יש
רוח בפיהם: כמוהם
יהיו עושיהם וכל
אשר בוטח בהם:
בית ישר׳ ברכו את ה׳
בית אהרן ברכו את ה׳:
בית הלוי ברכו את ה׳
יראי ה׳ ברכו את ה׳:
ברוך ה׳ מציון שוכן
ירושלים הללויה:
ואלו הלל הגדול
שיש בו כ״ו כ״ל״ח
עד כ״ו דורות
שבהם השליט
בלא תורה
ונתקיימו בחסדו
של הקב״ה:
הודו לה׳ כי טוב כ״ל״ח:
הודו לאלהי האלהים כ״ל״ח:
הודו לאדוני האדונים כ״ל״ח:
כ״ל״ח: לעושה נפלאות גדולות לבדו
כ״ל״ח: לעושה השמים בתבונ׳
כ״ל״ח לרוקע הארץ על המים

ורב כח לתבונתו
אין מספר: מעודד
ענוים יי׳ משפיל
רשעים עדי ארץ:
ענו ליי׳ בתודה
זמרו לאלהינו בכנ׳:
המכסה שמים ב
עבים המכין לארץ
מטר: המצמיח
הרים חציר: נותן
לבהמה לחמה לבני
ערב אשר יקראו:
לא בגבורת הסוס
יחפץ ולא בשוקי
האיש ירצה: רוצה
יי׳ את יראיו את
המיחלים לחסדו:
שבחי ירושלים:
את יי׳ הללי אלהיך
ציון: כי חזק ב׳
בריחי שעריך
ברך בניך בקרבך:
השם גבולך שלום
חלב חטים ישביעך:
השולח אמרתו אר׳
עד מהרה ירוץ
דברו: הנותן שלג
כצמר כפור כאפר
יפזר: משליך
קרחו כפתים לפני
קרתו מי יעמד:
ישלח דברו וימסם
ישב רוחו יזלו מים:

לעשה אורים גדלים כל״ח
את השמש לממש׳ ביו׳ כ׳:
את הי׳ וכוכבי׳ לממש׳ בליל׳ כ׳:
למכה מצרי׳ בבכוריה׳ כל״ח:
ויוצא ישר׳ מתוכם כל״ח:
ביד חזק׳ ובזרו׳ נטוי׳ כל״ח:
לגוזר ים סוף לגזרי׳
כל״ח: והעביר ישר׳
בתוכו כל״ח: וניער
פרעה וחילו בים
סוף כל״ח: למוליך
עמו במדבר כל״ח:
למכה מלכי׳ גדולי׳
כל״ח: ויהרג מלכי׳
אדירי׳ כל״ח: לסיחו
מלך האמורי כל״ח:
ולעוג מלך הבשן
כל״ח: ויהרג מלכי׳
אדירים כל״ח: לסי׳
~~לסיחון מלך האמורי~~
כל״ח ונתן ארצם
נחלה כל״ח נחלה
לישר׳ עבדו: שב׳
שבשפלנו זכר לנו
כל״ח: ויפרקנו מצ׳
מצרינו כל״ח:
נותן לחם לכל בשר
כל״ח: הודו לאל הש׳
השמים כל״ח:
רננו צדיקים ביי׳
לישרים נאוה
תהלה: הודו ליי׳
בכנור בנבל עש׳
עשור זמרו לו:
שירו לו שיר חדש
היטיבו נגן בתרו׳:
כי ישר דבר יי׳
וכל מעשהו בא׳
באמונה: אוהב
צדקה ומשפט חסד יי׳
מלאה הארץ:
בדבר יי׳ שמים
נעשו וברוח פיו
כל צבאם: כנס
כנד מי הים נתן
באוצרות תהומות:

מגיד דבריו לי׳
ליעקב חקיו ומ׳
ומשפטיו לישר׳:
לא עשה כן לכל
גוי משפטים
בל ידעום הללו
יה: הללויה
הללו את יי׳ מן
השמים הללוהו
במרומים: הללוהו
כל מלאכיו הללו׳
כל צבאיו: הללוהו
שמש וירח הלל׳
כל כוכבי אור:
הללוהו שמי
השמים והמים
אשר מעל השמ׳
השמים: יהללו
את שם יי׳ כי הו׳
צוה ונבראו: ויע׳
ויעמידם לעד
לעולם חק נתן
ולא יעבור: הללו
את יי׳ מן הארץ
תנינים וכל תהומות:
אש וברד שלג ו׳
וקיטור רוח סער׳
עשה דברו: הה׳
ההרים וכל גבעו׳
עץ פרי וכל ארזי׳:
החיה וכל בהמה
רמש וצפור כנף:
מלכי ארץ וכל ל׳

ייראו מיי׳ כל הארץ
ממנו יגורו כל יושבי
תבל: כי הוא אמר
ויהי הוא צוה ויעמ׳:
יי׳ הפיר עצת גוים
הניא מחשבות עמי׳:
עצת יי׳ לעולם תעמד
מחשבות לבו לדור
ודור: אשרי הגוי אש׳
אשר יי׳ אלהיו העם
בחר לנחלה לו: מש׳
משמים הביט יי׳ ראה
את כל בני האדם:
ממכון שבתו השגיח
אל כל ישבי הארץ:
היוצר יחד לבם ה
המבין אל כל מעשיהם:
אין המלך נושע ברב
חיל גבור לא ינצל ברב
כח: שקר הסוס לתשוע׳
וברב חילו לא ימלט:
הנה עין יי׳ אל יראיו
למיחלים לחסדו:
להציל ממות נפשם
ולחיותם ברעב:
נפשנו חכתה ליי׳
עזרנו ומגננו הוא:
כי בו ישמח לבנו כי
בשם קדשו בטחנו:
יהי חסדך יי׳ עלינו
כאשר יחלנו לך:
ב״ש שבחו לאלהי׳
בחול מזמור לת׳ וכ׳
השבת ואו׳ שיר
ליי׳ טו׳ להודות׳
מזמור שיר ליום
השבת טוב
להודות ליי׳ ולזמר
לשמך עליון: להגיד
בבקר חסדך ואמ׳
ואמונתך בלילות:
עלי עשור ועלי נבל
עלי הגיון בכנור:
כי שמחתני יי׳ בפ׳

לאמים שרים
וכל שפטי אר׳:
בחורי׳ וגם בתו׳
בתולות זקנים
עם נערים:
יהללו את שם
יי׳ כי נשגב שמו
לבדו הודו על
ארץ ושמים:
וירם קרן לעמו
תהלה לכל חס׳
חסידיו לבני
ישר׳ עם קרובו
הללויה:
הללויה שירו
ליי׳ שיר חד׳
תהלתו בקהל
חסידים: ישמ׳
ישר׳ בעושיו
בני ציון יגילו
במלכם: יהללו
שמו במחול
בתוף וכנור
יזמרו לו׳ כי
רוצה יי׳ בעמו
יפאר ענוים
בישועה: יעלזו
חסידים בכבוד
ירננו על משכ׳
משכבותם:
רוממות אל׳:
בגרונם חרב
פיפיות בידם:
לעשות נקמה

בגוים תוכחות
בלאומים: לאסו׳
מלכיהם בזקי׳
ונכבדיהם בכבלי
ברזל: לעשות
בהם משפט כ׳
כתוב הדר הוא
לכל חסידיו הללוי׳:
הללויה הללו
אל בקדשו
הללוהו ברקיע
עזו: הללוהו ב׳
בגבורתיו הללו׳
כרב גדלו: הללוהו בת׳
בתקע שופר
הללוהו בנבל
וכנור: הללוהו
בתף ומחול:
הללוהו במנים
ועגב: הללוהו
בצלצלי שמע
הללוהו בצלצלי
תרועה: כל הנ׳
הנשמה תהלל
יה הללויה:
ויאמרו: אלה
ישו׳ אומ׳ דוד
ונכי יהיו חלקי
מגומרי הלל
בכל יום׳
ורבו מזמורי
אלה ומבינ׳
[illegible]
כל הנשמה
להודיע כי
הוא פיים הלל
[illegible]
כולים פחות
ונחרוגים מן
המשך בשבת:

בפעלך במעשי ידיך
ארנן: מה גדלו מעשיך
יי׳ מאד עמקו מחשבתיך:
איש בער לא ידע וכסי׳
לא יבין את זאת: בפרח
רשעים כמו עשב ויצי׳
ויציצו כל פועלי און:
להשמדם עדי עד:
ואתה מרום לעולם יי׳:
כי הנה איביך יי׳ כי ה׳
הנה איביך יאבדו
יתפרדו כל פעלי און:
ותרם כראים קרני בלותי
בשמן רענן: ותבט עיני
בשורי בקמים עלי מ׳
מרעים תשמענה אזני:
צדיק כתמר יפרח כא׳
כארז בלבנון ישגא:
שתולים בבי׳ יי׳ בחצרו׳
בח׳ אלהינו יפריחו: עוד
ינובון בשיבה דשנים
ורעננים יהיו: להגיד
כי ישר יי׳ צורי ולא ע׳
עולתה בו: יי׳ מלך
גאות לבש לבש יי׳
עז התאזר אף תכון
תבל בל תמוט: נכון כ׳
כסאך מאז מעולם
אתה: נשאו נהרות
יי׳ נשאו נהרות קולם
ישאו נהרות דכים:
מקולות מים רבים א׳
אדירים משברי ים א׳
אדיר במרום יי׳: עדותי׳
נאמנו מאד לביתך
נאוה קדש יי׳ לארך
ימים: לזה מוסיף
קולם תפלה ומשל׳:
תפלה לדוד שמעה
יי׳ צדק הקש׳
הקשיבה רנתי האזינ׳
תפלתי בלא שפתי מ׳
מרמה: מלפניך משפטי
יצא עיניך תחזינה
מישרים: בחנת לבי
פקדת לילה צרפתני

בל תמצא זמותי בל
יעבר פי: לפעלות א׳
אדם בדבר שפתיך אני
שמרתי ארחות פריץ:
תמך אשורי במעגלותי׳
בל נמוטו פעמי: אני
קראתיך כי תענני אל
הט אזנך לי שמע א׳
אמרתי: הפלה חסדיך
מושיע חוסים ממת׳
ממתקוממים בימינך:
שמרני כא׳ כאישון
בת עין בצל כנפיך
תסתירני: מפני רשעי׳
זו שדוני איבי בנפש
יקיפו עלי: חלבמו ס׳
סגרו פימו דברו בג׳
בגאות: אשורנו ע׳
עתה סבבונו עיניהם
ישיתו לנטות בארץ:
דמיונו כאריה יכסף
לטרוף וככפיר ישב
במסתרים: קומה
יי׳ קדמה פניו הכ׳
הכריעהו פלטה
נפשי מרשע חרבך:
ממתים ידך יי׳ ממתי׳
מחלד חלקם בחיים
וצפונך תמלא בטנם
ישבעו בנים והניחו
יתרם לעולליהם:
אני בצדק אחזה
פניך אשבעה
בהקיץ תמונתך:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] יה:
לדוד משכיל
אשרי נשוי
פשע כסוי חטאה:
אשרי אדם לא יח׳
יחשוב לו עון ואין
ברוחו רמיה: כי
החרשתי בלו עצמי
בשאגתי כל היום:

להודיע כי היום מיום שבת ורוא׳:

ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן: ברוך ה׳ מציון שוכן ירושלם הללויה: ברוך ה׳ אלהים אלהי ישראל עושה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן: ויברך דויד את ה׳ לעיני כל הקהל ויאמר דויד ברוך אתה ה׳ אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם: לך ה׳ הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ: לך ה׳ הממלכה והמתנשא לכל לראש: והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל: ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך: אתה הוא ה׳ לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם: ואתה מחיה את כלם וצבא השמים לך משתחוים: אתה הוא ה׳ האלהים אשר בחרת באברם והוצאתו מאור כשדים

כי יומם ולילה תכבד עלי ידך נהפך לשדי בחרבוני קיץ סלה: חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי אמרתי אודה עלי פשעי לה׳ ואתה נשאת עון חטאתי סלה: על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו: אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה: אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני: אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג ורסן עדיו לבלום בל קרוב אליך: רבים מכאובים לרשע והבוטח בה׳ חסד יסובבנו: שמחו בה׳ וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב: ואז אומר: רננו צדיקים:

ושמת את שמו אברהם: ומצאת את לבבו נאמן לפניך וכרות עמו הברית לתת את ארץ הכנעני החתי האמרי והפרזי והיבוסי והגרגשי לתת לזרעו ותקם את דבריך כי צדיק אתה: ותרא את עני אבתינו במצרים ואת זעקתם שמעת על ים סוף: ותתן אתת ומופתים בפרעה ובכל עבדיו ובכל עם ארצו כי ידעת כי הזידו עליהם ותעש לך שם כהיום הזה: והים בקעת לפניהם ויעברו בתוך הים ביבשה ואת רדפיהם השלכת במצולות כמו אבן במים עזים:

ויושע ה׳ ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים: וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה׳ במצרים וייראו העם את ה׳ ויאמינו בה׳ ובמשה עבדו:

עתה אכתוב השירה בשטיה ובדקה ובדק רקיה כאשר העתקתיה מספר שכתב רבי יום טוב עליו השלום:

ויום שבת ויום טוב והושענא רבה ויום חוץ מתחיל בנשמת אחר וישע.

נשמת כל חי תברך את שמך ה׳ אלהינו ורוח כל בשר תפאר ותרומם זכרך מלכנו תמיד: מן העולם ועד העולם אתה אל ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע: אלהי הראשונים והאחרונים אלוה כל בריות אדון כל תולדות המהלל בתשבחות המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים: וה׳ שומר ישראל לא ינום ולא יישן המעורר ישנים והמרדים והמשיח אלמים והמתיר אסורים והסומך נופלים והזוקף כפופים לך לבדך אנחנו מודים: אלו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות כשמש וירח וידינו פרושו

גואל ומושיע פודה ומציל ומפרנס ומרחם בכל עת צרה וצוקה אין לנו מלך

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו
לאמר אשירה לה' כי גאה גאה סוס
ורכבו רמה בים: עזי וזמרת יה ויהי לי
לישועה: זה אלי ואנוהו אלהי
אבי וארממנהו: ה' איש מלחמה ה'
שמו: מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר
שלישיו טבעו בים סוף: תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו
אבן: ימינך ה' נאדרי בכח ימינך
ה' תרעץ אויב: וברב גאונך תהרס
קמיך תשלח חרנך יאכלמו כקש וברוח
אפיך נערמו מים נצבו כמו נד
נזלים קפאו תהומות בלב ים: אמר
אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו
נפשי אריק חרבי תורישמו ידי: נשפת
ברוחך כסמו ים צללו כעפרת במים
אדירים: מי כמכה באלים ה' מי
כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה
פלא: נטית ימינך תבלעמו ארץ: נחית
בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה
קדשך: שמעו עמים ירגזון חיל
אחז ישבי פלשת: אז נבהלו אלופי
אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו
כל ישבי כנען: תפל עליהם אימתה
ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן: עד
יעבר עמך ה' עד יעבר עם זו
קנית: תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון
לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו
ידיך: ה' ימלך לעלם ועד:

כי לה' המלוכה ומוש
בגוים: ועלו מושיעים
בהר ציון לשפוט את
הר עשו והיתה לה'

וכתו' ה' ימלוך לעולם ועד כי מתחלת השי
ויהי באשמורת הבקר עד סה' ישיר ה' שמות
כל אחד מג' אותיות הרי ע"ב אותיות כנגד ע"ב
שמות של הק' וחסר לנו ד' שמות שיש מן
ויהי באשמרת עד תחלת השירה ונזכר כולם
ה' ימלך [illegible]

בנשרי שמים
ורגלינו קלות כאילות
אין אנחנו מספיקים
להודות לך ה' אלהינו
ואלהי אבותינו ול
ולברך את שמך
על אחת מאלף
אלף אלפי אלפים
רב ריבי רבבות
פעמים הטובות
עם אבותינו ועמנו:
ממצרים גאלתנו
ה' אלהינו ומבית
עבדים פדיתנו
ברעב זנתנו ובש
ובשבע כלכלתנו
מחרב הצלתנו
ומדבר מלטתנו
ומחלאים רעים
ונאמנים דליתנו
עד הנה עזרונו
רחמיך ולא עזבונו
חסדיך ה' אלהינו
ועל תטשינו ה'
אלהינו ואל תבלענו
לנצח על כן אברים
שפלגת בנו ורוח
ונשמה שנפחת
באפינו ולשון
אשר שמת בפינו
הן הם יודו ויברכו
וישבחו ויפארו
וירוממו ויעריצו
ויקדישו וימליכו
את שמך מלכנו
כי כל פה לך יודה
וכל לשון לך תשבע
וכל ברך לך תכרע
וכל קומה לפניך
ה' אלהינו ואלהי אבותי
לך לבד תשתחוה
וכל הלבבות ייראו
וכל קרב וכליות
יזמרו לשמך כדבר
שכתוב כל עצמותי
תאמרנה ה' מי
כמוך מציל עני
מחזק ממנו ועני

ואביון מגזלו:
מי ידמה לך ומי
ישוה לך ומי יער'
לך האל הגדול הג'
והנורא אל עליון
קונה שמים וארץ:
האל בתעצומות ע'
עזך הגדול בכבוד
שמך הגבור
לנצח נצחים ה'
והנורא בחילו ט'
בנוראותיך המלך
היושב על כסא רם
ונשא שוכן עד
מרום וקדוש שמו'
נהללך ונשבחך
ונברך ונקדש את ש' ק'
קדשך כאמור
ברכי נפשי את ה'
וכל קרבי את שם
קדשו וכתוב
רננו צדיקים בה'
לישרים נאוה
תהלה:
בפי ישרים תתרומ'
ובדברי צדיקי' תת'
תתברך ובלשון
חסידים תתקדש
ובקרב קדושים
תתהלל:
ובמקהלות רבבות
עמך בית ישר'
ברינה יתפאר
שמך מלכנו בכל
דור ודור שכן
חובת כל היצורים
לפניך ה' אלהינו
ואלהי אבותינו
להודות להלל
לשבח לפאר
לרומם להדר
לברך לעלה ולקלס
על כל דברי ש'
שירות ותשב'
ותשבחות דוד
בן ישי עבדך
משיחך:

נראה כאן
יצחק ורבקה

המלוכה: והיה ה'
למלך על כל הארץ
ביום ההוא יהיה
ה' אחד ושמו אחד:
שמע ישר' ה' אלהינו
ה' אחד:
וה' שמות ליהוה ה' אחד
ואין מן האמן ולא יהיה
עד חותמו ברכת האמן ה'
שהוא ישתבח ועומד
שליח צבור לפני התיבה
ואומ' הברכה:
ישתבח שמך לעד
מלכנו האל המלך
הגדול והקדוש בשמ'
ובארץ כי לך נאה ה'
אלהינו ואלהי אבותינו
שיר ושבחה הלל וז'
וזמרה עוז וממשל'
נצח גדולה וגבורה
תהלה ותפארת קדו'
ומלכות ברכות והו'
והודאות מעולם
ועד עולם אתה אל
ב"א ה' מלך גדול בת'
בתשבחות אל הה'
ההודאות אדון כל
הנפלאות הבוחר
בשירי זמרה מלך
חי העולמים:
לחי טוב ליחיד ולמ' מיד:
האדרת והאמונה לחע'
הבינה והברכה לחע':
הגאוה והגדולה לחע':
הדיעה והדבור לחע':
ההוד וההדר לחע' הוועד והותיקות לחע'
הזכות והזוהר לחע' החן והחסד לחע'
הטכס והטוהר לחע' היראה והייחוד לחע'
הכתר והכבוד לחע' הלבוב והלקח לחע'
המלוכה והממשל' לחע' הנוי והנצח לחע'
הסוד והשכל לחע' העוז והענוה לחע'
הפדות והפאר לחע' הצבי והצדק לחע'
הקריאה והקדוש' לחע' הרון והרוממות לחע'
השיר והשבח לחע' התהלה והתפאר' לחע':
ושליח צבור גומ'
יתגדל ויתקדש
שמיה רבא בעלמ'
דברא כרעותיה
וימליך מלכותיה
בחייכון וביומיכון
ובחיי דכל בית ישר'
בעגלא ובזמן קרי'
ואמרו אמן: ויענ'
יהא שמיה רבא
מברך לעלם ולעלמי
עלמיא יתברך
וישתבח ויתפאר
ויתרומם ויתנשא
ויתהדר ויתעלה
ויתהלל שמיה דק' (וכו' ויע')
דקודשא בריך הוא
לעילא מכל ברכתא (וכו' ויע')
שירתא תשבחתא
ונחמתא דאמירן
בעלמא ואמרו אמן:
ויאמ' ברכו כאשר יא'
אך אחר יא' ברכו גומר
קדיש: תתקבל צלות'
ובעותהון דכל ישר'
קדם אבוהון דב'
דבשמיא ואמרו
אמן: יהא שלמ'
רבא מן שמיא
חיים טובים עלי'
ועל כל ישר' ואמ'
אמן: עושה
שלום במרומי'
הוא ברחמיו י'
יעשה שלום עלי'
ועל כל ישר' ואמ'
אמן: כשיגמור הש"ץ
קדי' היוצר יענו
ועתה יגדל כח ה'
כאשר דברת לאמר
זכור רחמיך וחסדיך
כי מעולם המה:
ובשומעם ש"ץ אמן
יהא שמיה רבא יענו
בכל כחם ויפתחו
להם שערי גן עדן
ובזמן שעושין שותפות
למעלה בראשית
ולמטה שיש מהן
עד עלמיא יתברכו
וכח רוממות ונ"ש
כבראשית ונקיש
טידבר יוה"כ ונ"ש
מגיהי לעולמי כלו
ויו שלא יהיו לנו יחמוד'

ה' בראשית
ולרב באמן
ונין כנגד
ה' שורות
בפסוק
עד ...
שומש'

וזין צריך כי שמה
הוא בלא יול ברנ״א
שמה רבא קד׳ שם
יה כי נוינו חמנו
חינו ותר׳ וויינותי
וותרבי יינו כן
הקט קדיש בין
ישתבח וברכו
כדי להודיע כי
כבר כתי׳ שתבח
היא של הזמירות
וזה שרק נוהג
להפסיק אח׳ יוצר
לספר בין ישתבח
ליוצר הם לא
ליוצר ינבירא
יוצר לי שני
ותפינם מן
הינרקה והמספר
אחר מערבי ב
מלחמתי׳

ויחיד׳ ש׳ הוא בחקו׳
שלא שמע קדי׳ אומ׳
זה׳ י
תניא א״ר יוסי פעם
אחת הייתי מהלך
בדרך ונכנסתי
לחורבה אחת
מחורבות ירושל׳
להתפלל בא אליהו
זכור לטוב ושמר
על הפתח ושימר
לי על הפתח עד
שסיימתי תפלתי
כשסיימתי תפלתי
א״ל שלום עליך
ואמרתי לו שלום

עליך רבי ומורי א״ל בני מפני מה
נכנסת לחורבה זו ואמרתי לו אמ׳
להתפלל א״ל היה לך להתפלל בדרך
ואמרתי לו מתיירא הייתי שמא יפסיק
יפסיקוני עוברי דרכים א״ל היה
לך להתפלל תפילה קינרה באותה
שעה למדתי ממנו שלש׳ דברים
למדתי שאין נכנסין לחורבה ולמ׳
ולמדתי שמתפללין בדרך ולמדתי
שהמתפלל בדרך מתפלל תפילה
קינרה א״ל בני מה קול שמעת בחורב׳
זו ואמרתי לו שמעתי בתקול ש׳
שמנהמת כיונה ואו׳ אוי לי שחרב׳
את ביתי ושרפתי את היכלי ול׳
והגליתי בני לבין אומות העולם
א״ל חייך וחיי ראשך שלש
פעמים בכל יום אומרת כך ולא
עוד אלא בשעה שישר׳ נכנס׳

לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין
יהא שמיה הגדול מבורך הק׳ משנע
ראשו ואו׳ אשרי המלך שמקלסין אותו
בביתו כך אוי לבנים שגלו מעל שולחן
אביהם : ברכו את י״י המבורך והצבור עונ׳
ברוך י״י המבורך לעולם ועד׳ לבר׳ ליחיד׳

בא״י אלהי׳ מה יוצ׳
אור ובורא חושך
עושה שלום ובור׳
את הכל׳ המאיר
לארץ ולדרים עליה
ברחמים ובטובו
מחדש בכל יום תמי׳
מעשה בראשית
מה רבו מעשיך
ה׳ כלם בחכמה
עשית מלאה
הארץ קנייניך
המלך המרומם
לבדו מאז המשוב
והמפואר והמתנש׳
מימות עולם׳ אלהי
עולם ברחמיך הרבי׳
רחם עלינו אדון ע׳
עוזינו צור משגבי׳
מגן ישעינו משגב
בעדינו׳ אל ברוך גדול
דיעה הכין ופעל
זוהרי חמה טוב
יצר כבוד לשמו מ׳
מאורות נתן סביב׳
עזו פינות צבאיו :

יוצ׳ עדיבא בכל יום
ויום ואלוך עומד
ברקיע הרקיע ואו׳
ה׳ מלך ה׳ מלך ה׳ ימלוך
לעולם ועד׳ וכל גדודי
מעלה עונין אחריו
עד שמגיע לברכו
וחיה אחת שמה
ישר׳ ושמות כתו׳
הכבוד ועומדת
באמצע הרקיע
ואומר׳ בקול רם ברכו
את י״י המבורך וכל
גדודי מעלה עונין
אחריה ברוך י״י המבורך
לעולם ועד :
יוצר משרתי׳
בא״י אלהינו מלך העו׳
יוצר אור ובורא חושך
עושה שלום ובורא
את הכל׳ לאדם קדמ׳
האיר אור עולם מאוצ׳
חיים אורות מאופל
אמר ויהי : ויתמלא
הדורך : הכל יודוך
והכל ישבחוך והכל
יאמרו אין קדוש כה׳
כי אין בלתך הכל
ירוממוך סלה יוצר
הכל האל הפותח :
בכל יום דלתות
שערי מזרח ובוקע
חלוני רקיע מוציא
חמה ממקומה
ולבנה ממכון שבתה
ומאיר לעולם כלו
וליושביו שברא
במדת הרחמים׳

קדושים רוממי ש׳
שרי תמיד ומספ׳
כתר לו לקדושתו׳:
תתברך מושיענו
על שבח מעשה
ידיך ועל מאורי אור
שעשית יפארוך
סלה׳ תתברך צורנו
מלכנו בורא קדושי׳
ישתבח שמך לעד
מלכנו יוצר משרתי׳
ואשר משרתיו כלם
עומדים ברום עול׳
ומשמיעים ביראה
יחד בקול דברי אלהי׳
חיים ומלך עולם׳
כולם אהובים כלם
ברורים כלם גבורים
וכלם עושים באימ׳
וביראה רצון קונם׳
וכלם פותחים את
פיהם בקדשה בט׳
בטהרה בשירה ו׳
ובזמרה ומברכים
ומשבחים ומפארי׳
ומעריצים ומקדיש׳
וממליכים שם האל
המלך הגדול הגבור
והנורא קדוש הוא׳
ויאן׳ וכלם מקבלים
עליהם עול מלכות
שמים זה מזה ו׳
ונותנים רשות זה

המאיר לארץ ולדרים
עליה ברחמים ובט׳
ובטובו מחדש בכל
יום תמיד מעשה
בראשית׳ המלך
המרומם לבדו מאז
המשובח והמפואר
והמתנשא מימות
עולם׳ אל׳ אלהי עולם
ברחמיך הרבים ר׳
רחם עלינו אדון ע׳
עוזנו צור משגבנו
מגן ישענו משגב
בעדינו׳ אין ערוך
לך ואין זולתך אפס
בלתך ומי דומה לך
אין ערוך לך יי׳ אלהינו
בעולם הזה ואין זול׳
זולתך מלכנו לחיי
העולם הבא׳ אפס
בלתך גואלנו לימות
המשיח ואין דומה
לך מושיענו לתחיית
המתים: אל אדון על
כל המעשים ברוך
ומבורך בפה כל נשמ׳
גדלו וטובו מלא עולם
דעת ותבונה סובבים
אותו׳ המתגאה על
חיות הקדש ונהדר
בכבוד על המרכבה׳
זכות ומישור לפני
כסאו חסד ורחמים
בפני כבודו׳ טובי׳
מאורות שיצרם אל׳
בבינה
אלהינו יצרם בדעת
והשכל׳ כח וגבור׳
נתן בהם להיות מ׳
מושלים בקרב תבל׳
מלאים זיו ומפיקים
נגה נאה זיום בכל
העולם׳ שמחים ב׳
בצאתם וששים ב׳

לזה להקדיש ליוצ׳
ליוצרם בנחת רוח
בשפה ברורה ובנע׳
ובנעימה קדושה
כלם כאחד עונים
ואומרי׳ ביראה׳
קדוש קדו׳ קדוש יי׳
צבאות מלא כל הא׳
הארץ כבודו:
והאופני׳ (והחיות ישוררו)
וחיות הקו׳ (וכרובים יפארו)
ברעש (ושרפים ירונו)
גדול מת׳ (ואראלים יברכו פני)
מתנשאי׳ (כל חיה)
לעמת שרפי׳ (ואופן)
לעומתם (וכרוב וכרוב)
משבחים (לעומת שרפי׳ קודש׳)
ואומרים (לעומת׳ ישבחו׳ ואומרי׳)
ברוך כבוד
יי׳ ממקומו׳
ואם יחיד
הוא יאמר
ואז ביראה קדוש ק׳ ק׳
והאופני׳ ברוך׳ ואומ׳
הברייתא מקדושה:
לאל ברוך נעימות
יתנו לאל מלך חי
וקיים זמירות יאמ׳
ותשבחות ישמיעו׳
כי הוא לבדו פועל
גבורות עושה ח׳
חדשות בעל מלח׳
מלחמות זורע צד׳
צדקות מצמיח
ישועות בורא רפ׳

ברום עושים באימה
רצון קונהם פאר ו׳
וכבוד נותנים לשמו
צהלה ורנה לזכר
מלכותו׳ קרא לשמש
ויזרח אור ראה ותקן
צורת לבנה: שבח
נותנים לו כל צבא מ׳
מרום תפארת וגדולה
שרפים וחיות ואופני׳
קודש׳ לאל אשר שבת
מכל מעשיו ביום ה׳
השביעי נתעלה וישב
על כסא כבודו תפארת
עטה ליום המנוחה
עונג קרא ליום השב׳
שבו שבת מכל מלאכתו
וביום השביעי משבח
ואומ׳ מזמור שיר ליום
השבת ולפיכך יפארו
ויברכו לאל כל יצוריו
שבח יקר וגדולה יתנו
לאל מלך יוצר כל המנחי׳
מנוחה לעמו ישר׳
ביום שבת קודש שמך
יי׳ אלהינו יתקדש
וזכרך מלכינו יתפאר
בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת׳ תתברך
מושיענו:
ויאמ׳ שלחני כי עלה
השחר אל לו וכי גנב את׳
קוביוסטוס אתה שמתיירא
מן השחר אל לו מלאך
אני ומיום שנבראתי
לא הגיע זמני לומ׳ שיר׳
עד עכשיו מסייע ליה
לרב חננאל אמ׳ רב חננאל
אמ׳ רב שלש כתות של
מלאכי השרת אומרי׳
שירה בכל יום אחד
אומרת קדוש ואחד
אומ׳ קדוש ואחד אומ׳
קדוש יי׳ צבאות מלא
כל הארץ כבודו׳
מתיבי חביבי׳ ישר׳ לפני
הק׳ יותר ממלאכי
השרת׳ שישר׳ אומ׳

שירה בכל שעה ומלאכי׳ השרת אין אומרי׳
שירה אלא פעם אחת ביום ואמרי לה פעם
אחת בשבוע ואמ׳ לה פעם אחת בחדש ואי׳
לה פעם אח׳ בשנה ואמ׳ לה פעם אח׳ ביובל
ואמ׳ לה פעם אח׳ בעולם וישר׳ מזכירי׳ השם
לאחר שתי תיבות ומלאכי השרת אין מזכירי׳
את השם אלא אחר שלש תיבות ואין מלאכי
השרת אומ׳ שירה למעלה עד שישר׳ אומ׳
שירה למטה [illegible]

[illegible]

בירך תהילות אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם ה חסדו ברוך אתה יי יוצר המאורות׃

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתירה חמלת עלינו אבינו מלכינו אב הרחמן בעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חוקי חיים כן תחונינו ותלמדנו אבינו אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבינו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה והאר עינינו במצותיך ודבק לבינו בתורתך ובמצותך ויחד לבבינו לאהבה וליראה את שמך ולא נבוש לעולם ועד כי בשם קדשך הגדול הגבור והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך והבא עלינו ברכה ושלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו קוממיות לארצינו כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת להודות לך וליחדך באהבה ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה׃

וקורא ק״ש בדקדוק ובנגון ובטעמים ואומ׳ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד רק ביום הכפורים שאומ׳ בקול רם ולא יפסיק רק בין הפרקים ומפני הכבוד ובין שלו מפני היראה כדאיתא בברכות׃

אל מלך נאמן בחור שמע ישראל יי אלהינו יי אחד׃ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד׃
ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך׃ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך׃ ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך׃ וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך׃ וכתבתם על מז

והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו׃ ברכו את יי המבורך׃ ברוך יי המבורך לעולם ועד׃

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים בחכמה פותח שערים בתבונה משנה עתים מחליף הזמנים ומסדר הכוכבים במשמרותם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור המעביר יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו אל חי וקיים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד׃ ברוך אתה יי המעריב ערבים׃

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבינו ובקומינו נשיח בחקיך ונשמח ונעלוז בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסור ממנו לעולמים׃ ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל׃

[illegible]

[illegible]

מזוזת ביתך ובשעריך: והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר
אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי׳ אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם
ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך
ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: הש
השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם
להם: וחרה אף יי׳ בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא
תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי׳ נתן לכם:
ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות
על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזת ביתך
ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי׳
לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ: ויאמר יי׳ אל משה לא
לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצית על כנפי
בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת
וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יי׳ ועשיתם אתם ולא תתורו
אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען ת
תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יי׳
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים
אני יי׳ אלהיכם: אמת ויציב
ונכון וקיים וישר ונאמן ואהוב וחביב
ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתוקן
ומקובל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו
לעולם ועד אמת אלהי עולם מלכנו
צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא
קיים ושמו קיים וכסאו נכון ומלכותו
ואמונתו לעד קיימת ודבריו חיים וקי׳
וקיימים ונאמנים ונחמדים לעד ולעולמי
עולמים מושך חסד ליודעיו וצדקתו
לישרי לב על אבותינו ועל בנינו ועל כל
דורות זרע ישר׳ עבדיך על הראשונים
ועל האחרונים דבר טוב וקיים לעולם
ועד: אמת ואמונה חוק ולא יעבר אמת

ואמונה כל זאת וקיים עלינו כי הוא יי׳ אלהינו
ואין זולתו ואנחנו ישר׳ עמו. הפודנו מיד
מלכים הגואלנו מלכנו מכף כל עריצים הא׳
הנפרע לנו מצרינו המשלם גמול לכל אויבי
נפשינו. העושה גדולות עד אין חקר נסים
ונפלאות עד אין מספר. השם נפשינו בחיים
ולא נתן למוט רגלינו המדריכנו על במות
אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו. העושה
לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים
באדמת בני חם. המכה בעברתו כל בכורי
מצרים ויוציא ישר׳ מתוכם לחירות עולם
המעביר בניו בין גזרי ים סוף ואת רודפיהם
ואת שונאיהם בתהומות טבע. ראו בניו
גבורתו שבחו והודו לשמו ומלכותו קבלו
עליהם משה ובני ישר׳ לך ענו שירה
בשמחה רבה ואמרו כולם. מי כמוכה באלים
יי׳ מי כמוכה נאדר בקדש נורא תהלות
עושה פלא. מלכותך יי׳ אלהינו ראו בניך

שאתה הוא יי אלהים מלכינו מ/
מלך אבותינו גואלינו גואל אבותינו
יוצרינו צור ישועתינו פודינו ומ/
ומצילנו מעולם שמך אין אלהים
זולתך: עזר אבותינו אתה
הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם
אחריהם בכל דור ודור ברום עולם
מושבך ומשפטיך וצדקתך עד
אפסי ארץ: אשרי איש שישמע
למצותיך ותורתך ודברך ישים על
לבו: אמת אתה הוא אדון לעמך
מלך גבור לריב ריבם: אמת אתה
הוא ראשון ואתה הוא אחרון
ומבלעדיך אין מלך גואל ומושיע:
ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית
עבדים פדיתנו כל בכוריהם הרגת
ובכורך גאלת וים סוף בקעת וז/
וזדים טבעת ויבשה עשית וי/
וידידים עברו ים ויכסו מים צריהם
עד אחד מהם לא נותר: על זאת
שבחו אהובים ורוממו לאל ונתנו
ידידים זמירות ותשבחות למלך
לאל חי וקיים רם ונשא גדול ונורא
משפיל גאים מגביה שפלים מ/
מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר
דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו
תהלות לאל עליון ברוך הוא ומבורך
משה ובני ישר׳ לך ענו שירה בשמ/
רבה ואמרו כולם: מי כמכה באלים יי
מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלות עושה
פלא: שירה חדשה שבחו גאולים
לשמך על שפת הים יחד כלם הודו
והמליכו ואמרו יי ימלוך לעולם ועד:
צור ישר׳ קם לעזרת ישר׳
ופדה כנאמך יהודה וי/
ויש׳ גואלינו יי צבאות
שמו קדוש ישר׳
בא״י גאל ישר׳:
ואומר סומך
גאולה לת
תפלה
ויאמ׳

בוקעים סוף לפני משה זה אלי ענו ואמרו
יי ימלוך לעולם ועד: ונאמ׳ כי פדה יי את יעקב
וגאלו מיד חזק ממנו בא״י גאל ישר׳:
השכיבנו יי אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו
לחיים טובים ופרוס עלינו סוכת שלומך ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך
והגן בעדינו והסר מעלינו אויב דבר חרב ורע/
ורעה ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו
ובצל כנפיך תסתירנו כי אל שומרינו ומצילנו
אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה:
ושמור צאתינו ובואינו לחיים ול/
לשלום מעתה ועד עולם בא״י
שומר עמו ישר׳ לעד:
ברוך יי לעולם אמן ואמן: ברוך
יי מציון שוכן ירושלים הללו
יה: ברוך יי אלהים אלהי ישר׳ עשה
נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו ל
לעולם וימלא כבודו את כל הארץ
אמן ואמן: יהי כבוד יי לעולם ישמ/
ישמח יי במעשיו: יהי שם יי מ/
מבורך מעתה ועד עולם: כי לא
יטוש יי את עמו בעבור שמו ה/
הגדול כי הואיל יי לעשות אתכם
לו לעם: וירא כל העם ויפלו
על פניהם ויאמרו יי הוא האלהים
יי הוא האלהים: והיה יי למלך על
כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד
ושמו אחד: יהי חסדך יי עלינו כאש/
יחלנו לך: כל גוים אשר עשית י/
יבאו וישתחוו לפניך יי ויכבדו
לשמך: ואנחנו עמך וצאן מרעי/
נודה לך לעולם לדר ודר
נספר תהלתך: ברוך יי ביום ברוך יי
בלילה ברוך יי בשכבינו ברוך יי בקו/
בקומנו: בידך אפקיד רוחי פדית
אותי יי אל אמת: אלהינו שבשמ/
יחד שמך וקיים מלכותך תמיד
לעולם ועד: יראו עינינו
וישמח לבנו ותגל נפשינו
בישועתך באמת באמור לציון
מלך אלהיך יי מלך יי מלך יי ימלוך
לעולם ועד: כי המלכות שלך היא
ולעולמי עד תמלוך בכבוד כי אין
לנו מלך אלא אתה בא״י המלך
בכבודו תמיד ימלוך עלינו לעולם
ועד ועל כל מעשיו:

ופרוס
עלינו
סכת
שלומך
ועל
ירושלים
עירך
בא״י
פורס
סכת
שלום
עלינו
ועל כל
עמו
ישר׳
ועל
ירושלים:
ולא שבת
...:
ושמרו
בני ישר׳
את
השבת
לעשות
השבת
לדרתם
ברית
עולם:
ביני ובין
בני ישר׳
אות היא
לעולם
כי ששת
ימים
עשה
יי את
השמים
ואת
הארץ
וביום

השביעי שבת וינפש: ואם יום טוב הוא
[illegible] אלה מועדי יי אשר תקראו
אותם מקראי קודש ובחול שיני מוסיף
אלה הם מועדי: קדיש ויסב פניו אל

בגעלה ותרלעו

בספר ... יי' תשובה יוסי: זכרנו לחיים. מלך חפץ בחיים. וכתבנו בספר חיים טובים. למענך
אלהים חיים. מלך עוזר ומושיע ומגן כו'. מי כמוך אב הרחמים זוכר יצוריו לחיים ברחמי'

ברוך אתה יי'
אלהינו ואלהי
אבותינו אלהי
אברהם ואלהי
יצחק ואלהי יע'
יעקב. האל הג'
הגדול הגבור
והנורא. אל עלי'
עליון גומל
חסדים טובים
וקונה הכל וזוכ'
חסדי אבותי'.
ומביא גואל
לבני בניהם למ'
למען שמו
באהבה. מלך
עוזר ומושיע
ומגן בא"י מגן
אברהם:
אתה גבור
לעולם יי' מחיה
מתים אתה ורב
להושיע.
במורתה גשמי' ...
משיב הרוח ומ'
ומוריד הגשם.
...
מכלכל חיים
בחסד מחיה
מתים ברחמים
סומך נופלים
רופא חולים
מתיר אסורים

וכורע כי חדרין וזקיף ...

ונאמן אתה להחיות מתים
בא"י מחיה המתים: לדור ודור
ובכן תן פחדך יי' אלהינו על
כל מעשיך. ואימתך על כל
מה שבראת. וייראוך כל ה'
המעשים. וישתחוו לפניך כל
הברואים. ויעשו כולם אגוד'
אחת לעשות רצונך בלבב
שלם. כמו שידענו יי' אלהינו
שהשלטון לפניך וגבורה
בימינך. ושמך נורא על כל
מה שבראת: ובכן תן כ'
כבוד יי' לעמך. תהלה
ליראיך ותקוה לדורשיך ופת'
ופתחון פה למייחלים לך
שמחה לארצך וששון לעיר'
וצמיחת קרן לדוד עבדך
ועריכת נר לבן ישי עבדך
משיחך: ואז צדיקים יראו
וישמחו וישרים יעלזו
וחסידים ברנה יגילו ועולתה
תקפץ פיה כי כל הרשעה
כולה כעשן תכלה כי תעביר
ממשלת זדון מן הארץ:
ותמלוך אתה הוא יי' אלהינו
לבדך מהרה על כל מעשיך
בהר ציון משכן כבודך.
ובירושלים עיר קדשך ככת'
בדברי קדשך ימלוך יי' לעולם
יי' לעולם אלהיך ציון לדור ודו'
הללויה: קדוש אתה ונורא שמך
ואין אלוה מבלעדיך
ונורא ויגבה יי' צבאות במ'
במשפט והאל הקדוש נקדש
בצדקה בא"י המלך הקדוש:
אתה בחרתנו מכל העמים
אהבת אותנו ורצית
בנו ומכל הלשונות וקדשתנו
במצותיך וקרבתנו מלכנו:
לעבודתך ושמך הגדול והק'
והקדוש עלינו קראת: ותתן
לנו יי' באהבה את יום הזכרון
הזה זכרון תרועה באהבה
מקרא קודש זכר ליציאת
מצרים: אלהינו ואלהי א'

אתה קדשת את יום השביעי
לשמך תכלית מעשה
שמים וארץ וברכתו מכל הימי'
וקדשתו מכל הזמנים וכן כתוב
בתורתך. ויכלו השמים והארץ
וכל צבאם. ויכל אלהים ביום ה'
השביעי מלאכתו אשר עשה
וישבות ביום השביעי מכל מ'
מלאכתו אשר עשה. ויברך אלה'
את יום השביעי ויקדש אותו
כי בו שבת מכל מלאכתו אשר
ברא אלהים לעשות. אלהינו ו'
ואלהי אבותי' רצה נא במנוח'
וקדשנו במצותיך ותן חלקינו
בתורתך ושבענו מטובך ושמחנו
בישועתך וטהר לבנו לעבדך
באמת והנחילנו יי' אלהינו באהבה
וברצון שבת קדשך וינוחו בו כל
ישר' מקדשי שמך בא"י מקדש
השבת. רצה כו':
בא"י אלהינו ואלהי אבותינו
אלהי אברהם אלהי יצח'
ואלהי יעקב האל הגדול הגבור
והנורא אל עליון קונה שמים
וארץ. מגן אבות בדברו מחיה
מתים במאמרו האל הקדוש שאי'
כמוהו המניח לעמו שבת קדשו
כי בם רצה להניח להם לפניו
נעבד ביראה ופחד נודה לשמו
בכל יום תמיד מעין הברכות
אל ההודאות אדון השלום מ'
ומברך שביעי ומניח בקדו'
בקדושה לעם מדושני עונג
זכר למעשה בראשית.
אלהינו וכו'.

מקדש השבת

אבותינו יעלה ויבא יגיע יראה וירצ' וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון
אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישר' לפני'
לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ביום הזכרון הזה. זכרינו יי' אלהינו בו לטובה ופקדינו
בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים חוס וחננו וחמול ורחם עלינו:
והושיענו כי אליך עינינו ומלטנו מכל צרה ויגון כי אל מלך חנון ורחום אתה ...

אלהינו מלוך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון
עזך על כל יושבי תבל ארצך וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יציר כי אתה יצרתו

מקיים אמונתו
לישיני עפר
מי כמוכה בעל
גבורות מי
דומה לך מלך
ממית ומחיה
ומצמיח לנו
ישועה ונאמ'
ונאמן אתה
להחיות מתים
בא"י מחיה
המתים:
נקדש שמך בעולם
כשם שמקדישין
אותו בשמי מרום
וכן כתוב על יד
נביאך וקרא זה
אל זה ואמר קדוש
ק' ק' יי' צבאות מלא
כל הארץ כבודו:
לעומתם ברוך
יאמרו: ברוך
כבוד יי' ממקומו:
ובדברי קדשך
כתוב לאמר:
ימלוך יי' לעולם
אלהיך ציון לדור
ודור הללויה:
לדור ודור
נגיד גדלך
ולנצח נצחים
קדושתך
נקדיש ושב'
ושבחך אלהי'
מפינו לא
ימוש לעולם
ועד כי אתה מלך

ויאמרו כל אשר נשמה באפו
יי' אלהי ישר' מלך ומלכותו
בכל משלה: וקדשינו
במצותיך ותן חלקינו בתורתך
ושבעינו מטובך ושמחינו
בישועתך וטהר לבינו לע'
לעבדך באמת: כי אתה
אלהים אמת ודברך מלכינו
אמת וקיים לעד בא"י מלך
על כל הארץ מקדש ישר' ויום
הזכרון: רצה ומודים:
ובשבת אומ' והנחילנו יי' אלהי'
באהבה וברצון שבת קדשך
בא"י וכו': כשמגיע ברחמים
באמור: ושם נעבדך כימי
קדם וכשנים קדמוניות בא"י
יי' שאותך לבדך ביראה נעבד
מודים: ועד העולם קיינו
לך: וכתוב לחיים טובים
כל בני בריתך בא"י הטוב:
בספר חיים טובים ברכה
ושלום ופרנסה טובה נזכר
ונכתב לפניך אנו וכל עמך
ישר' לחיים טובים ולשלום
בא"י עושה השלום:
מוסף: מפני חטאינו
גלינו מארצנו
ונתרחקנו מעל אדמתינו ואי'
ואין אנו יכולים לעשות חו'
חובותינו בבית בחירתך בב'
בבית הגדול והקדוש שנקרא
שמך עלינו מפני היד של'
שנשתלחה במקדשך יהי
רצון מלפניך יי' אלהינו ואלהי
אבותינו מלך רחמן שתשו'
ותרחם עלינו ועל מקדשך
ברחמיך הרבים ותבנהו
מהרה ותגדל כבודו אבינו
מלכינו גלה כבוד מלכותך
עלינו והופע והנשא עלינו
לעיני כל חי וקרב פזורינו
מבין הגוים ונפוצותינו כנס
מירכתי ארץ והביאנו לציון

רצה יי' אלהינו במנוחתנו:
ישמח משה במתנת
חלקו כי עבד נאמן
קראת לו כליל תפארת
בראשו נתת בעמדו לפניך
על הר סיני ושני לוחות
אבנים בראשונים הוריד
בידו וכתוב בהן שמירת
שבת וכן כתוב בתורתך
ושמרו בני ישר' את השבת
לעשות את השבת לדרתם
ברית עולם: ביני ובין בני
ישר' אות היא לעולם כי
ששת ימים עשה יי' את
השמים ואת הארץ וביום
השביעי שבת וינפש:
ולא נתתו יי' אלהינו לגויי
הארצות ולא הנחלתו מלכי'
לעובדי פסילים וגם במנו'
במנוחתו לא ישכנו ערלים
כי לישר' עמך באהבה
נתתו לזרע יעקב אשר בם
בחרת עם מקדשי שביעי
כלם ישבעו ויתענגו מטובך
ובשביעי רצית בו וקדשתו
חמדת ימים אותו קר'
קראת זכר למעשה בראשי':
אלהינו וכו':
נקדישך ונעריצך מלכינו כהוד
שפל שיח שרפי קודש הם
המקדישים שמך בקודש וכן כתו'
על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר
ק' ק' ק' יי' צבאות מלא כל הארץ
כבודו: אז בקול רעש גדול אדיר
וחזק משמיעים קול מתנשאים

עירך ברינה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם: ושם נעשה
לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן ואת מוספי יום הזכרון
הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על
ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור: ונא' ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש
יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם: ועשיתם עלה לריח

ניחוח לה' פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימים' ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה

גדול וקדוש
אתה בא"י
האל הקדוש:
אתה חונן
לאדם דעת
ומלמד לאנ'
לאנוש בינה
וחננו מאתך
בינה דעה
חכמה והשכל
בא"י חונן
הדעת:
השיבנו אב'
אבינו לתורתך
וקרבנו מלכנו
לעבודתך
והחזירנו
בתשובה
לפניך בא"י
הרוצה בת'
בתשובה:
סלח לנו א'
אבינו כי
חטאנו מחל
לנו מלכנו
כי פשענו
כי את' מלך
טוב מוחל
וסולח אתה
בא"י חנון
המרבה לסל'
לסלוח:

עשרנים לפר שני עשרנים
לאיל' ועשרון אחד לכבש האחד
לשבעת הכבשים' ושעיר עזים
אחד חטאת לכפר עליכם' מלבד
עלת החדש ומנחתה ועלת התמיד
ונסכה ומנחתה' ונסכיהם כמשפטם
כמדובר שלשה עשרנים לפר
שני עשרנים לאיל ועשרון לכבש
ושני שעירים לכפר ושני תמ'
תמידין כהלכתן' עלינו לשב'
לאדון הכל לתת גדולה ליוצר
בראשית שלא עשנו כגויי
הארצות ולא שמנו כמשפחות
האדמה שלא שם חלקנו כהם
וגורלנו ככל המונם שהם מש'
משתחוים להבל וריק ומתפללים
אל אל לא יושיע' ואנחנו כורעים
ומשתחוים ומודים לפני מלך
מלכי המלכים הקב"ה שהוא:
נוטה שמים ויוסד ארץ וכסא
כבדו בשמים ממעל ושכינת
עזו בגבהי מרומים' הוא
אלהינו ואין עוד אחר אמת מל'
מלכנו ואפס זולתו ככת' בתורתך
וידעת היום והשבות אל לבבך
כי ה' הוא האלהים בשמים ממ'
ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:
על כן נקוה לך ה' אלהינו לראות מ'
מהרה בתפארת עזך להעביר
גלולים מן הארץ והאלילים כרות
יכרתון לתקן עולם במלכות שדי
וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות
אליך כל רשעי ארץ יכירו וידעו
כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך
תשבע כל לשון לפניך ה' אלהינו
יכרעו ויפלו ולכבוד שמך יקר
יתנו ויקבלו כלם עול מלכותך
ותמלוך עליהם לעולם ועד כי ה'
המלכות שלך היא ולעולמי עד
תמלוך בכבוד' ככת' בתורתך
ה' ימלוך לעולם ועד: ונא' לא הביט
און ביעקב ולא ראה עמל בישר'
ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו:
ונא' ויהי בישורון מלך בהתאסף
ראשי עם יחד שבטי ישר',
ובדברי קדשך כתו' לאמ' ה' מלך
גאות לבש לבש ה' עוז התאזר אף תכון תבל בל תמוט: ונא' שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
עולם ויבוא מלך הכבוד מי הוא זה מלך הכבוד: ה' עזוז וגבור ה' גבור מלחמה' ונא' שאו של'
שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות
הוא מלך הכבוד סלה ועל ידי עבדיך הנביאים כתו' לאמר כה אמר ה' מלך ישר' וגאלו
ה' צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים ונא' ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את

כי הכפורים יום ... ובעשור לחדש השביעי
הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם
את נפשתיכם כל מלאכת עבודה לא
תעשו' והקרבת
אשה עלה לה'
פרים בני בקר
שנים כבשים
בני שנה שב'
שבעה תמימ'
ומנחתם

ועולות שרפים וכ'
ושלמים ברוך יאמ'
ברוך כבוד ה' ממקומו'
ממקומך מלכנו
תופיע ותמלוך עלינו
כמחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון:
בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל
ותתקדש ותמלוך בתוך ירושלים עירך
לדור ודור ולנצח נצחים ועינינו תר'
תראינה מלכותך כדבר האמור בשי'
שירי עוזך על ידי דוד משיח צדקך' ימלוך
ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה:
וחיות מושרות לכם רם ורוממות'
מרובעות רגלי הכל מצוות' ניצוצות
כעין הסבך כבזק דומיות' טהורות ה'
בריאתו ושוב רצוים נגוזות' יחד
תחת הכסא לקבץ חרדות יוצרם
לקול כשאון רעשיות מזמרות שירים
תלי תליות מעריצות לקדוש תהלות
רוממות' נהומות כקול מים רבים בשאון
והמונות' נראות כנשיאות והם נשא'
נשאות ותלויות: בזרות כנשקפה
יביע מקוי עליות' בצורה לאזון יונת
כרוזות' רבוכה כמראה שת ברכים
ומרות' רחשה יסכית לוחה מש'
משאיות' שביתה ישיב במעפיקים
ביצות שאריתה לחזק בקבוץ גליות:
מכשן וממשלות ינסנה ותמיות
מתעססת כימי קדם באהבתה להיות
ובהיך המתהפכת חרב פפיות ו'
וינבע שופיד באמנות ערות' איך
בעירות נקבינו דיות' איים והעין
בנהי ונהיות: ואומם להדר שמו
בהטיות' להעביע ולהקדישו שבע
אחד בארבע חיות: ועולות ברוממו'
ומאפין:

ת כנת שבת רצית
קרבנו' צוית פירושיה
עם סדורי נסכיה מענגיה
לעולם כבוד ינחלו טעמיה

הר עשו והיתה לי״י המלוכה ונ׳ והיה יי׳ למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד
ובתורתך כתו׳ לאמר שמע ישר׳ יי׳ אלהינו יי׳ אחד: אלהינו ואלהי אבותי׳ מלוך כו׳ על׳ ויום הזכרו׳:

אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי
קדם לפניך נגלו כל תעלומות וה

ראה נא בעו׳
בעניינו וריבה
ריבינו וגאלנו
במהרה למען
שמך כי א׳ מל
מלך גואל
וחזק אתה
בא׳ יי׳ גואל
ישר׳ :
רפאינו יי׳ אלהי׳
ונושעה כי :
תהלתנו אתה
והעלה רפואה
שלימה לכל
מכותינו ולכל
תחלואינו כי
א׳ מלך רופא
נאמן ורחמן
אתה בא׳ יי׳
רופא חולי
עמו ישר׳ :
ברך עלינו יי׳
אלהינו את הש׳
השנה הזאת
ואת כל מיני
תבואתה לטוב
ותן טל ומטר
לברכה על פני
האדמה ושבע׳
ושבענו מטוב
וברך את שנתי׳
שנתינו כשנים

והמון נסתרות שמבראשית.
כי אין שכחה לפני כסא כבודך
ואין נסתר מנגד עיניך. אתה
זוכר את כל המפעל וגם כל ה׳
היצור לא נכחד ממך הכל גלוי
וידוע לפניך יי׳ אלהינו צופה ומ׳
ומביט עד סוף כל הדורות כי
תביא חוק זכרון להפקד כל ר׳
רוח ונפש להזכר מעשים רבים
והמון בריות לאין תכלית: מראש
מראשית כזאת הודעת ומלפ׳
ומלפנים אותה גלית. זה היום
תחלת מעשיך זכרון ליום ראשו׳
כי חק לישר׳ הוא ו׳
ומשפט לאלהי יעקב ועל המ׳
המדינו׳ בו יאמר איזו לחרב ואי׳
לשלום איזו לרעב ואיזו לשובע
וכל הבריות בו יפקדו לחיים
ולמות: מי לא נפקד כהיום הזה
כי זכר כל היצור לפניך בא מעש׳
אדם ותחבולותיו׳ ועלילות מצע׳
מצעדי גבר ׳יצרי מעללי איש
אשרי איש אשר לא ישכחך
ובן אדם יתאמץ בך כי דורשיך
לעולם לא יכשלו ולא תכלים לנצח
כל החוסים בך וגם את נח באהב׳
זכרת ותפקדהו בדבר ישועה
ורחמים בהביאך את מי המבול
לשחת כל בשר מפני רוע מעלליה׳
על כן זכרונו בא לפניך להרבות
זרעו כעפרות תבל וצאצאיו
כחול הים: ככתו׳ בתורת׳ ויזכר
אלהים את נח ואת כל החיה
ואת כל הבהמה אשר אתו בתב׳
ויעבר אלהים רוח על הארץ
וישכו המים: ונ׳ וישמע אלהים
את נאקתם ויזכר אלהים את :
בריתו את אברהם ואת יצחק
ואת יעקב: ונ׳ וזכרתי את בריתי יעקב
ואף את בריתי יצחק ואף את

חיים זכו וגם האוהבים דברי׳
גדולה בחרו אז מסיני נצט׳
נצטוו עליה יי׳ אלהינו ותתן׳
ותצוינו להקריב בה קרבן
מוסף שבת כראוי יהי רצו׳
לפניך יי׳ אלהינו ואלהי אבותי׳
שתעלינו בשמחה לארצי׳
ותטענו בגבולנו ושם נעש׳
לפניך את קרבנות חובותי׳
תמידי׳ כסדרן ומוספין כה׳
כהלכתן׳ את מוסף יום
המנוח הזה נעשה ונקרי׳
לפניך באהבה כמצות
רצונך כמ׳ שכתבת עלינו
בתורתך על ידי משה עבדך
מפי כבודך כאמור׳ וביום
השבת שני כבשים בני ש׳
שנה תמימים ושני עשרני׳
סלת מנחה בלולה בשמן׳
ונסכו עולת שבת בשבתו
על עולת התמיד ונסכה ׃ וגם׳
ונסכה׳ ישמחו במלכותך
שומרי שבת וקוראי ענג
עם מקדשי שביעי כולם
ישבעו ויתענגו מטובך
ובשביעי רצית בו וקדשת
אותו חמדת ימים קראת
זכר למעשה בראשית׃
אלהינו׃ למנח׳ הדושה׃
כתר יתנו לך יי׳ אלהינו המוני מעל׳
ועמך קבוצי מטה יחד כלם קדוש
לך ישלשו ככתו׳ בקדשו דה ואוחה
ואמ׳ ק׳ק׳ק׳ יי׳ צבאות מלא כל הא׳

בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור: ובדברי קדשך כתו׳ לאמ׳ זכר עשה לנפלאותיו חנון
ורחום יי׳. ונ׳ טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו: ונ׳ ויזכור להם בריתו וינחם כרב חסדיו:
ועל ידי עבדיך הנביאי׳ כתו׳ לאמ׳ הלוך וקראת באזני ירושלם לאמ׳ זכרתי לך חסד נעוריך
אהבת כלולתיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה: ונ׳ וזכרתי אני את בריתי אותך בימי
נעוריך והקימותי לך ברית עולם: ונ׳ הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו׳

אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדינו בפקודת ישועה ורחמים :
משמי שמי קדם וזכור יי׳ אלהינו את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת :

לאברהם אבינו בהר המוריה ותראה
לפניך עקידת יחיד שנעקד על גבי :
המזבח וכבש את רחמיו לעשות את
רצונך בלבב שלם כן יכבשו רחמיך את
כעסך מעלינו ובטובך הגדול ישוב אפך
וחרונך מעירך ומעמך ומנחלתך וקיים
לנו יי׳ אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתו׳
על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור׳
וזכרתי להם ברית ראשונים אשר הוצאתי
אותם מארץ מצרים לעיני הגוים להיו׳
להם לאלהים אני יי׳ ׃ כי זוכר כל הנשכחו׳
אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא
כבודך ועקידת יצחק לזרעו היום ברחמי׳
ברוך יי׳ זוכר הברית ׃ אתה נגלית
בענן כבודך על הר סיני לדבר
עמם ׃ מן השמים השמעתם קולך ונגלית
עליהם בערפלי טוהר׳ גם כל העולם כלו
חל מפניך ובריות בראשית חרדו ממך
בהגלותך מלכינו על הר סיני ללמד לעמך
תורה ומצות ותשמיעם את הוד קולך
ודברות קדשך מלהבות אש בקולות ׃
וברקים עליהם נגלית ובקול שופר עליה׳
הופעת׳ כמו׳ כתו׳ ויהי ביום השלישי
בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וענן
כבד על ההר וקול שופר חזק מאד
ויחרד כל העם אשר במחנה ׃ ונ׳ ויהי
קול השופר הולך וחזק מאד משה
ידבר והאלהים יעננו בקול׳ ונ׳ וכל העם
רואים את הקולות ואת הלפידים וקול
השופר ואת ההר עשן וירא העם ׃
וינעו ויעמדו מרחוק׳ ובדברי קדשך
כתו׳ לאמר עלה אלהים בתרועה יי׳ בקול
שופר׳ ונ׳ בחצוצרות וקול שופר הריעו
לפני המלך יי׳ ׃ ונ׳ תקעו בחדש שופר
בכסא ליום חגנו׳ כי חוק לישראל הוא
משפט לאלהי יעקב׳ ונ׳ הללויה הללו
אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו הללוהו
בגבורותיו הללוהו כרב גדלו הללוהו
בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור הללוהו
במצלצלים ושבב הללוהו בצלצלי שמע׳
הללוהו בצלצלי תרועה כל הנשמה תהלל
יה הללויה ׃ ועל ידי עבדיך הנביאים
כתו׳ לאמר והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים
בארץ מצרים והשתחוו ליי׳ בהר הקדש בירושלים׳ ונ׳ כל יושבי תבל ושכני ארץ כנשוא
נס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו׳ ונ׳ ויי׳ עליהם יראה ויצא כברק חצו והלך בסערו׳
תימן׳ יי׳ צבאות יגן עליהם כן תגן עלינו ׃ ועל ישראל בשלומך ׃ אלהינו ואלהי אבותינו
תקע בשופר גדול לחרותנו ושא נס לקבץ גליותינו וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותי׳

הטובות בא״י
מברך השנים ׃
תקע בשופר
גדול לחירותנו
ושא נס לקבץ
גליותינו וקבצנו
יחד מארבע
כנפות כל הא׳
הארץ לארצ׳
לארצינו בא״י
יי׳ מקבץ נדחי
עמו ישר׳ ׃
השיבה שופ׳
שופטינו
כבראשונה
ויועצינו כב׳
כבתחלה והסר
ממנו יגון ואנ׳
ואנחה ומלוך
עלינו אתה יי׳
לבדך בחן בחסד
וברחמים וצד׳
וצדקנו במשפ׳
בא״י מלך או׳
אוהב צדקה
ומשפט ׃
למשומדים
אל תהי תקוה
וכל המינים
כרגע יאבדו
וכל אויבי ׃
עמך בית ישר׳

כבודו׳ כבודו מלא עולם
משרתיו שואלים זה לזה
איה מקום כבודו לעומ׳
כלו׳ אומרו׳ ברוך כבוד יי׳ ממ׳
ממקומו ׃ ממקומו הוא יפן
ברחמים ויחון עם המיחדי׳
שמו ערב ובקר בכל יום
תמיד פעמים באהבה׳
שמע אומרים׳ שמע ישר׳
יי׳ אלהינו יי׳ אחד׳ אחד הוא
אלהינו הוא אבינו הוא מלכ׳
הוא מושיענו הוא מושיע
את שאריתנו וישמיענו
ברחמיו שנית לעיני כל חי
להיות לכם לאלהים׳ אני יי׳
אלהיכם׳ אדיר אדירנו יי׳
אלהינו מה אדיר שמך בכל
הארץ והיה יי׳ למלך על כל
הארץ ביום ההוא יהיה יי׳
אחד ושמו אחד׳ ובש״או
אלהיכם אני פניתה אצור
המור׳ קבצנו והצילנו ׃
אחורך לגמור׳ דברת פיך
ואלך שמור׳ כי בדברי קדשך
כתו׳ לאמר׳ ימלוך יי׳ לעולם
אלהיך ציון לדור ודור הללויה ׃
ומנחה׳ אתה אחד
ושמך אחד ומי כעמך
ישראל גוי אחד בארץ
תפארת גדלה ועטרת
ישועה קדושה ומנוחה
לעמך נתת אברהם יג׳
יצחק ירנן יעקב ובניו
ומנוחה
ינוחו בו מנוחה אהבה ונדבה
מנוחת אמת ואמונה
מנוחת שלום ושלוה
והשקט ובטח מנוחה

והביאנו ה' אלהינו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי

מהרה יכרתון ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניע ותש׳ ותשפיל את כל אויבינו במהרה בימנו ב״א ה' שובר אויבים ומכניע זדים: על הצדיקי׳ ועל החסידי׳ ועל זקני עמך בית ישר׳ ועל פליטת בית סופריהם ועל גירי הצדק ועלינו יהמו נא רחמיך ה' אלהינו ותן שכר טוב לכל הבטחים בש׳ בשמך דרשים חלקינו עמ׳ עמהם ולעו׳ ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו ובש׳ ובשמך נשענו ב״א ה' משען ומ׳

משה עבדך מפי כבודך כאמור וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני ה' אלהיכם אני ה' אלהיכם: כי אתה שומע קול שופר ומאזין תרועה ואין דומה לך ב״א ה' שומע קול תרועת עמו ישר׳ ברחמים׳ [interlinear: א״מ ... לפניך]
א״מ אין לנו מלך אלא אתה׳
א״מ חדש עלינו שנה טובה׳
א״מ בטל מעלינו כל גזירות קשות׳
א״מ הפר עצת אויבינו׳
א״מ קלקל מחשבות שונאינו׳
א״מ סתום פיות מצרינו ומקטרגנו׳
א״מ כלה כל צר ומשטין מעלינו׳
א״מ שלח רפואה שלמה לכל חולי עמך׳
א״מ מנע מגפה מנחלתך׳
א״מ החזירנו בתשובה שלמה לפניך׳
א״מ כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ומגפה ועון מעל בני בריתך׳
א״מ קרע רוע גזר דיננו׳
א״מ מחל וסלח לכל עונותינו׳
א״מ מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך׳
א״מ מחק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו׳
א״מ תבכים עם חולדי בטחוננו׳
א״מ כתבנו בספר חיים טובים׳
א״מ כתבנו בספ׳ פרנסה וכלכלה׳
א״מ כת׳ בספ׳ נחמות׳
א״מ כת׳ בספ׳ ישועה וגאולה׳
א״מ כתבינו בספר שלום׳
א״מ כת׳ בס׳ זכיות׳
א״מ זכרינו בזכרון טוב לפניך׳
א״מ זכור כי עפר אנחנו׳
א״מ הרם קרן משיחך׳
א״מ והרם קרן ישר׳ עמך׳
א״מ אל תשיבנו ריקם מלפניך
א״מ קבל ברחמי׳ וברצון את תפלתינו׳
א״מ שמע קולינו חוס ורחם עלינו
א״מ הצמח לנו ישועה בקרוב׳
א״מ תהא השעה הזאת שעת

שלישיה שיותה נותה בה
יכירו וידעו כי מאתך היא מנוחתם ועל מנוחתם יקדי׳ שמך׳ אלהינו׳ הבדלה דחול׳
אתה חוננתנו ה' אלהינו מדע בתורתך ותלמדנו לעשות חוקי רצונך ותבדילנו ה' אלהי׳ בין קדש לחול בין ישר׳ לעמי׳ [interlinear: בין אור לחשך] בין יום השביעי לששת ימי המעשה א״מ החל עלינו את הימים הבאים לקראתנו לשלום חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון ופשע ואשמה ומדובקים בתורתך וחננו מאתך בינה חכמה דיעה והשכל ב״א ה' חונן הדעת׳ הבדלה מי״ט:
ותודיענו ה' אלהינו משפטי צדקך ותלמדנו לעשות חוקי רצונך ותתן לנו ה' אלהי׳ משפטים ישרים ותורות אמ׳ חקים ומצות טובים אשר יעשה האדם וחי בהם ות׳ ותורישנו כבוד קדושת שבת וכבוד מועד וחגיגת הרגל׳ ותנחילנו זמני ששון ומוע׳ ומועדי קדש וחגי נדבה ותבדילנו ה' אלהינו בין קדש לחול בין אור לחשך בין ישר׳ לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה בין קדושת שבת לקדושת י״ט

רחמים שעת רצון מלפניך׳ א״מ אל יעכב חטא ועון את תפלותינו: א״מ עשה למען רחמיך הרבים: א״מ עשה למען כסא כבודך׳ א״מ עשה למען תורתך׳ א״מ עשה למען משיח צדקך א״מ עשה למען יראיך׳ א״מ עשה לא למעננו אם לא למעננו׳ א״מ עשה למענך והושיענו׳ א״מ עשה למען שמך הגדול והקדוש והגבור והנורא שנקר׳ עלינו׳ א״מ חננו ועננו כי אין בנו מעשים צדקה עשה עמנו למען שמך והושיענו׳ קדיש:

ויו"ט בפיר: אתה בחרתנו כל כסדר אלא שאומר. ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחול בו את כל עונותינו זכר ליציאת מצרים: אלהינו

יעלה ויבא

ומבטח ליצד
לצדיקים;
ולירושלים
עירך ברחמים
תשוב ותשכון
בתוכה כאשר
דברת וכסא
דוד מהרה
לתוכה תכין
ובנה אותה
בקרוב בימינו
בניין עולם
בא"י בונה
ירושלים;
את צמח
דוד עבדך
מהרה תצמיח
וקרנו תרום
בישועתך
כי לישועתך
קוינו כל היום
בא"י מצמיח
קרן ישועה;
שמע קולינו יי
אלהינו חוס
בית ורחם על
עלינו וקבל
ברחמים ו'
וברצון את
תפילתנו:
כי את' שומע

ואלהי אבותינו מחול לעונותינו ביום הכפורים
הזה מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך
כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך
למעני וחטאתיך לא אזכור ונא' מחיתי
כעב פשעיך וכענן חטאותיך שובה אלי
כי גאלתיך ונ' כי ביום הזה יכפר עליכם
לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי
תטהרו. וקדשנו במצותיך ותן חלקינו
בתורתך ושבענו מטובך ושמחנו בישועתך
וטהר לבנו לעבדך באמת כי אתה אלהים
אמת ודבריך מלכנו אמת וקיים לעד בא"י
מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמך
בית ישר' ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנ'
מלך על כל הארץ מקדש השבת ישר' ויום
הכפורים: רצה: במודים. שים שלום
אחר אתה בחרתנו לפני חטאינו
וכשיגיע והשיאנו יאמר אלהי מחל כו'
ואחר כך רצה ואחר עושה השלום
אלהינו ואלהי אבותינו תבוא לפניך
את תפלתנו ואל תתעלם מתחנתנו
שאין אנחנו עזי פנים וקשי עורף לומר לפניך
יי אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא
חטאנו אבל אנחנו חטאנו אשמנו
אבלנו יוסר ובוא תפלה קרבנו בטלנו ת
תורתך בקלון חבירנו נתבכרנו גאלנו גנבנו
גאינו ערית דברנו דופי ושקר ולשון הרע
ודברי כעוס העוינו והלבנו פני חברנו
כבים הטינו משפט וחטאנו והרשענו ב
זדנו זממנו חמדנו חמסנו חללנו שבת ושם
קדשך. טפלנו שקר יעצנו נפשות יענו
רע יקרנו עכרי רעינו יהרגנו כזבנו כחשנו
כבנו שאות לחברנו כעסנו לאלו ונאינו
לא הקשבנו מרדנו מאסנו דבריך נאצנו
ניאפנו נשבענו לשוא ולשקר פשענו שור
צררנו צרנו רעינו עדנו ורוע קשינו
עורף קרינו לרעי כבנייט רשענו רשע
אחר הרע רדפנו אחר הכעס שפכנו
דם שחתנו תעינו תעבנו תעתענו סרנו
ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה
העוינו ולא שוה לנו ואתה צדיק על כל
הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו.
מה נאמר לפניך יושב מרום מה נספר
לפניך שוכן שחקים הלא כל הנסתרות
והנגלות אתה יודע אתה יודע רזי עולם
ותעלומות סתרי כל חי אתה חופש כל חדרי

הגדולה ואת יום השביעי
מששת ימי המעשה קדשת
קדשת הבדלת וקדשת את
עמך ישר' בקדושתך ותתן
אתה בחרתנו מכל העמים
אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל הלשונות
וקדשתנו במצותיך וקרבת
מלכנו לעבודתך ושמך
הגדול והגבור והנורא עלינו
קראת ותתן לנו יי אלהינו
באהבה מועדים לשמחה
חגים וזמנים לששון את יום
חג המצות זמן חירותינו או
יום חג השבועות זמן מתן
תורתנו או יום חג הסוכות
זמן שמחתנו או יום השמיני
חג העצרת זמן שמחתנו
באהבה מקרא קדש זכר
ליציאת מצרים: אלהינו
ואלהי אבותינו יעלה ויבא יגיע
יראה וירצה וישמע ויפקד
ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון
אבותינו וזכרון משיח בן דוד
עבדך וזכרון ירושלים עיר
קדשך וזכרון כל עמך בית
ישר' לפניך לפליטה ולטובה
לחן לחסד ולרחמים ביום חג
פלוני הזה זכרנו יי אלהינו
בו לטובה ופקדנו בו לברכה
והושיענו בו לחיים טובים
בדבר ישועה ורחמים חוס

בטן ובוחן כליות ולב אין כל דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך יהי רצון לפניך יי אלהינו ואלהי
אבותינו שתסלח לנו על כל פשעינו ותמחול לנו על כל עונותינו ותכפר לנו על כל חטאותינו. על חטא
שחטאנו לפניך באונס. עח"ש בזכילה ושתייה. עח"ש בבטוי פה ובטול תורה. עח"ש בבלי דעת.
עח"ש בגלוי. עח"ש בגלוי עריות. עח"ש בדבור פה. עח"ש בדעת ובמרמה. עח"ש בהועדת מטפשי
עח"ש בהרהור הלב. עח"ש בועידת זנות. עח"ש בוידוי פה. עח"ש בזדון. עח"ש בזנות. עח"ש

בחזק ידי׳ עה״ש בחלול השם ושבתי עה״ש בטפשות פה׳ עה״ש בטומאות שפתים׳ עה״ש
ביצר הרע׳ עה״ש ביודעים ובלא יודעים׳ סלח לנו מחול לנו כפר לנו:

תפילה
ותחנונים
יתנה ומלפני
מלכינו ריקם
אל תשיבנו
כי אתה שו׳
שומע תפלו׳
עמך ישר׳
ברחמים ב״א
ה׳ שומע ת׳
תפלה:
רצה ה׳ אלהינו
בעמך ישר׳
ובתפלתם ע׳
שעה ושכון
בציון עירך
ויעבדוך בנין
בירושלים
ואתה ברחמ׳
הרבים תשוב
ותחפץ בנו
ותרצנו ותע׳
ותערב לפניך
תפלתינו כע׳
כעולה וכקר׳
וכקרבן אנא
רחום ברחמיך
הרבים מהרה
השב שכינתך
לציון וסדר
העבודה
לירושלים:

עה״ש בכחש ובכזב׳ עה״ש בכפת שחד
עה״ש בלשון הרע׳ עה״ש בלצון׳ עה״ש
במשא ובמתן׳ עה״ש במאכל ובמשתה׳
עה״ש בנשך ובתרבית׳ עה״ש בנטיית גרון׳
עה״ש בסקור עינים׳ עה״ש בשיח
שפתים׳ עה״ש בעינים רמות׳ עה״ש
בעזות מצח׳ עה״ש בפריקת עול:
עה״ש בפלילות שקר׳ עה״ש בצדיית
רעי׳ עה״ש בצרות עין׳ עה״ש בקלות
ראש ובקשיות ערף׳ עה״ש בריצת רגלים׳ עה״ש ברכילות
עה״ש בשבועת שוא׳ עה״ש בשנאת
חנם׳ עה״ש בתשומת יד׳ עה״ש
בתמהון לב׳
סלח לנו מחל לנו כפר לנו:
ועל חטאים שאנחנו חייבים עליהם עולה׳
עה״ש שחט׳ חטאת׳ עה״ש שחט׳ קרבן עולה
ויורד׳ עה״ש שחט׳ מיתה וכרת׳ עה״ש שחט׳
מלקות ומכת מרדות׳ עה״ש שחט׳ ארבע
מיתות ב״ד סקילה שריפה הרג וחנק
על מצות עשה ועל מצות לא תעשה
בין שיש בה קום עשה בין שאין בה
קום עשה את הגלוים לנו ואת שאינן
גלוים לנו את הגלוים לנו כבר הודינו
לפניך ה׳ אלהינו ואת שאינן גלוים
לנו לפניך ה׳ אלהינו הם גלוים וידועים
כדבר שנ׳ הנסתרות לה׳ אלהינו והנ׳
והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות
את כל דברי התורה ועל כלם ה׳ אלהינו
סלח לנו מחול לנו כפר לנו: כי אתה
סולחן ומוחלן לשבטי ישורון ואין
אתה לך ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל
וסולח כי אם ה׳ הוא הסולחן׳ ולא יאשם
כי אם בנעילה׳ ואומר יאמר אלהי עד
עד שלא נוצרתי איני כדי ועכשיו
שנוצרתי כאלו לא נוצרתי עפר אני
בחיי קל וחומר במיתתי הריני לפני׳
בכלי מלא בושה וכלימה יהי רצון
לפניך ה׳ אלהינו ואלהי אבותי שלא
אחטא עוד ומה שחטאתי לפניך
מרק ברחמיך הרבים אבל לא על
ידי יסורין וחלאים רעים ויהיו לרצ׳
לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳
צורי וגואלי׳ אלהינו ואלהי אבו׳ ובו׳
ובו׳ לנעילה כתוב וכתבינו יאמר

וחנינו ורחום ורחם עלינו ו
והושיענו ואל יגרה ויבן כי
אליך עינינו כי אל מלך חנון
ורחום אתה׳ והשיאנו ה׳
אלהינו את ברכת מועדיך
לחיים טובים ולשלום כאשר
רצית ואמרת לברכינו וקדשׁ
במצותיך ותן חלקנו בתורתך
ושבענו מטובך ושמחנו
בישועתך וטהר לבינו לעבדך
באמת והנחילנו ה׳ אלהינו
באהבה וברצון בשמחה
ובששון שבת ומועדי קדשך
וישמחו וינוחו בו ישר׳ מק׳
מקדשי שמך בא״י מקדש
השבת ישר׳ והזמנים:
מפני חטאינו גלינו מאר׳
ונתרחקנו מעל אדמתנו
ואין אנו יכולין לעלות ולראו׳
ולהשתחות בבית הגדול
והקדוש שנקרא שמך עליו
מפני היד שנשתלחה במק׳
במקדשך יהי רצון לפניך ה׳
אלהינו ואלהי אבותי׳ מלך
רחמן שתשוב ותרחם עלינו
ועל מקדשך השמים ברחמי׳
הרבים ותבנהו מהרה ותגד׳
כבודו ותחדש היכלך ותכנס
גליות ישר׳ לתוכו זאת גלה
כבוד מלכותך עלינו לעיני כל
חי וקרב פזורנו מבין הגוים
ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ

ותחלינו וכשגגנו לאחד׳ ורע יאמר׳ אתה נותן יד לפושעים וימינך פשוטה לקבל שבים
ותלמדנו להתודות לפניך בעושים ובנחומים למען דברך אשר אמרת אין קץ לאשי
חובותינו ואין מספר לניחוחי ישמותינו ואתה יודע שאחריתנו רמה ותולעה לפיכך
הרבית סליחתנו מה אנו ומה חיינו ומה חסדינו מה כחנו מה גבורתינו מה נאמר לפניך
ה׳ אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו וחכמי׳ בבלי׳

על חטאתינו ועל
כל עונותינו לכן
אחד למענו
ידינו ונקבל
בתשובה
ותפלה
לפניך באלהים

חרע ונטנים כבלי השטל כי רוב מעשינו תהו וימי חיינו הבל לפניך ומותר האדם מן
הבהמה אין כי הכל הבל׳ אתה הכרת אנוש מראש ותבירהו לעמוד לפניך כי מי יאמר
לך מה תפעל ואם יצדק מה יתן לך
ותתן לנו יי׳ באהבה את יום הכפורים הזה
קץ ומחילה לכל עונותינו וסליחה לכל
חטאתינו וכפרה לכל פשעינו למען
נחדל מעשק ידינו ונשוב לעשות
רצונך בלבב שלם ואתה רחום ברחמי׳
הרבים רחם עלינו כי לא תחפוץ בהשח׳
בהשחתת עולם כאמור דרשו יי׳ בהמצאו
קראוהו בהיותו קרוב ונ׳ יעזוב רשע
דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל
יי׳ וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח׳
ואתה אלוה הסליחות חנון ורחום ארך
אפים ורב חסד ואמת ומרבה להטיב
ורוצה אתה בתשובתן של רשעים:
ואין אתה חפץ במיתתן כדבר שנא׳
חי אני נאום יי׳ אלקים אם אחפוץ במות
הרשע כי אם בשובו מדרכיו וחיה׳
שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה׳
תמותו בית ישר׳ ונ׳ כי לא אחפוץ
במות המת נאום יי׳ אלקים השיבו
וחיו כי אתה סולחן ישר׳ ומוחלן לש׳
ישורון ומבלעדי׳
ושבטי ישורון ואין רואה לך ומבלעדי׳
אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה
ברוך אתה יי׳ המוחל: אלהי עד שלא
נוצרתי כו׳ שתכתבנו לחיים טובים:
לראש חדש׳ ראשי חדשים לעמך
נתת זמן כפר׳ לכל תולדותם כ׳
בהיותם מקריבים לפניך זבחי רצון
ושעירי חטאת לכפר בעדם זכרון לכלם
יהיו תשועת נפשם מיד שונא ומזבח
חדש בציון תכין ועולת ראש חדש נעל׳
עליו ושעירי עזים נעשה ברצון:
ובעבודת בית המקדש נשמח כלנו
ובשירי דוד עבדך הנשמע בעירך
האמורים לפני מזבחך ואהבת עולם
תביא להם וברית אבות לבנים תזכור
והביאנו לציון עירך ברנה ולירושל׳
בית מקדשך בשמחת עולם ושם
נעשה לפניך את קרבנות
חובותינו תמידי׳ כסדרן ומוספין כהלכ׳
את מוסף יום ראש החדש הזה נעש׳
ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמ׳ שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי
כבודך כאמור ובראשי חדשיכם תקריבו עולה לי׳ פרים בני בקר שנים ואיל אחד כבשי׳
בני שנה שבעה תמימים ומנחתם ונסכיהם כמדובר שלשה עשרונים לפר ושני עשרוני׳
לאיל ועשרון לכבש ושעיר לכפר שני תמידין כהלכתן׳ אלהינו ואלהי אבותינו חדש
עלינו את יום ראש החדש הזה לטובה ולברכה לששון ולשמחה לישועה לנחמה ולפרנ׳

והביאנו יי׳ אלהינו לציון
עירך ברנה ולירושלים
בית מקדשך בשמחת
בשמחת עולם ושם נעשה
לפניך את קרבנות חו׳
חובותינו תמידין כסדרן
ומוספין כהלכתן׳ את
מוסף יום המצות הזה
ויום חג המצות הזה נעש׳
ונקריב לפניך באהבה
במצות רצונך כמו
שכתבת עלינו בתורתך
על ידי משה עבדך מפי
כבודך כאמור׳ וביום ה׳
השבת כו׳ ובחדש הר׳
הראשון בארבעה עשר יום
לחדש פסח לי׳ ובחמשה
עשר יום לחדש הזה שבע׳
ימים מצות יאכל ביום הר׳
הראשון מקרא קדש כל מלא׳
עבודה לא תעשו והקרבתם
אשה עולה לי׳ פרים בני ב׳
בקר שנים ואיל אחד כבשים
בני שנה תמימים יהיו לכם
ומנחתם ונסכיהם כמדובר
שלשה עשרונים לפר ושני
עשרונים לאיל ועשרון לכבש
ויין כנסכו ושני תמידין כ׳
כהלכתן׳ וביום הבכורים
בהקריבכם מנחה חדשה
לי׳ בשבועותיכם מקרא׳ :
קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבודה לא תעשו׳ והקרבתם
עולה לי׳ פרים בני בקר
שנים ואיל אחד כבשים בני
שנה תמימים ומנחתם כו׳

והחזירה
עינינו כש
כשובך לציו׳
ולירושלים
עירך ברחמ׳
ברחמים
כמאז בא׳
יי׳ המחזיר
שכינתו ל׳
לציון:
מודים אנחנו
לך שאתה
הוא יי׳ אלהי׳
ואלהי אבו׳
אבותינו ׳
לעולם ועד
צור חיינו
מגן ישענו
אתה הוא
לדור ודור
נודה לך
ונספר תהי׳
תהילתך
על חיינו
המסורים
ועל נשמתי׳
הפקודות לך
ועל נסיך
שבכל יום
עמנו ועל
נפלאותיך
וטובותיך

מודים אנחנו לך יי׳
אלהינו ואלהי כל
בשר יוצרנו יוצר
בראשית ברכות
והודאות לשמך
הגדול והקדוש
על שהחייתנו
וקיימתנו כן׳
תחיינו ותחננו
ותקבצינו ותאסף
גליותינו לחצרות
קדשך לשמור
חוקיך ולעשות
רצונך על שאנחנו
מודים לך ברוך יי׳ האל
ההודאות:

ולטובה ולרוח ולהצלה והצלחה לקיום תורה ומצות ולחיים טובים ולשלום ולמחילת חטא ול'
ולסליחת עון ולכפרת פשע כי בישר' עמך בחרת ולכל האומות וחוקי ראשי חדשים להם קבע'

שבכל עת ער'
ובקר וצהרים
הטוב כי לא
כלו רחמיך
והמרחם כי
לא תמנו חס'
חסדיך כי מע'
מעולם קוינו
לך ועל כלם
יתברך ויתרו'
תמיד שמך
מלכינו וכל
החיים יודוך
סלה ויהללו
שמך לעולם
באמת הא'
ישועתינו
ועזרתינו סלה
הא' הטוב בא'
יי' הטוב לך
נאה להודות:
אלהינו ואלהי
אבותינו ברכינו
בברכה המשו'
המשולשת
בתורה הכתו'
על ידי משה
עבדך האמור
מפי אהרן ו'
ובניו כהנים
עם קדושך
כאמור:

ויהי רצון לפניך שתחדש ראשו חדש זה
קץ לכל צרותינו תחלה וראש לגאולתינו
ותרצה לפניך תפלת שאוסיף בתמידי
יום וכקרבן מוסף בא"י מקדש ישרא'
וראשי חדשים: אתה יצרת עולמך
מקדם כלית מלאכתך ביום השביעי
בחרת בנו מכל האומות אהבת אותנו
ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות
וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכינו
לעבודתך ושמך הגדול והנורא
עלינו קראת ותתן לנו יי' אלהינו שבתות
למנוחה וראשי חדשים לכפרה ולפי
שחטאנו לפניך אנחנו ואבותינו חריבה
עירינו ושמם בית מקדשנו וגלה כבוד
מבית חיינו ואין אנו יכולין לעלות ולראות
ולהשתחוות לפניך בבית בחירתך בבית
הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מ'
מפני היד שנשתלחה במקדשך יהי
רצון לפניך יי' אלהינו ואלהי אבותינו
שתעלינו בשמחה לארצינו ותטענו
בגבולנו ושם נעשה לפניך את קרבנו'
חובתינו תמידין כסדרן ומוספין כהל'
כהלכתן את מוספי יום המנוח הזה
ויום ראש החדש הזה נעשה ונקריב
לפניך באהבה כמצות רצונך כמו
שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה
עבדך מפי כבודך כאמור: וביום ה'
השבת וכו' ובראשי חדשיכם וכו'.
אלהינו ואלהי אבותי' ע' ולכפרת
פשע המקום יחדשהו עלינו כרוב
רחמיו כמו שנשבע לזרע אברהם אבינו
לפניך בגלל שמך הקרוי עלינו יהי רצון
לפניך יי' אלהינו ואלהי אבותינו שיהא
שבת וראש חדש את קץ לכל צרותינו
תחלה וראש לכל גאולתינו וישמחו:
במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג
עם מקדשי שביעי כלם ישבעו
ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו
וקדשתו חמדת ימים אותו:
קראת זכר למעשה בראשית:
אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו
וקדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
ושבענו מטובך ושמחנו בישועתך

ובחמשה עשר יום לחדש השבי'
מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו וחגותם אותו חג
ליי' שבעת ימים והקרבתם עולה
ליי' פרים בני בקר שלשה עשר
אילים כבשים בני שנה ארבעה
עשר תמימים ומנחתם וכו'.
וביום השני פרים בני בקר שנים
עשר אילם שנים כבשים בני
שנה ארבעה עשר תמימים.
וביו' שלישי פרי' עשתי עשר
אילים שנים כבשים בני שנה
ארבעה עשר תמימים ומנחתם.
וביום הרביעי פרים עשרה אילם
שנים כבשים בני שנה ארבע'
עשר תמימים ומנחת'. וביום
החמישי פרים תשעה אי' כב'
תמי' ומנח'. וביום הששי
פרים שמונה אי' כב' אי' ע'
ומנחתם. וביום השמיני עצרת
תהיה לכם כל מלאכת עבודה
לא תעשו והקרבתם עולה א'
אשה ריח ניחוח ליי' פר אחד
איל אחד כבש' אחד ארבעה
עשר תמימים ומנחתם:
אלהינו ואלהי אבותינו
מלך רחמן רחם עלינו
טוב ומטיב הדרש לנו
שובה עלינו בהמון רחמי'
בגלל אבות שעשו רצונך
בנה ביתך כבתחלה וה'
והיכלך כבראשונה וכונן
את מקדשך על מכונו:
והראנו בבנינו ושמחנו
בתקונו והשב כהנים
לעבודתם ולוים לשירם
ולזמרם וישר' לנויהם

וטהר לבינו לעבדך באמת והנחילנו יי' אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך ותרצה לפניך
תפלת שאוסיף בתמידי יום וכקרבן מוסף כי בישר' עמך בחרת מכל האומות ושבת קדשך
להם הודעת וראשי חדשים להם קבעת בא"י מקדש השבת ישר' וראשי חדשים: רצה:
ענינו יי' עננו ביום צום תעניתנו כי בצרה גדולה אנחנו אל תפן אל קשינו ואל רשעינו
ואל תסתר פנינו ואל תתעלם ממך משמוע שועתנו יהי נא חסדך לנחמנו טרם נקרא

בימות החמה רוב דחוק כאשר פי' בהלכות תפלה מתפלל אחר גרויטוניתי
ה' בינגו ה' אלהינו לדעת את דרכיך ומול את לבבינו ליראתך וסולח היה לנו להיות גאולים

יברכך ה' וישׁ
וישמרך:
יאר ה' פניו
אליך ויחנך:
ישא ה' פניו
אליך וישם
לך שלום:
שים שלום
טובה וברכה
חיים חן וחסד
ורחמים עלי'
ועל כל ישר'
עמך ברכינו
אבינו כלנו
כאחד באור
פניך כי באור
פניך נתת'
לנו ה' אלהינו
תורת חיים
אהבת חסד
צדקה וברכה
ורחמים וחי'
וחיים ושלום
יהיה לנו:
וטוב בעיג'
לברך את
עמך ישר'
בכל יום ובכל
עת ובכל:
שעה בשׁ'
בשלומך

ורחקנו ממכאוב ודשננו ושכנו
בנאות ארצך ונפוצותינו מארבע
תקבץ והתועים בדעתך ישפטו
ועל הרשעים תניף ידך וישמחו
צדיקים בבנין עירך ובתקון
היכלך ובהצמחת קרן לדוד עבדך
ועריכת נר לבן ישי משיחך טרם
נקרא אתה תענה טרם נדבר אתה
תשמע כי אתה העונה בכל עת
צרה ופוקה בא"י שומע תפלה׃
בט' באב כתוב בל' רחם ובל' אתה
נחם בבונה ירושלים׃

ושם נעלה ונראה ונשתחוה
לפניך בשלוש פעמי רגלינו
ככת בתורתך שלש פעמים
בשנה יראה כל זכורך את פני
ה' אלהיך בחג המצות ובחג
השבועות ובחג הסכות ולא
יראה את פני ה' ריקם איש
כמתנת ידו כברכת ה' אלהיך
אשר נתן לך׃ והשיאנו וגו'

נחם ה' את אבלי ציון ואת אבלי ירושלים ואת
העיר האבילה והשוממה והנבזה והחריבה והמשוממה
השוממה מבלי עבר יושבת וראשה חפוי כאשה עקרה לא ילדה
ויבלעוה לגיונות ויירשוה עובדי פסילים ויטילו את עמך ישר' לחרב
ויהרגו בזדון חסידי עליון על כן ציון במר תבכה וירושלים תתן קולה
לבי לבי על חלליהם מעי מעי על חלליהם כי אתה באש הצתה ובאש
אתה עתיד לבנותה כאמור ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב
ולכבוד אהיה בתוכה בא"י מנחם ציון ובונה ירושלים׃ ואתינאח'

בחנכה׃ על הנסים ועל הפורקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל
המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה בימי מתתיה
בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה עליהם מלכות יון הרשעה
על עמך ישר' להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך ואתה ברחמיך
הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את
נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים רבים ביד מעטים וטמאים ביד
טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך ולך עשית שם
גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישר' עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום
הזה ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך וטהרו את מקדשך
והדליקו נרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות
ולהלל לשמך הגדול ועל כולם וגו' ובפורים׃ על הנסים ועל הפורקן
ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות שעשית לאבותינו בימי'
ההם ובזמן הזה בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד עליהם
המן הרשע ובקש להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד
זקן טף ונשים ביום אחד בשלשה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש
אדר ושללם לבוז ואתה ברחמיך הרבים הפרת עצתו וקלקלת את מחשבתו
והשבות לו גמולו בראשו ותלו אותו ואת בניו על העץ׃ ועל כולם וגו'׃
וכשחל שבת בט"ב יאמ' קודם רצה אבות ברברי׃ רצה שבת זכור
השמיענו בסיני נגיד על אמים הוא קום ולשמחו׃ ומעשה אבות
ארבעים מלאכות חסר אחת ביום זה לא תוכל עשוהו׃ שמחו בו׃
חוסים ומשרי הגבר חלקו ולגורלו אשר יאמר כי הוא׃ פעולתו ולפני
ושכבו אתו ויגבי עדיו לצוין שמחו׃ מנוחה ומשתה בשובה ונחת׃ מנשה איש על
עמלו וכל אשר קראו׃ נגלה אימים ונכבד ונמנים׃ לא ימושו ולא ימלאו׃
קמו לפני מברך וסלו המסילה בשמחה זרע יעקב כבוהו׃ מנוחתו כבוד תהלתו
ללבו ומעט יעזרו איש את רעהו׃ חליפות הפנט ויום משתה ושמחה נשמה ...

בא"י המברך
את עמו ישר'
בשלום:
אלהי נצור לשוני
מרע ושפתותי
מדבר מרמה
ולמקללי נפשי
תדום ונפשי כעפ'
כעפר לכל תהיה
פתח לבי בתורתך
ובמצותיך תרדוף
נפשי וכל החוש'
החושבים עלי
רעה מהרה
הפר עצתם
וקלקל מחשבתם
והשב גמולם
בראשם ותפתח
לי שערי חיים
שערי תורה שערי
רצון שערי תפל'
שערי רחמים
אלהינו ואלהי אבו' יחיד
שאין כמוך
כנה היכלך שלו'
ואולך הרבה
משיחך תקבץ את'
נפוץ מרעיתך
ופרת עדרי ישר'
אבינו מלכינו עש'
עשה למען תורת'
עשה למען כסאך
כמו שאמ' עשה
למען משיח צדקך
למען יחלצון ידידי'
הושיעה ימינך
ועננו ויהיו לרצ'
לרצון אמרי פי
והגיון לבי לפניך
ה' צורי וגואלי.
שלום. שלום.
עושה שלום במ'
הוא ברחמ' יעש'
שלום עלינו
ועל כל
ישר'
ואמ'
אמן
אמן:

וכל עמל אדם לפיהו: יקר מכל פז ונחמד מזהב הלא על כל אלה מלין
נתנהו: מגן אבות בדברו ומחיה מתים במאמרו הא' הקדוש שאין כמוהו:
המנ"ח כו': ומנחה שבת אומ' אחר תפלה אומ' צדקתך כהררי אל ומש'
ומשפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע יי' וצדקתך אלהים עד מרום
אשר עשית גדולות אלהים מי כמוך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת:
קדי"ש: ואחר הפטר' בשבת אומ' יקום פורקן מן שמיא חינא:
וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי וסייעתא דשמיא ובריות
גופא ונהורא מעליא זרעא חייא וקיימא זרעא דלא יפסוק ודלא יבטול מפתגמי אורייתא:
למרנן ורבנן חבורתא קדישתא דבארעא דישר' ודיבבל לרישי כלי ולרישי
מתיבתא ולדייני דבבא ולדייני דמתא ולכל תלמידיהון ולכל תלמידי תלמידיהון
ולכל קהלא קדישא הדין רברביא עם זעירייא מלכא דעלמא יפיש חייהון ויסגי
יומיהון ויהיב ארכא לשניהון ויתפרקון מכל עקא ומכל מרעין בישין מן
דבשמיא יהא בסעדהון ובסעדנא וישמע בקל צלותהון וצלותנא ויתן יתהון
ויתנה לחינא ולחסדא קדם כורסיה יקר מלכותיה וקדם שלטוניה דארעא
ויקיים זכוותהון ודבוותנא כל זמן ועידן ונאמר אמן: מי שבירך אבותינו
יצחק ויעקב ישר' אבותינו הוא יברך כל קהלות הקדש עם הקהל הזה הם ו
ונשיהן ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם ומי שתקנו בתי כנסיות לתפלה
ומי שבאין לתוכן להתפלל ומי שנותנין נר למאור ויין לקידוש והבדלה
ופת לאורחים ומי שעוסקין בתורה ובצרכי צבור המקום ישלם להם
שכרם ויסיר מהם כל מכאוב וירפא גופם ויסלח עונותם ויברך כל מ'
מעשה ידיהם עם כל ישר' ונאמר אמן: כשאו"מ ראש חדש בשבוע'
שזכינו לכך: ברוך שעשה נסים לאבותינו וגאל אותם מעבדות:
לחירות הוא ויגן לשמחה הוא יגאל אותנו ויקבץ נדחינו
מארבע כנפות כל הארץ חברים כל ישר' לירושלים עיר הקדש ונאמר
אמן: ראש חדש פלו' שיהיה יום פלו': יחדשהו הקב"ה עלינו ועל
כל ישר' לששון ולשמחה לריוח ולהצלה ולהצלחה לחיים ולשלום
ונאמר אמן: ואם רוב לא זכרנו אף אומר ר"ח יהיה יום פלו':
יהפכהו עלינו מיגון לשמחה כו': וכשאו"מ ימ"ם לשבוע אומ'
יום פלו' יהיה יום פלו' יהפכהו הקב"ה עלינו ועל כל ישר' לששון
ולשמחה ולמועדים טובים לריוח ולהצלה ולהצלחה לברכה ולשלום ו
ונאמר אמן כמאמר כה אמר יי' צום הרביעי וצום החמישי וצום
השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועד'
טובים והאמת והשלום אהבו: אשר"י: כשיכנס בבית הכנסת
במנחת שבת אחר סדר קדושה אומ' ואני תפלתי לך יי' עת רצון
אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך: ומוציא הס"ת תורה:
כאשר עד בהלכות קריאת התורה:

הך שעני ולמענך יי׳ אלהינו ולמענך בוראינו ולמענך גואלינו ולמענך דורשינו ולמען
אוהבך בן שלש שנים הכירך׳ היום תברך בנת נטעי הדרך׳ למען גש ונעקד במקום הה׳

והוא רחום יכפר
עון ולא ישחי׳
ישחית והרבה ל׳
להשיב אפו ולא
יעיר כל חמתו:
ואתה יי׳ לא תכל׳
רחמיך ממני חסדך
ואמתך תמיד יצר׳
יצרוני: זכור רחמ׳
יי׳ וחסדיך כי מעול׳
המה: הושיענו
אלהי׳ ישענו וק
וקבצנו והצילנו
מן הגוים להודות
לשם קדשך ולר׳
ולהשתבח בתהלת׳:
אם עונות תשמר
יה יי׳ מי יעמד׳
כי עמך הסליחה
למען תורא:
לא כחטאינו ת׳
תעשה ולא כע׳
כעונותינו תגמול
עלינו: אם עונינו
ענו בנו יי׳ עשה
למען שמך׳ עננו
יי׳ ביום צרה שגב׳
שגבנו שם אלהי
יעקב סלה: יי׳ הו׳
הושיעה המלך
יעננו ביום קראנו:
אבי׳ מלכינו חננו

עריו היום תגלנו משחת ואחריך
בהוריו׳ למען הנרדם ונעור
כרואה היום תגילנו מרוגז וה׳
ומהומה׳ למען זהן בלוחות שתים
היום תחון טהר דת אדרת ענני׳
למען עהור נעלה לשפרי מרומים׳
היום תיקר מעני עמים׳ למען
טל איתר ושרוף ואחר איש לקובה׳
היום תלבב יצחאי רבבה׳ למען
אל שנית סבולתך׳ היום תעבנו
בחמלתך׳ למען סחה לו ואחרות
שיעות
שהגותי׳ היום תנטע חשוחות ע
שוקות׳ למען פוור אלמנה:
הנה והנה׳ היום תנהלנו ששון
ורנה: למען קושט ברוב חטאות׳
היום תרוממנו בחמלה רב מזמו׳
למע׳ שוארי ישויך בכל מיורם׳
היום תתן ברכה לקרואי עניו וזרב:
הושענו: אל למושעות׳
בארבע שבו עת׳ גשים
בשוועת׳ דופקי ערך שלעות
הוג׳ שעשועות ונפשות כם
חשתעשעות׳ זועקים לך להשע׳
חטאות ושעשועות׳ טפולים בך
שעות׳ ידעי בין שעות׳ כורעי׳
לאש משעת׳ להבין שמועות׳ אל
ויקיים שמעות׳ נותן תשועות׳
ספורות משמיעות עדות משמש׳
פועל ישועות׳ צריך נשעות׳
קרב ישועות׳ קשו תשוועות׳
שולש שעות׳ תחיש לנו ישועות׳
הושענו: את שוק שוני בנית
שוועי׳ גליתי פיוט פשעי׳
דרשתך כי להושיעי׳ הקשיבה
לקול שועי וקוה וקושיעי ופי
רחם מושיעי׳ חי בן תשעשעי׳
טוב בינך שעי׳ יוסט מושיעי׳
כלה מרשיעי׳ לבו עוד תרשיעי׳
מהר אלהי׳ ישעי נונה להושיעי׳
שוא נא עון רשעי עוביר על פשעי
פנה נא להושיעי צור ינריק וי׳
ומושיעי׳ קבל נא שועי׳ רחם
קרן ישעי שדי מושיעי תומיע

אליך יי׳ נפשי אשא׳ אלהי
בך בטחתי אל אבושה ואל
יעלצו אויבי לי׳ גם כל קוין
לא יבשו יבשו הבוגדים
ריקם׳ דרכיך יי׳ הודיעני
ארחותיך למדני׳ הדריכני
באמיתך ולמדני כי אתה
אלהי ישעי׳ אותך קויתי
כל היום׳ זכור רחמיך יי׳
וחסדיך כי מעולם המה׳
חטאות נעורי ופשעי אל
תזכר כחסדך זכר לי אתה
למען טובך יי׳׳ טוב וישר
יי׳ על כן יורה חטאים בד׳
בדרך׳ ידרך ענוים במש׳
במשפט וילמד ענוים דרכו׳
כל ארחות יי׳ חסד ואמת
לנוצרי בריתו ועדותיו׳
למען שמך יי׳ וסלחת לעוני
כי רב הוא׳ מי זה האיש
ירא יי׳ יורנו בדרך יבחר
נפשו בטוב תלין וזרעו
יירש ארץ׳ סוד יי׳ ליראיו
ובריתו להודיעם׳ עיני
תמיד אל יי׳ כי הוא יוציא
מרשת רגלי׳ פנה אלי וחנני
כי יחיד ועני אני׳ צרות
לבבי הרחיבו ממצוקותי
הוציאני׳ ראה עניי ועמלי
ושא לכל חטאתי׳ ראה
אויבי כי רבו ושנאת חמס
שנאוני׳ שמרה נפשי והצילני

ותושיעי הושענו: אדון המושיע בלתך אין להושיע גבור והושיע לותי וה׳ יושיע הא׳ המושיע
ומיגל ומושיעי רוע קיך תושיע חופיך מושיע טליך הושיע׳ ישל מורשיע כל שיח
תרשיו ותושיעי לנוו מוהשפיע מגרים תחתיך ותושיעי נוננים להריע שיחים תשפיעי עינים
והשפיע פותח יד ותשביעי ימיך תשביע קוריך תשיע רחומיך הושיעי הושענו׳׳
את רב ובהמה בשר רוח ונשמה׳ גיד ועצם וקומה רמות תלם ורקומה הוד ולמכל רמה׳ ושושו׳

כבהונות נראה יין והעיר וקומה יחרוש פני והוא שיעת עיני נשוודה יקבים וקומה י כ
כוחים ושקמה לתבל המפוויוה מטרות עוז ושמחה נשויה לקיימה שיחים לקוממה

ועונינו כי אין בנו
מעשים צדקה
עשה עמנו למען
שמך: אדונינו
אלהינו שמע ב'
בקול תחנונינו:
וזכור לנו את ברית
אבותינו והושיענו
למען שמך: וע'
ועתה ה' אלהינו
אשר הוצאת
את עמך ישראל
ממצרים ותעש
לך שם כהיום
הזה: חטאנו ל'
רשענו ה' בכל
צדקותיך ישוב
נא אפך וחמתך
מעירך ירושלים
הר קדשך כי ב'
בחטאינו ובעו'
ובעונות אבותינו
ירושלים ועמך
לחרפה לכל סב'
סביבותינו: ועתה
שמע אלהינו:
אל תפלת עבדך
ואל תחנוניו:
והאר פניך
אל מקדשך
השמם למען ה'
הטה אלהי אזנך

שנים והעינויה פרחים
ועינויה יקרים לנוראה רב'
רביבים לשומה שתיה לרוממ'
תוה אלין על כלימה: הושענו'
אדומה מורר' מהמה ממשכו'
אין מגים רגן מדלקתי הין
ממרורה ווכל מחומה זית
מנשל חטה מחגב טרף מגעמי'
יקב מילך כרם מתולעת וקש
מארבה מגר מילק נפש:
מכהלה שובע מבלעם ערים
מדלות פירות משרפון יגון
מיגמיות קציר מקולה רוב ו
מרזון שבולת מינשון תבואות
מחסיל הושענו' אכן שתיה
בית הבחירה גן מרוננה
רביר המוגנגע' הר המוריה והר
יראות זבול תפארתך חנה דוד
טוב הלבנון יפה נוף כלילת יופי
נות היגרק משוש כל הארץ:
מכון לשבתך נוה שאנן סוכת שלום
עליית שבטים פנה יקרת ציון
המצוין נית קדש הקדשים ריצופה
אהבה שכינת כבודך תל תלפיות
הושענו' אום נצורה כבבת
בונות ברית משיבת גוזרת
הולמת שבת דורשת משאות:
שמת הקודשת חלפים בשבת
ומשיבת רגל ומשיבת זכור ושמור
מקיימת בשבת יחשה למהר ביאות
שבת' שרחת כל משמרת ושבת'
יום ממתנת עד כלות שבת' כסדר
ושונה קוראת ושבת' לבוש וכסות
מכינה ושבת טעם מגרים מנעמת
ושבת פ שרות שלש מקיימת
ושבת על שתי ככרות בוצעת:
בשבת פרשת זורבע רשויות
ושבת יגוי הדולקת נר מדלקת
בשבת קדש היום מקדשת
בשבת' רנן שבעה מפלות בשב'
שבעה פרק מקוראה בשבת'
תנחילנה ליום שכולו שבת'
הושענו'

אל אבוש כי חסיתי בך'
תום ויושר יצרוני כי
קויתיך' פדה אלהים את
ישראל מכל צרותיו:
ה' מה רבו צרי רבים קמ'
קמים עלי' רבים אומר'
לנפשי אין ישועתה לו
באלהים סלה' ואתה ה'
מגן בעדי כבודי ומרים
ראשי' קולי אל ה' אקרא
ויענני מהר קדשו סלה
אני שכבתי ואישנה ה'
הקיצותי כי ה' יסמכני'
לא אירא מרבבות עם
אשר סביב שתו עלי'
קומה ה' הושיעני אלהי
כי הכית את כל אויבי
לחי שני רשעים שברת:
לה' הישועה על עמך
ברכתך סלה:
ה' אל באפך תוכיחני ואל
בחמתך תיסרני' חנני
ה' כי אומלל אני רפאני
ה' כי נבהלו עצמי' ונפשי
נבהלה עד מאד ואתה ה'
עד מתי: שובה ה' חלצ'
נפשי הושיעני למען
חסדך' כי אין במות זכ'
זכרך בשאול מי יודה
לך' יגעתי באנחתי אש'
אשחה בכל לילה מטתי
בדמעתי ערשי אמסה

טהר שעת יום כלור שרך כיצוק לישע שרך' כן הושענו' כ נוי ואקים דרושים לישע
אלהים' כה' כ ביה מכית עברים חטן יקרך מעבירים כה' כ שבועים מכין גורים'
יקרך ערים מעבירים כה' כ כנה משוררת וישע ונוחה מיטייבת וישע כה' כ מאומר
והותרתי יותבם נהוב להוריותי מתבם כה' כ סובבי מזבח עומסי ערבה להקיף מזבח
כה' כ חרון כהופשע פושת בחרון אף ונושע כה' כ קהלות שוחת רחום לחעם שוחת'
... שורות שבעי יעקב

כהו"ש אב המון השליך עליך יהב כעדי ספת ואלטתי מהב כה' כ' גיש מסר יחידו לשלח רבות
והורו ירך אל תשלח כה' כ' הנאבק עם קדיש נער ופלטתו נשטיאת שעיר כה' כ' ירעו כביום
השער נטח חותה סיבכם והלכו לבשתו יה'

ושמע פקח עיניך
וראה את שוממ
שוממותינו והעיר
אשר נקרא שמך
עליה כי לא על
צדקותינו אנחנו
מפילים תחנונינו
לפניך כי על רחמי'
הרבים: יי' שמעה
יי' סלחה יי' הקשיב'
ועשה אל תאחר
למענך אלהי כי
שמך נקרא על
עירך ועל עמך:
אבינו אב הרחמן
הראינו אות לט'
לטובה וקבץ נפ'
נפוצותינו מארבע
כנפות כל הארץ
יכירו וידעו כל
הגוים כי אתה
אבינו והושיענו
למען שמך: וע'
ועתה יי' אבינו
אתה אנחנו ה'
החומר ואתה
יוצרינו ומעש'
ידך כולנו אנו
מלכינו וגאלנו
חוסה יי' על עמך
ואל תתן נחלתך
לחרפה למשול

כ' טהורים ממפריבאו כאלבן ירדו כאיעות
כאו אבן יה' כ' כלול בעוליו בתיבתו'
לויתו אל חיק הורתו יה' כ' מויעת כר
פתעבר עומן אל בעדו ונתגברו כה':
כ' סנג ביר ישבי הגתי שרו מכישי ייך
הפלשתי כה' כ' פקיר כנך שבע משעט
יעפת לישעו ושוכבתו לשושנו יה'
כ' קינב פר ושעתו מומעלה רשפתו היוש
והאיש אשר בתעלה כה' כ' שוועך במות
הילד תשב אחיך ויחס בשר הילד' כה':
כ' שוארי מיתות וחוכי ישועתה' לנו
לאוש עות כהושעת אני והוא הושיענו:
אני אדון תחיכי ישעך כערכי נחל
משעשעך' אני גולה כנת נטעך'
אמה כשומרי הכט לברית עינעך
ומחשכי ארץ פתכיעך עהורי לב כהפליאך
וידע כי הוא פליך כביר כח תן לנו ישעך
לרוממיט מהשעך אלו משאלות עם
משחעך עקר כהר מור מהשעך שגיב
משלי נושעך עריצי הפנעך פתח לנו
אוצרות רכושך יעה מהם כהרכיעך קוריך
כרועעך רעם כעוב מרעך שוחריך תינו
מושואיך תן תפיות בהושיעך הושענו:
אני תעינו כשה אובד שמינו נספרו
אל תאבד אנו רעה יעון ההריגה
קיתופה עיר הרוגה' יעויך ויעון מרעיתך
משותך ורעייתך' עני היעון שיחם עשה
כעת ריען נעשו לך עין מתקוממים יהיו
ביין' ולשנות חיים כשרבים על יבלי מים
יעלו ליעין מושיעים עפולים בך ובשרך
מושיעים' תמוך בגדי אדום לעבר טגרים
ואכור תיפור הרוכורים בלתך ובור הושין
בעפי ערבות געיתם שעה מערבות'
בוך עשור שנה אורי כפלי שנה נא'
הושענו והושיענו אלקי אתה' אנו אל נא
הושענו והושיעה נא אבינו אתה:
למען תמים בדורותיו הנמלט ברוב
צדקותיו מזיגו ומשטף כבואו מבול
מים למען אני חומה' הושענו אבינו אתה'
למען שלם בכל מעשים המנוסה בעשרה
ניסים כשר מלחכים נב יוקחנו ומשאים
לברה כחמה' הושיענו' למען רך ויחיד נחנש

עששה מכעס עיני
עתקה בכל צוררי
סורו ממני כל פועלי און כי
שמע יי' תחנתי יי'
תפלתי יקח' יבשו
ויבהלו מאד כל אויבי
ישובו יבושו רגע:
יי' מי יגור באהלך מי
ישכון בהר קדשך
הולך תמים ופועל צדק
ודובר אמת בלבבו
וחרפה לא נשא על
קרובו נבזה בעיניו
נמאס ואת יראי יי'
יכבד נשבע להרע
ולא ימיר כספו לא נתן
בנשך ושחד על נקי
לא לקח עושה אלה
לא ימוט לעולם:
יי' רועי לא אחסר:
בנאות דשא ירביצני
ועל מי מנוחות ינהלני
נפשי ישובב ינחני
במעגלי צדק למען
שמו' גם כי אלך בגיא
צלמות לא אירא רע
כי אתה עמדי שבטך
ומשענתך המה ינחמוני
תערוך לפני שולחן נגד
צוררי דשנת בשמן
ראשי כוסי רויה אך
טוב וחסד ירדפוני

למאה יעק אית השה לעולה בשרוהו עברו ומנחמו מים לגולה ונודה' הושיענו: למען קים שיאת ברכה
השעם לשמך חבה מיתם במקלות בשקתות המים ורואתה לתאר הושיענו' למען צדיק היות לך לכהן
כחתן פאר יכהן מנוסה במסה כמי מריבת מים והדר העוב הושיענו' למען עיר היום כביר לואי'
יהודה אשר גבר באחיו מהפר רובע מדליו יזלו מים לא לנו כי אם למען הושיענו' למען עושר
אשר פיתויקו בכל המון משיך לגדול ומשי מים לזות הנשקפה הושיענו' למען שומע בדואי אחרים

הלובש אורי ותעמי מיטה לימו במקדש בקדוש רם ושמן ובריכת מים ומולת יוהבה הושענא
ולמ' נביאה מחולת מחנים לבראיהי לב ואמונת ענוים לקולו רינתה רדתה באר מים לגולן והליכי
האו' לו מש מרוהל ורוח רמה עלין ויחל בעבדו בירדן נכרתו המים ליפה וברה יה הושענא:

כם גוים למה יא'
יאמרו הגוים אי'
נא אלהיהם ידענו
כי חטאתנו ואין
מי יעמד בעדינו
שמך הגדול יע'
יעמד לנו בעת
צרה: ידענו כי
אין בנו מעשים
צדקה עשה עמנו
למען שמך: כרח'
אב על בנים כן
תרחם יי' עלינו
חמול על עמך
רחם על נחלתך
חוסה נא כרוב
רחמיך חננו ו'
ועננו לך יי' הצ'
הצדקה עושה
נפלאות בכל עת
הבט נא רחם נא
על עמך מהרה
למען שמך ברח'
ברחמיך הרבים יי'
אלהינו רחם והו'
והושיענו למען
מרעיתך ויתלומט'
ימשלו בנו זרים
כי לך עינינו הו'
הלויה: הושיע'
למען שמך רחם
עלינו למען בריתך

ומע' למר לשובה אות ועל אויה נפלאות
מין מגשה אלו ספו מים וכלות לשון הושענא:
ולמ' כלות מאחותך יושר בירם תחת ישו'
ישושתך תרופי מגי' לוקח בירם מים
ולו כגרו בך הוא': ולמ' יחיד יעררים רש
אשר מרחם לנזיר הוקדש אמכתש לחי
הבקעת לו מים ולמע' שם קדשך הושענא
ולמ' טוב הולך וגדל מעקשות לב ערה
וחל בשוב רעבר מחטאו יען ישורון מים
לגוות בירושלים הושענא' ולמ' חיך מדבר
בשיר החליל תורה בכלי שיר מנסך
לפניו בנתיון שתות מים לסומכו בכך
סברם הושענא' ולמע' יה עלה בסערה המקנא
ומחשיך עברה לפלו ירדה אש וליחכה
עפר ועצים ואבנים ומים לענה ביום
הושענא' ולמ' הדהר עשות רעתך המכריז
תשובה לינחך יין כסא מחרנה סתם:
מעיינו מים לינין מכל יופי הושענא ולמ'
דורשיך בני הגולה וסורך למו עולה
כלו להתגולל דרשו ירעננם מים לך
לקוראיך בנהר הושענא' ולמ' גמר חכמ/א
ובינה סופר מהיר מפלש מאוהד
מחכימינו אומרים ברחבי מעלים לרתי
על הושענא' ולמע' ביום שופטי לך
בציב' עולים לך מעריות עד מים
לשורדיך ביה הושענא' ולמע' אל יגדל שמך
והם כחותך ופניך ינחמיום וישפך
בארץ עתה ומים להרבה להם מנחה'
הושענא' רחם נא קהל עדת ישורון סלח
ומחול עונם הושיענו אלהי ישענו:

אנא כענת עבדיך אל יד אדונים
כיון לפניך נידונים' הושיענו אלהי
ישענו' גוה אלוני האדונים' נתגרו בנ
מדנים ישנו ובעלו זולתך אדונים'
הושענא הן גשנו היום בתחנון עדיך חנון
וספרנו נפלאותיך בשגון הושענא: יבת
חוב ורדש נא אל תכבש' חשרת מים
בויכה תיבש הושענא עננו בשמינה
פר נסיכים שמונה ישר מדיק אל אל
אמונה הושענא' כרתה ברית לארץ כעשר
כל ימי הארץ לבלתי פרוץ בה פרץ הושענא:
מתחנני על מים כערבים על יבלי מים

על זכור נא נסוך המים הושענא שיחים בדרך מעשה עמוסים בשישה עם כחול מגענם הושענא'
מושל ישועת פנה ותולים שעת צדקה לוה ומושעת הושענא: קול מבשר משמיע תפתח ארץ
ויפרו ישע כד להושיע ולו חפץ רשע שערי שמים פתח ואוצר טוב תפתח ותושיע כל תוחלה הושענא
הושיעה נא אל אנא הושיעה נא הושענא סלח נא והצליחה נא והושיענו אלהי מעזנו:
תענה אמונים שופכים לב כמים והושי' נא ולמען בני ראש ובמים גיד נא יקם נא מעינות מים

הנעקד בשער

והצליחה נא: תענה קולים גוי נודרי מים והושיעה נא ולמען בריתו השמים
ושב וחפר בורות מים והצליחה נא: תענה זכה חונה על המים והושיעה נא ולמען חוק חקוני

מקלות בשקתות המים ועין ויגל
יוכן מבאר מים והצליחה נא: תענה ידידי
עמל משולת מים והושיעה נא ולמען כרו
במשעשתם מים להכין ואמינתו מים
והצליחה נא: תענה מתחננים בישימון
על מים והושיעה נא ולמען נואמן ביתה
מספיק מים סלע הכה ויזובו מים והצליחה נא
תענה שונים עלי באר מים והושיעה נא
ולמען פוקד במי מריבה מים ...
להשקות הם וצעירם מים והצליחה נא
תענה קדושים מנסכים לך מים והושיעה נא
ולמען תל תלפיות מוצא מים תפתח
ארץ ותרעיף שמים והצליחה נא: קול
מבשר מבשר ואומר: אז ומן יש
ישעך ברן קול דודי הנה זה בא
מבשר ואומר ברן ברכבות כתים
לעמוד על הר הזיתים ה' בשופר
ותבקע תחתית ההר ויבקע ה'
רפק והציץ ודרך וימשכו ההר מה
ממזרח ה' ויקים מלאך ... ו...
קול קדושו עמו ה' ... עולם
בת קול ישמע עולם ה' ... עמים
רחמו נולדו כולם ממעי אמו ה'
חבלה וילדה מי זאת מי שמע כזאת
ה' טהור פעל כל אלה ומי ראה
כאלה ה' ישע וזמן הוחד היום
יולד ארץ ביום אחד ה' כביר רום ותחת
אם יולד גוי פעם אחת ה' לעתיקוו
שלו נאורי לעת ערב יהיה אור ה'
מושיעים יעלו הר ציון כי חלה וגם
ילדה ציון ה' נשמע בכל גבולך
הרחיבי מקום אהלך ה' שימי עד
דמשק משכנותיך קבלי בניך ובנותיך
ה' עלזי חבצלת השרון כי קמו
ישני חברון ה' פנו אליך עד ...
יקשיבו נא מלך המשיח ה'
צמח איש צמח שמו הוא דוד
בעצמו ה' קומו כמושי עפר
הקיצו ורננו שוכני עפר ה'
רבתי עם בהמליכו מגדיל ישועות
מלכו ה' שם עריבה להאביד:

ובטחו אמו ה' רבים
אומרים מי יראנו
טוב נסה עלינו אור
פניך ה' נתת בשמח
בלבי מעת דגנם
ותירושם רבו נש
בשלום יחדו אשכב
ואישן כי אתה ה'
לבדד לבטח תושי
תושיבני: בקשת הדיוט
לפניך יוצר בראשית:
ואשו תהוה ותחנן
לפני אלהי האלהים:
ואתנו הורונו כי לא
על צדקותינו אנחנו
מפילים תחנונינו לפ
לפניך כי על רחמיך
הרבים מה נאמר לפניך
ומה נדבר ומה נצטדק
הטאנו עוינו והרשענו
ומרדנו וסרנו ממצו
ממצותיך וממשפטיך
לך ... ה'
הצדקה ולנו בשת
הפנים השחנו פנינו
ונפני אשמותינו וכ
ובכפפה קומתנו
ומפני עונינו אין לנו
פה להשיב ולא מ
מצח להרים ראש
אלהי בשתי ונכלמתי
להרים אלהי פני אליך

הביטה ועננו כעֹ
ינרה כי לך ה' הישׁ
הישועה בך תוחל
תוחלתנו אלוה הס
הסליחות אנא סלח
נא אל טוב וסלח כי
אל מלך חנון ורחום
אתה: אנא
מלך חנון ורחום אל
אתה זכור והבט ל
לברית בין הבתרים
ותראה לפניך עק
עקידת יחיד למען
ישראל אבינו מלכנו
חננו והושיענו
כי שמך הגדול נ
נקרא עלינו הבי
הביטה ועננו כעֹ
ינרה כי לך ה' הישו
הישועה אתם מחסי
אל תעשה עמנו
כרוע מעללינו
זכור רחמיך ה'
וחסדיך וברוב טובך
הושיענו וחמול
נא עלינו כי אין
לנו אלוה אחר מב
מבלעדיך צורנו
מלכנו אל תעזבנו
ה' אלהינו ואל תרחק
ממנו כי אתה ינרח
כי נפשינו קצרה

ועושה חסד למשיחו לדוד ה' תנה תשועה לעם אחד ולזרעו עד עולם ה'
הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם ויהיו דברי אלה
אשר התחננתי לפני ה' קרובים אל ה' לעולם ועד ואמרו קדוש: אין כאלהינו אין
כאדונינו אין כמלכנו אין כמושיענו מי כאלהינו מי כאדונינו מי כמלכנו מי
כמושיענו נודה לאלהינו נודה לאדונינו נודה למלכנו נודה למושיענו ברוך אלהינו

מחרב ומדבר משני
ממגפה ומכל צרה
ויגן היצילנו כי בך
קוינו ואל תכלימנו
י"י אלהינו והאר פני'
בנו וזכור לנו את
ברית אבותינו והו'
והושיענו למען ש'
שמך ראה בצרותינו
ושמע בקול תחנונ'
חונינו ועננו כי אתה
שומע תפילות כל פה:
אל רחום וחנון אתה
רחם עלינו ועל כל
מעשיך כי אין כמו'
י"י אלהינו אנא שא
נא פשעינו אבינו
צורינו וגואלינו אל
חי וקיים חסין בכח
חסיד וטוב על כל
מעשיך כי אתה
הוא ארך אפים ורב
חסד ומלא רחמים
עשה עמנו למען
שמך שמע מלכינו
תפלותינו ומכל צרה
ויגן היצילנו אבינו
מלכינו אתה ושמך
בנו נקרא עשה עמנו
למען שמך הגדול
הנקרא עלינו אל
תניחנו אלהינו ואל

נו' אדונינו ברו' מלכינו ברו' מושיענו· אתה הוא אלהינו אתה הוא אדונינו אתה הוא מלכנו אתה
הוא מושיענו· אתה הוא שהקטירו לפניך אבותינו את קטרת הסמים· פטום הקטרת שלש
מאות וששים ושמונה מנים היו בה שלש
מאות וששים וחמש כמנין ימות
החמה ושלשה שביה מוסיף כהן הגדו'
ומחזירן למכתשת ועלהיתנו מלית
חופניו כדי לקיים בו דקה מן הדקה
ואלו הן הצרי והצפורן והחלבנה·
והלבונה משקל שבעים שבעים מנה'
מור וקציעת שבלת נרד וכרכם משקל
ששה עשר ששה עשר מנה· הקושט
שנים עשר· קלופה שלשה· קנמון ת'
תשעה· בורית כרשינה תשעה קבין
יין קפריסין סאין תלת קבין תלתא ואם
לא מצא יין קפריסין מביא חמר חיור
עתיק חכע· מעלה עשן כל שהו· ר' נתן
אומר אף כפת הירדן כל שהו· ואם נתן
בה דבש פסלה ואם חסר אחת מכל
סממניה חייב מיתה רשב"ג אומר הצרי אינו
אלא שרף העוטף מעצי הקטף· בורית כרש'
כרשינה ששפין בה את הצפורן כדי
שתהא נאה יין קפריסין ששורין בו את
הצפורן כדי שתהא עזה· והלא מי
רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי
רגלים לעזרה מפני הכבוד· השיר
שהלוים היו אומ' בבית המקדש ביום
הראשון היו אומ' לי"י הארץ ומלואה
תבל ויושבי בה בשני היו או' גדול י"י
ומהולל מאד בעיר אלהינו הר קדשו·
בשלישי היו או' אל' נצב בעדת אל
בקרב אלהים ישפוט ברביעי היו או'
אל נקמות י"י אל נקמות הופיע· בחמישי
היו או' הרנינו לאלהי משגבנו הריעו לאלהי
יעקב סלה· בששי היו או' י"י מלך גאות
לבש לבש י"י עוז התאזר אף תכון תבל
בל תמוט· בשבת היו או' מזמור שיר
ליום השבת יום שכלו שבת מנוחה
לחיי העולמים· א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי
חכמים מרבים שלום בעולם שנא' כל בניך
למודי י"י ורב שלום בניך שלום רב לא'
לאוהבי תורתך ואין למו מכשול· יהי
שלום בחילך שלוה בארמנותיך למען
אחי ורעי אדברה נא שלום בך למען
בית אלהינו אבקשה טוב לך· י"י עוז ל'
לעמו יתן י"י יברך את עמו בשלום:
ובחול כשמגיע ואמ' הכבוד או'·
כשהוא שוחק אומ' היטב הדק הדק
היטב לפי שהקול יפה לבשמים פטמה לחצאין כשרה לשליש ולרביע לא שמענו· א"ר יהודה
זה' כמדתה כשרה חסר אחת מכל סממניה חייב מיתה· א"ר זעירא משום הכנסה יתירה
תני בר קפרא אחת היה נותן בתוכה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה ואלו
שאמרה תורה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לי"י· א"ר אלעזר בן עזריה הריני
כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא ב

כי עונותי עברו ראשי רבו
ראש ואשמתי גדלה
עד לשמים אין בנו
מעשים עשה עמנו
צדקה למען שמך
כמו שהבטחתנו על ידי
נביאך למען שמי
אאריך ותהלתי אחטם
לך לבלתי הכריתך לא
למענכם אני עושה
בית ישר' כי אם לשם
קדשי· לא לנו י"י לא לנו
כי לשמך תן כבוד על
חסדך ועל אמיתך למה
יאמרו הגוים איה נא
אלהיהם· אנא י"י אל
תפן אל קשי העם הזה
ואל רשעו ואל חטאתו
סלח נא לעון העם הזה
כגדל חסדך וכאשר
נשאת לעם הזה ממצ'
מצרים ועד הנה·
למען שמך י"י וסלחת
לעוני כי רב הוא· י"י ש'
שמעה י"י סלחה י"י הק'
הקשיבה ועשה ואל
תאחר למענך אלהי כי
שמך נקרא על עירך
ועל עמך· שיר' ואח"כ·
י"י אלהי ישר' שוב מ'
מחרון אפך והנחם
על הרעה לעמך:

במה מדליקין ובמה אין מדליקין אין מדליקין בלכש ולא בחוסן ולא בכלך ולא בפתילת האידן ולא בפתילת המדבר ולא בירוקה שעל פני המים ולא בזפת ולא בשעוה ולא

העזבינו אבינו ואל
תטשינו בוראינו ואל
תזניחנו יוצרינו ואל
תמסרנו ביד אויבינו
ואל תבישנו מסברנו
ואל תעש עמינו כלה׳
כחטיאתינו ואל תרחק
ממנו כעת צרה כי אל
מלך חנון ורחום אתה׳
אין כמוך חנון
ורחום אלהינו אין כ
כמוך חנון ורחום ארך
אפים ורב חסד ואמת
הושיענו ורחמנו
מרעש ומרוגז הצ
הצילנו זכור לעבדי׳
לאברהם ליצחק ול
וליעקב אל תפן אל
קשיינו ואל רשענו
ואל חטאתינו שוב
מחרון אפך והנחם
על הרעה לעמך
והסר ממנו מכת ה׳
המות וגזירה קשה
כי כן דרכך עושה
חנם בכל דור ודור
חוסה ה׳ על עמך
והצילנו מזעמך
והסר ממנו רעה
כי אתה שומר ישר׳
לך ה׳ הצדקה ולנו
בשת הפנים מרה

בשמן קיק ולא בשמן שריפה ולא
באליה ולא בחלב׳ נחום המדי אומ׳
מדליקין בחלב מבושל וחכמ׳ אומ׳
אחד מבושל ואחד שאינו מבושל
אין מדליקין בו אין מדליקין בשמן שרפה
ביום טוב ר׳ ישמעאל אומ׳ אין מדליקין בעטרן
מפני כבוד שבת וחכמ׳ מתירין בכל
השמנים בשמן שומשמין בשמן אגוזים
בשמן צנונות בשמן פקועות בעטרן
ובנפט ר׳ טרפון אומ׳ אין מדליקין אלא
בשמן זית בלבד כל היוצא מן העץ
אין מדליקין בו אלא פשתן וכל היוצא
מן העץ אינו מטמא טומאת אהלים
אלא פשתן פתילת הבגד שקפלה ולא
הבהבה ר׳ אליעזר אומ׳ טמאה היא ואין
מדליקין בה ר׳ עקיבא אומ׳ טהורה היא
ומדליקין בה לא יקוב אדם שפופרת של
ביצה וימלאנה שמן ויתננה בפי הנר
בשביל שתהא מנטפת ואפי׳ של חרס
ור׳ יהוד׳ מתיר אבל אם חברה היוצר
מתחלה מותר מפני שהוא כלי אחד׳
לא ימלא אדם קערה של שמן ויתננה
בצד הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה
בשביל שתהא שואבת ור׳ יהודה מתיר
המכבה את הנר מפני שהוא מתירא
מפני גוים מפני לסטים מפני רוח רעה
ואם בשביל החולה שיישן פטור׳
כחס על הנר כחס על השמן כחס על
הפתילה חייב ר׳ יוסי פוטר בכולן חוץ
מן הפתילה מפני שהוא עושה פחם
על שלש עבירות נשים מיתות בשעת
לידתן על שאינן זהירות בנדה בחלה
ובהדלקת הנר׳ שלשה דברים צריך
אדם לומ׳ בתוך ביתו ערב שבת עם
חשיכה עשרתם ערבתם הדליקו הנר
ספק חשיכה ספק אין חשיכה אין מ׳
מעשרין את הודאי ואין מטבילין את
הכלים ואין מדליקי׳ הנרות אבל מעשרין
את הדמאי ומערבין וטומנין את ה׳
החמין׳ אור׳ אליעזר אור׳ חנינ׳ כו׳:
למנצח מזמור לדוד׳ יענך ה׳ ביום
צרה׳ ישגבך שם אלהי׳ יעקב סלה׳
ישלח עזרך מקדש ומציון יסעדך׳ יזכור

הבט משמים וראה
כי היינו לעג וקלס בגוים
נחשבנו כצאן לטבח
יובל להרג ולאבד ולמכה
ולחרפה ובכל זאת שמך
הגדול והקדוש לא שכח׳
חנו אל תשכחינו׳
זרים אומרי׳ אין תוח׳
ותקוה חון אום לשמך
מקוה טהור ישו ענ׳
קרבה יגעתנו ולא הונח
לנו רחמיך יכבשו ה׳
כעסך משינו אנו שוב
מחרונך ורחם סגולה
אשר בחרת: ה׳:
ניתן בעפר פינו ונכפט
ביופר כי מאד שבענו
מרורים ורוינו לענה
וכוש ולא שב אמונו
חרון אף ובעתה ובכל
זאת שמך הגדול לא
שכחנו אל נא אל תשכח׳:
ה׳: חוסה ה׳ עלינו
ברחמיך ואל תתננו
בידי אכזרים למה
יאמרו הגוים איה
אלהיהם למענך עשה
עמנו חסד ואל תאחר
אנא שוב מחרונך ורח׳
סגלה אשר בחרת׳
קולינו תשמע ותחון
ואל תטשינו ביד אויבנו
ותלמידי חכמים ומרבים שלום בעולם

כל מנחותיך ועולתך ידשנה סלה׳ יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא׳ נרננה בישועתך ובשם
אלהינו נדגל׳ ימלא ה׳ כל משאלותיך עתה ידעתי כי הושיע ה׳ משיחו׳ יענהו משמי קדשו
בגבורות ישע ימינו׳ אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה׳ אלהינו נזכיר׳ המה כרעו
ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד׳ ה׳ הושיעה המלך יעננו ביום קראינו׳ ואין אומ׳ ואנחנו
כי יום כיו׳ תחינה׳ בשאלתה ואלה׳ אין אומ׳ כתר קדושה מקיף אלא מבין הק׳ ואו ומזמור

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאום יי ואני זאת בריתי אותם אמר יי רוחי אשר עליך
ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יי מעתה

נהיתונן ומה נתמ׳
מה נדבר ומה נצטד׳
נחפשה דרכינו ונח׳
ונחקרה ונשובה
אליך כי ימינך פש׳
פשוטה לקבל שבי׳
אנא יי הושיעה נא׳
אנא יי הצליחה נא
אנא יי עננו ביום
קראינו׳ לך יי חכינו
לך יי קוינו לך יי נחל
אל תחשה ותענינו׳
כי נמו גוים אבדה
תקותם כל ברך וכל
קומה לך לבד תשתח׳:
הפותח יד בתשוב׳
לקבל פושעים וחט׳
וחטאים נבהלה נפ׳
נפשינו מרוב עצב׳
בעצבונינו אל תש׳
תשכחנו נצח קומה
והושיענו כי חטאנו
לך: אבינו מלכינו אם
אין בנו מעשים צ׳
צדקה זכור לנו את
ברית אבותינו ועדות׳
בכל יום יי אחד הב׳
הביטה ועננו בעת
צרה כי רבו מכאובנו
צרות לבבנו הרחיבו
חוסה יי עלינו בא׳
בארץ שבינו ואל

ועד עולם ואתה קדוש יושב תהלות
וקרא זה אל זה ואמר קק״ק יי צבאות
מלא כל הארץ כבודו ומקבלין דין מ׳
מן ואמרין קדיש בשמי מרומא
בית שכינתיה קדיש על ארעא עובד
גבורתיה קדיש לעלם ולעלמי עלמי׳
יי צבאות מליא כל ארעא זיו׳
יקריה ותשאני רוח ואשמע אחרי
קול רעש גדול ברוך כבוד יי ממקומו
ונטלתני רוחא ושמעית בתריי קל
זיע סגי דמשבחין ואמרין בריך
יקרא דיי מאתר בית שכינתיה׳
יי ימלוך לעולם ועד יי מלכותיה
קאים לעלם ולעלמי עלמיא׳ יי אלהי
אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה
זאת לעולם ליצר מחשבות לבב
עמך והכן לבבם אליך והוא רחום יכפ׳
עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו
ולא יעיר כל חמתו כי אתה יי טוב
וסלח ורב חסד לכל קוראיך צדקתך
צדק לעולם ותורתך אמת תתן אמת
ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
לאבותינו מימי קדם ברוך יי יום
יום יעמס לנו האל ישועתנו סלה׳
ליי הישועה על עמך ברכתך סלה:
יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה
יי צבאות אשרי אדם בוטח בך׳
יי הושיעה המלך יעננו ביום קראינו׳
ברוך הוא אלהינו שבראנו לכבודו:
והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת
אמת וחיי עולם נטע בתוכינו הוא
יפתח לבנו בתורתו וישים בלבנו
יראתו לעשות רצונך בלבב שלם
למען שלא ניגע לריק ולא נלד לבהל׳
וכן יהי רצון לפניך יי אלהינו ואלהי
אבותינו שנשמור חוקיך בעולם הזה
כדי שנזכה ונחיה ונירש טובה
לחיי העולם הבא עם הצדיקים למען
יזמרך כבוד ולא ידום יי אלהי לעולם
אודך׳ ברוך הגבר אשר יבטח ביי
והיה יי מבטחו בטחו ביי עדי עד
כי ביה יי צור עולמים׳ ויבטחו בך
יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך יי
יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר׳

לנחות את שמינו אשר
אשר נשבעת לאבותינו
ככוכבי השמים ארבה
זרעכם ועתה נשארנו
מעט מהרבה ובכל :
זאת שמך הגדול והקד׳
לא שכחנו אנא אל תשכ׳
עזרנו אלהי ישענו על
דבר כבוד שמך והצילנו
וכפר על חטאתינו למען
שמך׳ יי אלהי:
ואנחנו לא נדע מה נעשה
כי אליך עינינו תלויות ואחר
יקדמונו רחמיך כי דלונו מאד
הנה כעיני עבדים אל יד
אדוניהם וכעיני שפחה אל יד
גבירתה כן עינינו יי אלהינו
עד שיחננו חננו יי חננו
כי רב שבענו בוז יי הושיע
המלך יעננו ביום קראינו׳
אל ארך אפים ורב חסד
ואמת אל באפך תוכיח׳
ואל תסתר פניך ממנו
חוסה יי על ישראל עמך
והושיענו מכל רעה
חטאנו לך אדון סלח נא
כרוב רחמיך אל:
אל ארך אפים ורב חסד
ואמת אל בחמתך
תייסרנו ואל תסתר כ׳
ואומרי׳ סלתי בהחזירו ואמ׳
ואמ׳ יהללו את שם יי כי
נשגב שמו לבדו כו׳ ואמרי׳
למנצח מזמור׳

שיר מזמור לאסף אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל׳ כי הנה אויביך יהמיון
ומשנאיך נשאו ראש׳ על עמך יערימו סוד ויתיעצו על צפוניך אמרו לכו ונכחידם
מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד׳ כי נועצו לב יחדו עליך ברית יכרתו׳ אהלי אדום וישמעאלים
מואב והגרים׳ גבל ועמון ועמלק פלשת עם יושבי צור׳ גם אשור נלוה עמם היו זרוע לבני
לוט סלה׳ עשה להם כמדין כסיסרא כיבין בנחל קישון נשמדו בעין דאר היו דומן לאדמה׳

שיתמו נדיבמו כעורב וכזאב וכזבח וכצלמונע כל נסיכמו אשר אמרו נירשה לנו את נאות
אלהים׳ אלהי שיתמו כגלגל כקש לפני רוח׳ כאש תבער יער וכלהבה תלהט הרים כן תרדפם בסערך
ובסופתך תבהלם מלא פניהם קלון ויבקשו שמך יי׳ יבושו ויבהלו
עדי עד ויחפרו ויאבדו׳ וידעו כי אתה שמך יי׳ לבדך עליון על כל
הארץ׳ עוצו עצה ותופר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל׳
אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבא׳ ועד זקנה אני
הוא ואני אשא ואני אסבל ואמלט׳ יהי יי׳ אלהינו עמנו כאשר היה
עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו להטות לבבנו אליו ללכת בכל
דרכיו לשמור מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו׳ ויהיו ד׳
דברי אלה אשר התחננתי לפני יי׳ קרובים אל יי׳ אלהינו יומם
ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישר׳ דבר יום ביומו׳
למען דעת כל עמי הארץ כי יי׳ הוא האלהים אין עוד כי כל העמים
ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם יי׳ אלהינו לעולם ועד׳
מעלה ואל כחקו זה׳ מז מזמור שיר חנכת הבית לדוד ארוממך
יי׳ כי דליתני ולא שמחת איבי לי׳ יי׳ אלהי שועתי אליך ותרפ
ותרפאני׳ יי׳ העלית מן שאול נפשי חייתני מירדי בור׳ זמרו
ליי׳ חסידיו והודו לזכר קדשו כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין
בכי ולבקר רנה׳ ואני אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם יי׳ ברצונך
העמדת להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל׳ אליך יי׳ אקרא ואל אד׳
אתחנן מה בצע בדמי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך׳
שמע יי׳ וחנני יי׳ היה עוזר לי׳ הפכת מספדי למחול לי פתחת
שקי ותאזרני שמחה למען יזמרך כבוד ולא ידום יי׳ אלהי
לעולם אודך׳ יהי יי׳ עמנו כו׳ ; ונו׳ הלל׳ מז מזמור לאסף אלהים
באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך שמו ירושלים
לעיים נתנו נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים בשר חסידיך לחיתו
ארץ׳ שפכו דמם כמים סביבות ירושלים ואין קובר׳ היינו חרפה
לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו׳ עד מה יי׳ תאנף לנצח תבער
כמו אש קנאתך׳ שפך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל
ממלכות אשר בשמך לא קראו׳ כי אכל את יעקב ואת נוהו
השמו׳ אל תזכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו
רחמיך כי דלונו מאד עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך
והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך׳ למה יאמרו הגוים
איה נא אלהיהם׳ יודע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך
תבוא לפניך אנקת אסיר כגדל זרועך הותר בני תמותה׳ וה
והשב לשכנינו שבעתים אל חיקם חרפתם אשר חרפוך יי׳
ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדר ודור נספר
תהלתך׳ יהי יי׳ : יתגדל ויתקדש שמיה רבא דעתיד לחדתא
עלמא ולאחאה מתיא ולמפרק חייא ולמבנא קרתא דירושלם
ולשכללא היכלא קדישא ולמיעקר פולחן נכראה מארענא
ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה בזיוה ויקריה וימליך מלכותיה ויצמח פורקניה
ויקרב משיחיה ויפרוק עמיה בחייכון וביומיכון ובחייהון דכל בית ישר׳ בעגלא ובזמן
קריב ואמרו אמן׳ יהא שמיה רבא כו׳ עד ואמרו אמן על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון
ועל תלמידי תלמידיהון דעסקין באוריתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא
להון ולכון חנא וחסדא ורחמי והייעתא מקדם אלההון דבשמיא ואמרו אמן׳
יהא שלמא רבא מן שמיא וסייעתא ופורקנא לחיים טובים עלינו כו׳ עושה שלום כו׳

תשפך חרונך עלינו
כי עמך אנחנו בני
בריתך׳ אל הביטה
דל כבודנו ושקוצ׳
ושקוציהנו נטמא
הנדה עד מתי עזך
בשבי ותפארתך
ביד צר עורר גבורת׳
וקנאתך וחמתך
ועברתך שפוך על
כל שונאינו אל הם
יבשו ויחתו מגבו׳
מגבורתם ויאלימו
ימעטו לפניך
תלאותינו מהר
יקדמונו רחמיך
ליתרותינו לא למ׳
למעננו כי אם
למענך פעול ואל
תשחת זכר שאר׳
שאריתינו וחוס:
עם המיחדים
שמך ערב ובקר
ואומרים בכל יום
תמיד פעמים
באהבה׳ שמע
ישר׳ יי׳ אלהינו יי׳
אחד:

ויתן לך האלהים מטל הש
השמים ומשמני ה
הארץ ורוב דגן ותירוש יע
יעבדוך עמים וישתחוו לאמ׳
הוי גביר לאחיך וישתחוו לך
בני אמך אורריך ארור ומבר׳
ברוך ואל שדי יברך אותך
ויפרך וירבך והיית לקהל
עמים ויתן לך את ברכת אב׳
אברהם לך ולזרעך אתך
לרשתך את ארץ מגוריך
אשר נתן אלהים לאברהם
מאל אביך ויעזרך ואת שדי
ויברכך ברכות שמים מעל
ברכות תהום רובצת תחת בר׳
ברכות שדים ורחם ברכות
אביך גברו על ברכות הורי
עד תאות גבעות עולם תהי׳
תהיין לראש יוסף ולקדקד
נזיר אחיו ואהבך וברכך
והרבך וברך פרי בטנך ופרי
אדמתך דגנך תירשך ויצ׳
ויצהרך שגר אלפיך ועש׳
ועשתרות צאנך על האדמ׳
אשר נשבע לאבתיך לתת
לך ברוך תהיה מכל העמים
לא יהיה בך עקר ועקרה
ובבהמתך והסיר יי׳ ממך כל
חלי וכל מדוה מצרים הרעי׳
אשר ידעת לא ישימם בך
ונתנם בכל שונאיך ברוך
אתה בעיר ברוך אתה בשד׳

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדולה ליוצר ברא׳
שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמש׳
האדמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככל המונ׳
שהם משתחוים להבל וריק אדם ואפר רמה׳
בשר בושה סריחה רמה טמאים וטמאות נואפי׳
ומנאפות חטאים בפשע ונוקים בעונם בלוי עפר
רקובי רמה ותולעה ומתפללים אל אל לא יושיע חמה
ולבנת כוכבים ומזלות וכל צבא השמים :
ואנו אנחנו כורעים ומשתחוים לפני מלך מלכי המלכי׳
יושב הכרובים יי׳ צבאות אלהי האלהים ואדוני האדוני׳
סרו שמים ועטיהם יותר כל אבריו מעריצי קדושתו
השמים והארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם
ולו לבדו הגדולה והגבורה והגאוה והתהלה והתפא׳
והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי׳ הממלכה
והממשלה והמתנשא לכל לראש והעשר והכבוד
מלפניך החיים והשלום הבינה והדעת והכל מלפניו
כי הוא מושל בכל ועליון על כל ועיניו משוטטות בכל
הוא יי׳ אלהינו אלהי הצבאות יושב הכרובים מזון כל
ומחייה כל ומעשיר כל ומכלה כל ואין קץ לאורך ימיו
ולא יתמו שנותיו כי הוא לבדו יוצר עולמים ואין אלוה
מבלעדיו וכסאו כבודו בשמים ממעל ושכינת עוזו ב׳
בגבהי מרומים ומלכותו בכל משלה להודו לתהלתו
ולגאותו ולנפלאותיו אין קץ ואין קצב ואין תכלה
כי הוא מרומם על כל ברכה ותהלה על כל גדולות וממ׳
וממשלה כי הוא לבדו שמו אשר בחרנו לחלקו וקרבנו
לעבודתו ולו לבדו אנחנו מייחלים ומקוים ורחמיו וח׳
וחסדיו אנו מצפים ולישועתו אנו מקוים ושמו הודיו
לבדו אנו מיחדים ומזכירים ערב ובקר אומרים כי הוא יי׳
אלהינו ואין אחר אמת מלכנו ואפס זולתו ככת׳ בתורת׳
וידעת היום והשבות אל לבבך כי יי׳ הוא האלהים בשמ׳
ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד : על נקוה לך כו׳ עד׳
בכל משלה׳ אדון עולם כו׳ פסוקי׳ כגון יברכך יי׳
מציון עשה שמים וארץ : יי׳ אדונינו מה אדיר שמך
בכל הארץ ; שמרני אל כי חסיתי בך׳ אלהים יחננו :
ויברכנו יאר פניו אתנו סלה ; יי׳ יי׳ אל רחום וחנון ארך
אפים ורב חסד ואמת ; פנה אלי וחנני כי יחיד ועני
אני ; אליך יי׳ נשאתי עיני היושבים בשמים ; הנה
כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד
כן עינינו אל יי׳ אלהינו עד שיחננו :

ברו' אתה בביתך ב'את בנאת
ברו' טנאך ומשארתך: יצו
יי' אתך את הברכה באסמי'
ובכל משלח ידיך וברכך ב'
בארץ אשר יי' אלהיך נותן
לך׳ יפתח יי' לך את אוצרו
הטוב את השמים לתת
מטר ארצך בעתו ולברך
את כל מעשה ידיך והלוית
גוים רבים ואתה לא תלוה
ומשלת בגוים רבים ובך לא
לא ימשלו: השקיפה ממעו'
קדשך מן השמים וברך את
עמך ישר' ואת האדמה
אשר נתתה לנו כאשר נש'
נשבעת לאבתינו ארץ זבת
חלב ודבש אשריך ישר'
מי כמוך עם נושע ביי' מגן
עזרך ואשר חרב גאותך
ויכחשו אויביך לך ואתה
על במותימו תדרך׳ לא ימוש
ספר התורה הזה מפיך וה'
והגית בו יומם ולילה למען
תשמור לעשות ככל הכתוב
בו כי אז תצליח את דרכיך
ואז תשכיל הלא צויתיך
חזק ואמץ אל תערוץ ואל
תחת כי עמך יי' אלהיך בכל
אשר תלך ישר' נושע :
ביי' תשועת עולמים לא
יבשו ולא יכלמו עד עולמי

ישא ברכה מאת יי' וצדקה מאלהי ישעו׳ יי' חננו לך
קוינו היה זרועם לבקרים׳ יי' אל תסתר פניך ממני׳ אליך
יי' נפשי אשא׳ שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי׳
לך יי' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד׳ שלום
שלום לרחוק ולקרוב אמר יי' ורפאתיו׳ בכוני כל פסק ופסק
שענין אומן׳ בעש"ר ימי תשובה אומ' במקו' הכה"נ צו'
יי' יי' ...ויבוא שיר יקוה למושעות ביטך הערים בפרוע
פרעה גאים לנגדך ושופטים כאשת כל ישר' עד מרור
והנה כן ישועתי היה לאותו ומיגרותו יגרות רבות ורעת'
יי' יי' מיכבה ישיר עמך ומיכבה יחי׳ יצחתו מהכתר פנים
שמחו מיום נשחי חוטים ווחרים לנפשי שחי ונעבורה
שחי׳ שעליהו למרחפות ומרחי אל דחי׳ ושבע בחרפה
ויתן למכהו לחי׳ יי' יי' ענו עמך רוח ויעקת מעשרם
ינרקתך לגוי יטר ותבקת רויתן אשר קדשי חסדיך יגמול
ורחמיך יטר ילדם׳ ואל תתן לרשעם זרוע מעברם׳ קדוש
ישר' התעשת לאידם׳ ואל משען תוכיח יוגש בעור ודם׳
שוכני בתי חמר יושר בעפר יסודם׳ יי' יי' מוכבה תגיט
ותחרשי עלת עבדיך כחוטות ורחם נשפך ונחרשי יוין
מגרש׳ יקנים משער שבתו המסגר והחרש׳ נתמשו הוגי
תורתך ובעל מכי המדרש׳ כן היהודה פזו ובוסו ונקוה
ודש אוכר ונח מגנו יגרש׳ כן השעירה מושל נשלט
ונשרש׳ ומה תעשה לשחך הגדול בשבעים ומפרש:
יי' יי' כן הנקראו יהר שעשועים ידידים׳ מבית ומחוץ ימין
יוכי יובי שבעתי כרודים׳ פני תר ילדו ויתגבת מושלים ורודים׳
יוכי רובי הל עד תעוד שן ותטור ומרדים ובניה קרואים חמורי׳
מכנף יוביה טורים׳ יתומים נמסרו ביד עוללים ודים והלוני
הליגמיתה נכרתה דרור לו גוליה ופורים׳ יבור לא ימכרו
עבד כי לי בני ישר' עבדים׳ עוב עבדך לטוב ואל ישקוני זדים׳
יי' יי' עד מתי כנך כמוך כצרה׳ ולחין רווכו למיטרו כעו
ופחד ומוררו זה ולכה וזה גולה זה מומר פשוטה ועורה׳
ששור מרוסס ומענה מכני חרוב וקטורה קנוי לשמך הנורא
וקנאו למקדש ולתורה דוה ומוריה ונעשו ומוסר ככר ומגרה
ומחול על השם ההולכים בחשך בלא אורה מקוה ישר' יי'
מושיעו בעת צרה: יי' יי' עד מתי תכבד ידך המלך והכבד
על חכוך ויקוררו מירליך תשעבד יון ופרס מיוכד מאום
והדר ומהעבר זה מוסר וזה קונה להשמיד להרוג ולאבד׳
כלו בעשן ימי ומויב הולך ומתכבר נשכחתי כמת מלב הייתי
ככלי אובד׳ יי' יי' מי כמוך באלים סובלים מאותך בני בריתך

עד ויתכלהם יתכול ושבוע
והללהם יתתשםיי יתהיכם
יתשר עשה עמכם להפליא
ולית יבשו עמי לעולם ני'
וירעתם כי בקרב ישר' יתני
ויתני יי' יתהיכם ולית יבושו
עמי לעולם ופדויי יי' ישובון
ובאו ציון ברנה שמחת עולם
על ריאשם ונסו יגון ויתנחה
כי בשמחה תיציאו ובשלום
תובלון ההרים והגבעות יפצחו
לפניכם רנה וכל עצי השד'
ימחיתו כף הנה ית ישועתי
יתבטח ולית יתפחד כי עזי
וזמרת יה ויהי לי לישועה׳
ושיתבתם מים בששון מ
ממעייני הישועה ויתמרה
ביום ההוית הודו ליי' קריתו
בשמו הודיעו בעמים עלי'
עלילותיו הזכירו כי נשגב
שמו זמרו ליי' כי גיאות
עשה מודעת זיתה בכל
היארץ׳ צהלי ורני יושבת
ציון כי גדול בקרבך קדוש
ישר' ויתמרתם ביום ההוית
הנה יתהינו זה קוינו לו
נגילה ונשמחה בישועתו
בורית ניב שפתים שלום׳
שלום לרחוק ולקרוב יתמר
יי' ורפיתתיו ורוח לבשה
יתת עמשית ריתש השל'

נפלו חללים חללים מהם בהרגנו מהם נשחטים מהם
נסקלים ונתלים את על כנף שמעו ביום יומר עליכם ביום
הקרב כנפלו מגדליו לא נשאו פני זקן ולא חננו
עוללים ושרידי חרב לא מיתו נדרעה בחוללים על ק'
קדושת שמך הגדול מיכפו כנים עוללים עד בקש עלינו
מיד חומסים נשוללים ונחאנו על שאריתנו ונפנו כלה.
תבליה ולא רחמינו ולא שועתנו ויזנך כל תעלם. יי' יי'
שרה ביערות נמינה יהמו רחמיך עלינו לגדור הפרץ
יושר רכינה כע כלה ונהרינה למשפטינו וריבנו העוה
והקיינה ומבש הנשארת תחת נושיוה כבוינה׳
נפולה ושבורה רפוקה ולחויה קרועה ופרועה גם
כרעי מלוינה נמוטה ויבילה עשוקה ורינויה ותיומר
לנדתה רי גדל העייתה: יי' אלהי ישר':
יאמרו גאולי יי' אשר גאלם מיד צר ומארצות קבצם
ממזרח וממערב ומצפון ומים׳ תעו במדבר בישימון
דרך עיר מושב לא מצאו׳ רעבים גם צמאים נפשם בהם
תתעטף׳ ויצעקו אל יי' בצר להם ממצוקותיהם יצילם׳
וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב׳ יודו ליי' חסדו
ונפלאותיו לבני אדם׳ כי השביע נפש שוקקה ונפש
רעבה מלא טוב: יושבי חשך וצלמות אסירי עני
וברזל׳ כי המרו אמרי אל׳ ועצת עליון נאצו׳ ויכנע
בעמל לבם כשלו ואין עוזר: ויזעקו אל יי' בצר להם
ממצוקותיהם יושיעם׳ יוציאם מחשך וצלמות ומוס'
ומוסרותיהם ינתק׳ יודו ליי' חסדו ונפלאותיו לבני אדם
כי שבר דלתות נחשת ובריחי ברזל גדע:
אוילים מדרך פשעם ומעונתיהם יתענו׳ כל אוכל
תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות׳ ויזעקו אל יי' ב
בצר להם ממצוקותיהם יושיעם׳ ישלח דברו וירפאם
וימלט משחיתותם׳ יודו ליי' חסדו ונפלאותיו לבני אדם׳
ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה׳ יורדי הים
באניות עושי מלאכה במים רבים׳ המה ראו מעשה יי'
ונפלאותיו במצולה׳ ויאמר ויעמד רוח סערה ותרומם
גליו׳ יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג
יחגו וינועו כשכור וכל חכמתם תתבלע׳ ויצעקו אל יי'
בצר להם וממצוקותיהם יוציאם׳ יקם סערה לדממה
ויחשו גליהם׳ וישמחו כי ישתקו וינחם אל מחוז חפצם׳
יודו ליי' חסדו ונפלאותיו לבני אדם׳ וירוממוהו בקהל
עם ובמושב זקנים יהללוהו:

השלישי לך דוד בן ישי
ועמך בן ישי שלום לך
שלום לעזרך כי עזרך
אלקיך ויקבלם דוד ויתנם
בראשי הגדוד ויאמרתם
כה לחי ואתה שלום וביתך
שלום ה׳ עוז לעמו יתן
ה׳ יברך את עמו בשלום
שיר המעלות אשרי
כל ירא ה׳ ההולך בדרכיו
יגיע כפיך כי תאכל אשר׳
אשריך וטוב לך אשתך
כגפן פוריה בירכתי ב׳
ביתך בניך כשתילי זתים
סביב לשולחנך הנה כי
כן יבורך גבר ירא ה׳ ול׳
וראה בטוב ירושלים כל
ימי חייך וראה בנים ל׳
לבניך שלום על ישר׳:

יקרע ערבי ואולי שרו ואחוקי תדרכי הסרפיקי
ומשכי עגגי ערעת פי׳ תהיה כחרם והומיאל
הכהן׳ נבל קוימים לוחיים בני תם לויענים ורד
וכווינים עשותם קווים פוים נחנו נעבור
חלוצים: ואני ה׳ בארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו
מעבר לירדן: יה לנחיך ענה אקחן אקבל שיחך
בזבחיך כומייחך ישמחך נביו אקר בן מיודך
כמוני יקים לך ה׳ אלהיך אליו תשמעון: ישור שעיר
יירש יעזר שעיר ישיר ועד תעיר נהר פלגיו
ישמחו עיר: שבי עדינה עדינה עד חד חנה
תבונה שפתות יונה כנה נפת תטפנה שפתיך
כלה דבש וחלב תחת לשונך וריח שלמותיך כריח
לבנון: קמי אוכל אוכל חין עם קולי אקבל נדוחי
מסכל עבדי כל טרו מתוך כלי׳ ומזרץ בשרים יברו
ויהיו כשתדים לפני ינון בדרוש פלשת וקיר חרשת
תבה לה כשת התלכשת שלח ולכרם פשת פלשת
טשקי קשת מימינם ומשמאלם באבנים ובחצים
שאול ובנימן חזק בני תם בעדתם אהר מנעם
פרותם כמ׳ כנוף אגודתם גאותם נגד אכותם׳ עשה
פלאו בארץ מצרים שדה צען: זעמת קמיך
בזעמיך העבירו רחמיך תמימך בעבור שמך
ורחמיך נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן:
קדושי אלי משגבי חתל בתם ודימני תשכן בארץ
אבי נרי נפשי משכבי מור ואהלות וקנמון:
ואמן ממך להיה כך אלהים שימם כאלהים גבוהים
תהיה לכהנים וכהנים עד אלהים נשמת ראש חופש
כל חדרי בטן: ואגלה שותך יצר משגבי
לך אקרא בשחרי ובערבי׳ בכל יום דאגת לבי ואחוה׳

הספר
ויגרתי ועוד מכאוב לבבי׳ גבול מה אין ואלותי לעולם׳ זכר כי חסך כוכבי:
דברי הרזינה בין הגיגי ׳ וחנני ובינה אתה יריבי: היה לי ה׳ לעזר מעוז ומחסה׳ פשעי
ושעתי בעוזבי: ואמרו דרכך ודבר הרוגרע אורים שוטני ואויבי: זעק במתך
מודה וכוס׳ וכוס לשמחות שים בשבי: סלול עלי ומיתרי פיני׳ אזכיר יעקב חסין
גדול ורבי: עוזים בחושך תקבץ שלח והט משיחך ומשכי: יפה עוף חבבה וגילי
סגלה׳ ישור כשת פזורה הירו וכינבי: כרוע מעלי אל תשלם׳ שכחיך יהיה שבי
ועבי: ואען רב תחנתי שאעה׳ קרואת עברי אתה ואהבי: מחל פשעי עבור שמך
וסלחי לכבי נדבי נשבר בקרבי: נשיו רשעי וקולי הקשיבה׳ בעד אושע ואשר
דות נתיבי: שמר את עבדך ואיום׳ והרבית אגני מכאובי: עונתי עבור רם ואעלה׳
ואין ירחמך לעם להחביא: פנה אל קול תחנתי ביום לי׳ ראה עניי והושיעני להביאי:

צדקה תערב לך מקרבן ותריעה כדוי גם כחלבי ; קדוש יעקב ומשען תהלה לי' ולא אבטח
בקשתי ובחרבי ; רעה אותי מרחליך כל יום' ומאלי חטין הדר וטבבי ; שלומך תפרוש
עלי אלהים' לך הוד לך העז והיגבי ; תטהר קין יגוני ותקרבני ואשיר לך עד יעין בשוכי ;
יהודה' תמליך המשי' אלהים חי ידידי וחבובי ; עקור קוי כנה עד נקרשך' ואשר חרב
אנוש נראה ולפניו ; קוש ונגיאתי ובושתי' בכבוד תמוגי' תלחם קרבי ; ברכה ותהלה
ואתנה לך' בערבי בקומי ובשכבי ; תפוץ זרע קדושיך ואחינם' ותגלה שמך ימי משבי ;
אך אנו צדיקים לשמך ישבו ישרים את פניך' ואברכה את יי' בכל כאורה' כי
שמע תחנוני אל גדול ונורא' ברא הכל במאמר בחכמה בגבורה' מלכותו אין עוד אל גדול ונורא;
גדול ומהלל על כל שוכני עפרה רם ונשגב על כל אל גדול ונורא; דגלי תחת ואדום בהוד
ותפארה להללו לאל אדום אל גדו' ונור'; היה והוה ויהיה' לעד בתפארה' אהיה אשר אהיה אל גד' ;
זכאי ועוזן כל דבריו' ומלכותו משררה' שוכן חוקין ואשרי אל גד' ונו'; טועם בכל יום כגע'
ברואו שוים שמרה' בכחו תלה ארץ אל גדו' ונורא' חונה על ארבע חיות' רם ונשוא קרא כוכבים
עליות אל גדו' ונו'; טהור עינים מראות רע' רואה כל סתרה' פודו לעד לא יגרע אל גדו' ונו';
יושב סתר כל רוחה' דיין כל יצירה' כתר מלוכה לו עוזה אל גדו' ונו'' כובש כעסו לירואיו'
לאוהבי התורה' אין מי יערוך אליו אל גד' ונו'; לו העשר והכבוד' כח וגבורה' בעדני חי
מעבוד אל גדו' ונו'; מוסתו משלה בכל הנבראי' אין לפניו שוה אל גדו' ונורא; ממר חסד
לאלפים' ארך אף ועברה' שמו בכל אפסים אל גד' ונו'; סתרי הוא נרגבי' ביצר הוא לי לעזרה'
עוד על כל קוני אל גדו' ונו'; עטה הוא כשלמה' הוד והדר ואורה' גבור ואיש מלחמה אל גד' ונו';
פעולתו אמת ויושר' דבר קדשו ברורה' ובכל מעשיו כושר אל גד' ונו'; צדיק הוא בכל נתיבו'
דרכו סופה וסערה' השם עבים רכובו אל גד' ונו'; קול יי' בהדר אדירים לשברה' בעוז ותרוה
נאדר אל גדו' ונו'; רבנות רום פי מלאו לשוני שירה' לא אוכיע אליו אל גדו' ונור'; שבח יי' צבאות
לא אספיק לגמרה' ואתן חרב כבודות אל גד' ונו'; תהילה לו ראויה' לפניו אין משורה'
מכון כס עלילה אל גד' ונו'; יחיד הוא ואין דומה לו עושה שרי נהורה' אין מספר לגבורותיו אל
גד' ונו'; עושה גדולות ונוראות עד אין ושאורה' רבו מעשיו ואות אל גדו' ונורא;
קומו בעדי אמל' בשבח פניו אכפרה כפי דעי אהללו לאל גדו' ונורא; אתי ואעודי' שמור
אלכי נחו בדרך ישרה הישר לפני דרכי אל גד' ונו'; בכתנחני בצדקתך למען שוררי הישר לפני
דרכך; הלה אלו על בת ציון נאוה אל עליון' ותפתח פנהי ונכרע ואשתה עדם''
ויקראו בחוץ הניאושים עמד על ראשי ההר כי פת נקדשי השעת הועית וציון' אלו'.
שבעי פסוקי' ואתה יי' מגן בעדי כבודי ומרים ראשי' ואתה יי' אל תרחק אילותי לעזרתי
חושה' שובה יי' חלצה נפשי הושיעני למען חסדך' דרשתי את יי' וענני ומכל מגורותי הצילני;
ויהי יי' משגב לדך משגב לעתות בצרה; ימין יי' רוממה ימין יי' עושה חיל; שמע קולי ומוגי יי' היה עוזר לי'
יי' מנת חלקי ואתה תומיך גורלי' אל תעזבני יי' אלהי אל תרחק ממני' הנה אלהים עוזר לי יי' בסומכי
נפשי' ידך אל אלהים רואיה נפשי כי מרתו ישועתי; אודה יי' בצדקו ואזמרה שם יי' עליון; יי'
אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ; יהי חסדך יי' עלינו כאשר יחלנו לך; כי אתה תאיר נרי יי'
יגיה חשכי; עלכן אודך בגוים יי' ולשמך אזמרה' חיי יי' וברוך צורי וירום אלהי ישעי' יסד
רחמי' וחסדיך כי מעולם המה' ואני עליך בטחתי יי' אמרתי אלי אתה' אוהב צדקה ומשפט
חסד יי' מלאה הארץ' יי' הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים' יהי כמוץ לפני רוח ומלאך יי'
דוחה' ריבה יי' את יריבי לחם את לוחמי'; אלהי פלטני מיד רשע מכף מעול וחומץ' הנה עיני יי'

אל יראיו למיחלים לחסדו׳ כי אתה יי׳ מחסי עליון שמת מעונך׳ והתענג על יי׳ ויתן
לך משאלות לבך׳ יראי יי׳ בטחו ביי׳ עזרם ומגנם הוא׳ חנני אלהים כחסדך כרוב רחמיך
מחה פשעי׳ אתה הוא מלכי אלהים צוה ישועות יעקב׳ ועתה מה קויתי יי׳ תוחלתי לך
היא׳ אלהים אל תרחק ממני יי׳ לעזרתי חושה׳ כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים׳
כי יי׳ יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכד׳ אודה יי׳ מאד בפי ובתוך רבים אהללנו׳ יהי שם יי׳
מבורך מעתה ועד עולם׳ ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם יי׳ מן המצר קראתי
יה ענני במרחב יה׳ אלהים למדתני מנעורי ועד הנה אגיד נפלאותיך׳ לא אמות כי אחיה
ואספר מעשה יה׳ הודו ליי׳ כי טוב כי לעולם חסדו׳ חלצני יי׳ מאדם רע מאיש חמסים
תנצרני׳ יי׳ עוז ישועתי סכותה לראשי ביום נשק׳ גדול יי׳ ומהולל מאד ולגדלתו אין חקר׳
חנון ורחום יי׳ ארך אפים וגדל חסד׳ טוב יי׳ לכל ורחמיו על כל מעשיו׳ סומך יי׳ לכל הנופלים
וזוקף לכל הכפופים׳ יודוך יי׳ כל מעשיך וחסידיך יברכוכה׳ אלהים יחננו ויברכנו יאר
פניו אתנו סלה׳ ממלכות הארץ שירו לאלהים זמרו יי׳ סלה׳ בצדקתך תצילני ותפלטני
הטה אלי אזנך והושיעני׳ כי אתה יי׳ תקותי אלהי מבטחי מנעורי׳ הושיעני אלהים כי
באו מים עד נפשי׳ ואמר ליי׳ מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו׳ אלהים בקדש דרכך מי אל
גדול כאלהים׳ ראה כי פקודיך אהבתי יי׳ כחסדך חייני׳ חננו יי׳ חננו כי רב שבענו בוז׳
הט ערת נחויות לי נרדף עלים תחתי׳ חנני יי׳ כי אליך אקרא כל היום׳ הודיע יי׳ ישועתו
לעיני הגוים גלה צדקתו׳ יי׳ שמרך יי׳ צלך על יד ימינך׳ יי׳ ישמרך מכל רע ישמור את
נפשך׳ יי׳ ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם׳ הנה כי כן יבורך גבר ירא יי׳׳ אודה יי׳
בכל לב בסוד ישרים ועדה׳ אמרו ליי׳ ושבת בציון הגיד בעמים עלילותיו׳ ומה יי׳ תמאור
ברחוק תעלים לעתות בצרה׳ ישא ברכה מאת יי׳ וצדקה מאלהי ישעו׳ אשרי
הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו׳ בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ׃

בר״ה יי׳ אהבתי מעון משכנותך חי גואלי׳ מכון לשבתך אבבי ואקבלי׳ בנין מפואר כדר יפה משוש גבו׳
גבולי׳׳ נכספה וכלתה נפשי מתי אראה במעגלי׳ ואראה מהוון חוגשה בהורגלי׳ ומבואה
משכנות אלקים אלא שמחת גילי׳׳ חלל בית השואבה מקדם מעיה׳ חמש וששה בחג מהגת
לעזרה קטנה במוצאי יום טוב הראשון באים לעזרה בעיה׳ ומתקנין שם תיקון גדול כדת כמוביה׳
והעיר יהלה ומהר שלום נטויה׳ ששם עלו טבעים שבמי יה׳׳ בוססות שם ומערות גבוהות
חמשים ואחת במספר׳ הם וארבע ספליהם ובראשם זהב יקר׳ וארבע סולמות תחת מנורות ולעשר׳
רובים וארבעים ושמונים ופרחי כהונה ועיקר׳ כדי שאין של שלשים לוג בידיהם ומקר׳׳ ליהוריב הין
היתה אורה בישון ויקר׳׳ בורות יושה לאורה חטין ואלילות׳ חיבות שמרושלים מאירות בכל ה
גבולות׳ חסידים ואנשי מעשה ומרקדים שם באבוקות׳ והטפין שינה בעיניהם וותתמידים כל בני
הלולות׳ שעומדים בבית יי׳ בלילות׳׳

אלהים עזית לידידך בחורך
את בריתי תשמור חוק
בשמורך · ברית עולם · אתה תברך
לאונך והקדוש ישראל כי פארך · פארך
לו מילוני ואוריו בראוך · פדאוך ביום
כיפור בעונותי בזרוחך · ברית עולם ״
פצחה ואוחזין וכותר ארמניך · כ״ע
אני יי רופאך · רופאך כחס
כחסדך ואמריך ואורייני הדורי · רשם
גדולך ולפני היה תמיד · כ״ע ראיתי
כיקופך ברם עולה ושלום · ויען ״טב
לך והמלכות יונו · יודי כהתעטף אב ל
החכוזי · עזרתי את אור חתן דודים ·
כ״ע יה זכור לסגולה אמוני ·
הפלא חסדיך מושיע חוסי · ואתקוה ·
מרי תקוותי מאפיקי נרחי ואיזכור ·
בקדת מאורך ותבסספת עליך כישעטור ·
כ״ע ביושות עליך אגדע ואשטור ·
ואני גם בריתך שלחתי אדירך וכחר ·
אזכור ואזכור טוב חנון כמותו · יה
ויכבירך נאזר וברית עמו כריתו ·
כ״ע במנוחה רוח קדיש כהחתי ·
ביום השמיני ימול בשר ערלתו ·
ערלתו ודדוי ולא ספק היום אז ותמול ·
עליה דוחי שבת ועל מבשיר ספגו והמאול ·
כ״ע עשה דילה ופרע ודיניג
ושיבחו · ושה ולה ולא בני המלו ימול ·
ימול ביום ולא בלילה ואפילו ספק
בישנה · יחבב ויגנה זאת כי מאנה
בעולם הנה הנה ״ כ״ע
רשן ועד לבוש עת נזכרנה · ואז
שחוק פיט ולשוננו רנה · רינה

נפיצה על השמונית תהילותי לייי
רחש לבי דבר טוב שש ושעתי על
אמרתיך כ״ע רחמיך
תעורר לעדתך · לייי הישועה על
עמך ברכתך · ברכתך תנה להכביר
בנים · בתתך לי גאולת ולים ישועה
ומעיינים · כ״ע בשמחה
טוב ישואחו יונק בחיתונים ·
דשינים ורעננים · ורעננים
כשתילי זתים ואורינם יקוו ·
והגוים חרוב יחרבו · כ״ע
ועד ובניך יעידו בחיים ויחוו ·
כל הגוים כאין נגדו וכאפס ותהו
נחשבו · נחשבו כבהמות נשמו
בעיניכם · נתונים תחת כפות
רגליכם · כ״ע בשירי
פקס עבור אתם ובניכם · ולקחתי
אתכם מבין הגוים וקבצתי אתכם ·
אתכם לבבכם ומלו מעלתכם · את
רוחי אתן בקרבכם · כ״ע
אבול שבוע והלחם על אדמתכם
אשר יי נתן לכם · ככתוב

הרחמן אשר חנן אתהילד
הזה לאביו ולאמו
הוא יתן עליו מזרונו · ובשלו יברך
על מקומו · ויאריכו עליו · כימי
ומנשה לשונו · ויקר בשר שמו ·
הרחמן פקוד יפקדיהו כנ׳
ברחמים · והבינו

מתת חיתוני' ימלא פרוג יוליך ושנותי'
בנעורי' יעברוהו עמי' וישתחוו
לו לאומים ״
הרחמן ״ ירבו שנים יחיהו ' וצדק
ועזו יקראוהו ' ונחוות
יכון יראוהו ' ואת עונו כשלג ימחהו '
ויעורר חסדיו ורחמיו ' כי חפץ
חסד הוא ״
הרחמן ' יברך הילד הזה ובעל
בריתו ' ישמח אביו ותגל
יולדתו ' ויתברכו היושבי' בסעודתו'
ויזכה שישיאהו בחתונתו ' בני
בני כהראותו ' ויש תקוה לאחרית
הרחמן ״ יהי' יזכור לנו אות
ויעותו ' בה ימלא
אילותו ' רחוו ' יעורר לעדתו '
קהלו יבכן בחמלתו ' בהמולתו
עושר כבוד מלכותו ' ואת יקר
תפארת גדולתו ״

הלכות תפלין פ״א

מיצות עשה להניח תפלין על ראש
ולקשרן על היד ויזהר שלא יהפכו
הרצועות בעת הנחתן׳ וזה סדר
הנחתן תפלין של ראש מניח על
הקדקד שהוא סוף השיער שכנגד
הפנים מקום שמוח של תינוק רופס
באמצע בין העינים. והקשר בגובה
שדרה שהוא סוף הגולגלת. ויהיה ד׳
הקשר בגובה הראש ולא במפרקת׳
ושל יד קושרם על שמאלו על הקיבורת
הוא בשר התפוח ~~שבוכף~~ שבין פרק
המרפק ובין פרק הזרוע שנאמר כי
כשהוא מדבק זרועו לצלעו תהיה
תפלתו נגד לבו. ומקיים והיו הדברים
האלה על לבבך המניח תפלין על יד
פס ידו או של ראש על מצחו אין
תפלין עשוין אין בהן מצוה. אטר
מניח תפלין בימינו שהוא שמאלו׳
שולט בשתי ידיו יניח בשמאל העולם:
תפלין של יד ושל ראש אין מעכבי
זה את זה שהן שתי מצות. אם אינו
מניח רק אחד מברך שתי הברכות:
על של ראש מברך על מצות תפלין
ושל יד להניח תפלין׳ וכן פס׳ ר״ת והש״ע
ורב יהודאי גאון וכן מהר״ם׳ ואנו
האשכנזים כר״ת שלהניח ולא לקח קודם אפי׳
העה שתיהן מברך ברכה אחת להניח
תפלין והקושר של יד תחלה. ומניח ד׳
אחריכן של ראש ובין ברכה. והניח
עד שהוא של ראש. ואסור אפי׳ להשי׳
שלום לרבו ואם שח עבירה היא וחוזר
לברך על של ראש שהוא הברכה:
ולדעת האשכנזים מברך ברכה על
מצות כלבד ואחר כך מניח של ראש ואם
וכל זמן שמניח תפלין מכל ואפילו

חולין ולובש ק׳ פעמים ביום. ומברך
קודם לעשייתן. ויקשר של תפלת יד קודם
לעשייתן. ויברך תפלת יד קודם קשרו
אחר שהניחה על הקיבורת. וכשחולץ
חולץ של ראש תחלה. וישמים בכלין וא׳
ואחר כך של יד. ענינו ואחר יפגע
תחלה בשל יד. והניח. שאם היה פוגע
של ראש תחלה. היה אסור להניח של
יד תחלה. שאסור להניח מצוה ולעבור
מהנה למצוה אחרת: ולא יברך לשאר
חוקיו בשעה שחולץ הלכה כר׳ אלה
זמן תפלין ואין מורי׳ כן דהחקה ור׳
דראשי׳ ימים ולא לילות גבי פסח
קאי ולא את תפלין ודלא כבני מערבי:
וכלי שהכינו להניח בו תפלין והניחו
בו קדושי׳ ואסור לשים בו דבר חול. אבל
הכינו בלא הנחה או הניח בו בלא עזמי
בלא הכנה. חול כשהיה ואסור להוליך
התפלין אפי׳ ברצועה אם לא בכיס:
לילה ושבת וי״ט לאו זמן תפלין של
הימים ימימה ונכת והיה לך לאות
שבת וי״ט שהן עצמן אות. וחול ה
המועד פסק רבי׳ שמשון ור׳ יהודה
שמניחין מירושלמי דתהו׳ גברא ..
עובר תפלה׳ אתו לקמי׳ דרב אלו ויל
כתוב ליה והיו חתן כותב מרס תפלין
לעצמו ולא לאחרים. רב פתר לו להכחי׳
אפי׳ לאחר המועד ובלי׳ ליתן המועד׳
יכול לכתוב אף לאחרים. ויש שאין מניחי׳
ומניחי׳ שהן אות פסח בעזור מיצות. סוכה
בעמוד לולב וסכה. והל׳ י״ע מקורבייל כתב
טוב להניחם בלא ברכה: זמן הנחת תפלין
משיראה חברו שאין רגיל בו חוית
למרחק ברחוק ד׳ אמות. ויכירהו. עד
שתשקע החמה. הניח ואחר השקיע׳
שכר בלא של. ושארית החקה. על ד׳
דעת האשכנזים. ולא כו׳ שתי׳ הר״ר
כאשר כתבתי: הנח קודם שקיעה

ואם אינו מניח רק תפלין אחד לדעת האשכנזים אם של יד לבד יניח ואם של ראש לבד על מצוה

וכן פסק רבי׳ אליהו ופי׳
שצריך לעשות הקשר
בכל יום. ור״ת פי׳ דאין צריך
דאם כן שצריך לא הוי קשר
של קיימא ולא היה אסור
לקשרו בשבת ובפ״ק
המוצא תפלין תאמר׳

מקיזו ומקיזים במועד גג׳ לא יכבירו
בהמה משירה בקוט או במטה רק
יומרים חברים לא ישלח לחבירו דבר
שאין שאותו בחול במתבואה שמחן
שמחומר טחינה רוק קטנית הואיל
ויכול לכשלן ולקולטן וכל דבר שנאותן
בחול אפי׳ לא נאותן ביו״ט מתבל׳ וכו׳
שנאותן כיין ושמן ובהמה וחיה ואפי׳
שהי׳ מותר לשלוח משלח לא
שלח בהמה של ג׳ בני אדם מה אחר
ה ג׳ בהמות שיה כבחול אוכל שלה
מיעין כיר ג׳ שאחר אינוה לכבר
ויש להם ביו״ט כשבת׳ ט״ב ולקדוש ישר׳
...פר׳ וכל ...ש׳ עוא׳ בהן מקר׳ קדש
ואסור לספר כעו״ט מן המנחה ולא
ולמעלה וכל המוכרה אומרות כאלו
נטפל לעז׳ כל היו״ט והל המועד הם
הימים שכן ראשון ושמיני של פסח
וסוכות אסורין בהספד ותענית׳
ואסור לאדם לינעב על מתו יותר מל׳
יום קודם הרגל עד שלא יבוא הרגל
והוא ענ״ב ולא יסיר הדאגה מלבו
ויבוין דעתו לשמחה׳ וחייב לשמח
בהן כל אחד כראוי הקטנים באגוזים
ומגדנות הנשים בתכשיטין והאנשי׳
בבשר ויין והאוכל לבד ואתים ואומ׳
מי שנעל ביתו לפניהם ואוכל
עם בני ביתו הרי זו שמחת כריסו
ועליהם נא׳ כלחם אונים כי לחמם
לנפשם וזריתי פרש על פניכם פרש
חגיכם ולא יהא אדם אוכל ושותה
כל היום של יו״ט אלא כך המנהג בבקר
הולכי׳ לבי׳ הכנסת ומתפללין וקורין
בתורה וחוזרי׳ ואוכלין והולכי׳ לבי׳
המדרש ושונין עד חצי היום ואחר

חצי היום מתפללין מנחה וחוזרין
ואוכלין ושותין שאר היום׳ כשיאכל
וישתה לא ימשוך ביין ושחוק וקלות
ראש שהשכרות והשחוק אינה
שמחה רק הוללות וסכלות ולא נצטו
נצטוינו רק על שמחה שיש בה
עבודת הבורא שנ׳ תחת אשר לא
עבדת את ה׳ בשמחה חייבין ב״ד
להעמיד ברגלים מסבבין ומחפשי׳
בגנות ופרדסין שלא יתקבצו אנש׳
ואנשים ונשים יחד לבוא לידי עב
עבירה ולא ימשך ביין מתערבים
יחד ולא אנשים לבדם ישמחו
ואיש כראוי לו׃

כ״ז הלכות פסח׳ פ״א׳

כל האוכל או מוחה ושותה כזית
חמץ מתחלת ט״ו בניסן עד סוף
אחד ועשרים במזיד חייב כרת של׳
כי כל אוכל חמץ ונכרתה כשוגג חייב
חטאת קבועה׳ חמץ בפסח אסור
בהנאה של׳ לא יאכל חמץ לא יהא
בו היתר אכילה׳ המניח חמץ של
ברשותו בפסח אפי׳ לא אכלו עובר
שני לאוין של׳ לא יראה לך שאור
בכל גבולך ונ׳ שאור לא ימצא בב
בבתיכם ולא לוקה מפני שאין
יש לו קודם הפסח חמץ ולא בערו
ואע״פ שעבר השני לאוין ולא לקה
אותו מדרבנן שלא עשה מעשה׳
ואם יום קנה חמץ בפסח לוקה שהרי עשה מעשה׃
קנסו חכמים על חמץ שעבר
עליו הפסח ואפי׳ הניחו ברשותו
בטעות או באונס ואסור בהנאה
לעולם׳ המערב חמץ בפסח אפי׳ שהוא

בריטנו אוסר בכל שהו. ופוסק כשו'
כשיטתו שחמץ בפסח בששים אין
רת. לא היה רוצה להקל לעשות
מעשה. ובשהיה אומ' שיש חטה בתוך
התבשילות מבושלות לא היה מתירה.
רק היה מתירה לשהותה עד לאחר
הפסח. וחמץ ישר' שעבר עליו הפסח
אוסר שאסור בהנאה ובתערובת חמץ
במינו ושלא במינו אותו לאוכלו:
אחר פסח שלא קנסו רק גוף החמץ
ולא התערובת. אין חייב כרת כי אם
בכזית. בלא תערובת. אבל בכל שהו
במזיד ולכין אותו מרדות. וכזית על
ע"י תערובת בכמה נשער בכדי
אכילת פרס לוקה. בכדי אכילת בני
לא לוקה רק מרדות. ופרש"י אסור
לשהות בביתו כל חמץ ע"י תערו'
תערובת. ולפר"ת מותר לשהותו
לא כשיש כזית בכדי אכילת פרס
כגן עבר שלנו: אסרו לאכול חמץ
ולהנאה מחט מתחלת שעה ששית
של י"ד בניסן. וכשע' שביעית לוקה.
שנ' לא תאכל עליו חמץ כלומ' משעה
שראויה לשחיטת הפסח והוא בין
הערבים. ר' יהוד' אוכל כל ה"ה והל'
הלכה כר' שמע' לענין שלא לוקה.
כאשר רבי ושמוא' פוסק כר' יהוד' ר"ל
דלפני זמנו ולאחר זמנו אינו עובר.
אבל מה"ת פר"י דאח"ה איסור יש איסור
חוק והשביתו. וכן פי' להר"ר יחיאל מפ
פריש' ושעה חמישית גזר' משום
יום המעונן אסרו במיכלה. אבל נהנין
בו ופליק תרומה וחמץ קודש אתודה
תולין ולא אוכלין ולא שורפין עד שש'
אבל שעה רביעי' אוכלין הכל חוץ חו'
חולין. ויגעת מעשה להשבית חמץ

בלבו [...] להחשיבו כעפר ול[...] כולו
שח[...]ן ברשותו חמץ של[...] קודם זמן
חמ[...]ר אוכלתו שנ' ביום ה[...]שון ת'
תש[...]תו אח"ל זה י"ד שנ' [...] תשחט
של[...] חמץ דם זבחי כלומ' לא [...] תשחט
הפסח ועדיין חמץ קיים ו[...]ני סו'
סופרי' לחפש ולבדוק בחורים ו[...]
ובמחבואות בכל גבולו. בליל י"ד ש[...]
העם מצוין בבתיהם ובנר. שיפה [...]
לבדיקת החמץ ולהוציאו. ולא לאור
החמה ולא לבנה בחורים ובמחבואות
אבל אכסדרה שאורה רב יום בדיקה
לאור החמה רי"א אין קובעין מדרש
ולא יתחיל חכם לדרוש בסוף יום י"ג שמא
ימשוך וימנע לבדוק תחלת לילה:
ומניעת החמץ אין צריך בדיקה. חו'
שבין חרש לחבירו כל אחד בודק עד
מקום שידו מגעת. והשאר מבטלו על אחר
בלבו: וחורי בית העליונים והתחתונים
עג' [...] ורפת בקר ולולין ואוצר וא'
ומגדלות יין ושמן שאינו מסתפק ובי'
דגים גדולים אין צריכי' בדיקה אם לא
שהכניס להם חמץ. אבל מגדלות שכר ויין
ושמן שמסתפק מהן. ובית השעוה
ובי' דגים קטנים ובי' עצים ובי' [...]
וחורי כל [...] צריכי' בדיקה [...]
לא ידע מדוע [...] הכניס שם חמץ:
כשטרח [...] כורך שתי [...]
[...] שהן העליונה [...]
ואין לחוש שמא גררה חולדה חמץ [...]
ממקום שאין מכניסין בו חמץ [...]
היה לנו לחוש מעיר לעיר [...]
[...] והניח י' חלות ומצא ט' [...]
גררה עכבר [...] עכבר וחמץ
בפיו נכנס לבית אחר הבדיקה [...]
ומצאו פירורין [...] הבית [...]
לשר מחמץ זה הוא [...] חוששין [...]

שלא ואם
שתפירין הרבה אחר. ואם לא ידע
בלום צריך לבדוק כל הבית. ואינו
יודע הפת. ואם נב׳ יכול כתנוק ובידו
חמץ ואינו פירורין ואם נב׳ שחזקת
תנוק לפרר ולא העכבר: הניח ט׳ צ׳
צבורין מצה ואחד חמץ ועכבר נטל
אחד והכניסו לבית בדוק צ״ב שכל
קבוע כמחצה על מחצה דמי: שני
צבורין אחד מצה ואחד חמץ ושני
בתים אחד בדוק ואחד אינו בדוק.
ובאו שני עכברים ונטלו שניהם
וספק אם אין נכנס זה שנטל חמץ וכן
שני בתים בדוקין וצבור אחד חמץ
ונטלו עכבר וספק לאיזה נכנס ואסתפק.
לו ומפ׳ ידע לאיזה בית נכנס ובדק אחר
שנכנס העכבר ולא מצא כלום או ש
שבדק ומצא ככר. בכל אלו צ״ב פעם
אחרת שאין כאן קבוע. הניח חמץ
בזוית זו ומצאו באחרת או הניח ט׳
חלות ומצא ח׳. או ט׳ צבורין מצה ואחד
חמץ ופירש ככר מאחד מהן וספק
אם חמץ אם מצה ועכבר נטל הככר
שפירש והכניסו לבית בדוק או כיו
עכבר ונטל חמץ וספק נכנס לבית
זה או לא בכל אלה צ״ב. נכנס עכבר
לבית וככר בפיו ויצא עכבר ואשם
וככר בפיו ואומרי׳ זה ראשון הוא. ואם
צ״ב. אם לא הראשון שחור וזה לבן שאם עב׳:
נכנס וככר בפיו ויצאת חולדה וככר צ״ב
יצא עכבר וככר אינו צ״ב שזה הככר
שהיה בפי העכבר: נחש נכנס לחור
ופת בפיו אין צריך חבר להוציאה.
בזית חמץ כשורי קורה. צריך סלם
להורידו שפעמים יפול מכותלי קורה:
חמץ בבור מכולו כלבו שם ודיו:

רבי׳ הר׳ משה מלונדרש היה
להצריך בדיקה לבתים ולחדרי׳
שמשתמשים בהם ימים ווד׳ לפני
הפסח ואע״פ ששוב לא נשתמשו
בהם חמץ שלא תחלוק בין ביעור
לביעור׳ כמ׳ שאמרי׳ הירוש׳ דפ״ק
דפסחי׳ צריך להזכיר שבירושלי׳ם
שאוכלין שם מצות תורה ואע״פ
שנבדקות בכל יום בעבור הטהר
שלא לחלוק וכמ׳ שגזרה כהנת
חופפת וסורקת ואע״פ שכהנת
אינה סופפת וסורקת שלא לחלוק
כשבודק כלול צ׳ יברך ויקבץ על
ביעור חמץ ויאמר כשגומר לבדוק.
כל חמירא דאיתא בהדי דירה ולא
חמירתיה ודלא בערתיה ליבטיל ולהוי
כעפרא. ומקבצין ומניח במקום המוצ׳
המוצנע. וגם מה שירצה לאכול
עד ד׳ שעות. ישמא אינו פחות
משהניח צריך לבדוק פעם אחרת:
חל י״ד בשבת בודק לי״ג ומניחה
שירצה לאכול עד ד׳ שעות בשבת:
במקום מצנע והשאר מבערו לפני
השבת. נשאר ואם מהחמץ ביום השבת
אחר ד׳ שעות מבטלו וכופה עליו
כלי עד מוצאי י״ט הראשון. ומבערו:
יש לו כברות תרומה לא יערב הט
הטהורה עם הטמאה לשרוף כמ״ש.
ולא עם התלויה אלא שורף כל אחד
לעצמו ומשייר מהטהורה כדי לאכול
עד ד׳ שעות של שבת שהוא י״ד:
שכח והזכיר ולא ברך על י״ד בודק
שחרית. לא ברך בודק שחרית בשעת (שחרית)
הביעור. לא ברך בודק בתוך החג. לא (בשעת הביעור)
ברך בודק אחר החג ובעיר החמץ (בתוך החג)
שעבר עליו הפסח שאסור בהנאה:
בכל עת שבודק מברך. כי אם לאחר

ואו הרב׳ כ׳ פרש״י שו׳
מתניקול שאם
בדקו הבית
עשם חמץ
אין צריך
בדיקה
פעם
אחרת

הינו שאם כרך לא ישרף. כל שאר
בדיקתו ישנו לומ' כל חמיר' דאי' עד ו' ע
שעו' מי"ל. ומכו' מתחלת שעה ששית
ומעלה לא יכול שאינו ברשותו שכ'
שכבר אוסר בהנאה. ועשאו הכתוב
כאלו ברשותו לחייבו משו' בל יראה
ובל ימצא. כל עת שאינו מבטלו כיון
שלא בטלו קודם שש ולא בערו ואם
מצאו ביום טוב כפה עליו כלי עד לערב
ולמחר מבערו אם לא של הקדש הוא. ואם
פירשין מי"ע אין צריך לכסות.
יוצא מביתו קודם שעת הביעור
ואינה. כבו' לבטלו בשעתו מינה
ונזכר מחמיצו. אם לא יכול לחזור
ולבער ולחזור למצותו יבטל בלבו.
ואם לאו צריך שיבטלו חזר מיד. ואם לא
שהחמץ פחות מכביצה שמבטלו בלבו
ודיו: הניח עיסה ויושב לפני רבו וירא
שמא תחמיץ קודם שיבוא מבטלו
בלבו קודם שתחמיץ. ואם החמיצה
לא מועיל בטולו שכבר בל יראה ובל ימצא.
ויבער כשיבא לביתו: בעיר חמץ כשהוא
לשרוף ולפזר לרוח ולזורקו לים: חמץ
קשה מפררו ואז זורקו בים ופס' דקי"ל
לן כר' יהודה דלא אין ביעור חמץ אלא
שריפה דסתם לן סות' פק' דתמורה
ואוקי' דסתמא ר' יהוד' מתני' לא שתקיין
וקודם איסורו השבתתו בכל דבר:
בשעת בערו ביד יאמ' כל חמיר' דאית'
בהדי דלא חמיתיה ודלא חמיתיה
דבערתיה ודלא בערתיה ליבטיל ולהוי
כעפרא: חמץ שתחת מפולת ג' טפחי' הוי
כמבוער ומבטלו קודם שעת שש ו'
נתנו לנכרי קודם שעה ו' אין צריך
בטול. שורפו קודם ו' שעו'. נהנה בפת
בפחמין תוך הפסח: שורפו אחר ו'
שעו' הואיל ואסו' בהנאה בשל ואפה
בפחמין התבשיל והפת אסור בהנאה
וכן הפחמין:

וע' פסח ריבא

פב' חמץ ישר' אם הניחו ברשות
אפי' טמון ואפי' בעיר אחרת
ואפי' נפקד ביד גוי עובר בל יראה וב'
ימצא של כלי גבולך. וכל חמץ של הקדש
ושל גוי ומצאו ישר' אפי' בביתו מותר. ואפי'
של גר ותושב שביד ישר' שאינו אחראי
טפין אותו להוציאו מביתו. וכל מעשה
מחיצה י' טפחים בפני חמצו של גוי
ואין צריך בפני הקדש. שהכל בדלין
ממנו שלא יבואו לידי מעילה: ומעש'
באשה שהפקידה קמח אצל גויה
אחת. ועשאתו פת בפסח והתיר רש"י
ליקח הדמים ממונה הגויה: גוי
שהפקיד חמצו אצל ישר' באחריות
שאם נגנב או אבד ישלם ישר' הוו
של גוי הואיל ומפני כלום אחריות ח"יב
קנייה אותה ישר' ושלו הוי כאילו
ישר'. וחייב לבערו אין הגוי אלם ולא
קבל הישר' החמץ באחריות ואות'
לקיימו אצלו. ומותר לאכלו אחר הפסח
שברשות הגוי הוא: ישר' שמשכן
חמץ לגוי ואמ' אם לא הבאתי לך מעות
ליום פלוני קנה החמץ מעכשיו. אם הוא
שקבעו לו קודם הפסח. מותר דהוי
ברשות הגוי. ואם לאו מעכשיו הוי כממ'
לגוי ואסור בהנאה אחר הפסח:
ישר' וגוי בספינה וחמץ ביד ישר' וקרב
שעה חמישית מוכרו לגוי או נותנו לו
במתנה גמורה. וחוזר ולוקחו לאחר פסח
ממנו. מותר לומר לגוי לקח ואני ישר' שהיה
ואם צריך אחר הפסח ואקח ממך ולא
יתן לו על תנאי ולא ימכור לו על תנאי
שאם כן יעבור בל יראה ובל ימצא:
כתוספת עברי שבא לקח של ישר' וכו'
חמץ אין זקוק לבערו. אם לא הפקירו
ומצאו אחד לו בינתיים זקוק חמצו

של גוי של בעלי בתים מותר אחר פסח
אחר שלש שבתות של [illegible] ואפה
ג' תנורי' בו מותר מיד ושל נחתומי'
בכפרי' עד ג' ימים [illegible] רחק ואפה ג'
תנורי' [illegible] ובכרכים עד
ג' תנורי' בזמן שלא עשה פסחו
[illegible] ישר' [illegible] שהקדימו [illegible] יכול
[illegible] עשה פסחו [illegible] ישר' [illegible] אחר
[illegible] מותר אחר פסח מיד. חמצן של
עוברי עבירה [illegible] אחר הפסח מיד:
חנווני [illegible] של נכרים ופועלין ישר' [illegible]
בתוכה [illegible] בו חמץ אחר הפסח מותר
[illegible] ישר' [illegible] ופועלין נכרים
עושין בה [illegible] חמצן אחר הפסח:
ומעשה [illegible] גוי [illegible] הספה שחמץ
של נכרי מותר אחר פסח מיד: [illegible]
[illegible] חמץ [illegible] ישר'
[illegible] עד [illegible] עבר [illegible] שעה
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] המפסח [illegible]:
[illegible]
[illegible] חמץ [illegible]:
[illegible]
[illegible]
[illegible] חמץ
[illegible]
[illegible]
[illegible] שנה [illegible]
[illegible] בפסח [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] חמץ

ונכרי שהרהין בחמץ [illegible] מותר לקיים
כל [illegible] בפסח. תערובת חמץ שאין מאכל
אדם כל [illegible] שמותר לקיימו ואסור
לאכלו [illegible] עד אחר פסח שכל שהו
אסור לאכלו. כופת שאור שיחדה לה
לישיבה וטח פניה בטיט מותר לקיימה
בתוך הפסח [illegible] ואחר
חייב לבער. [illegible] עשוי לאחר כן
[illegible]
[illegible] חייב לבער. שני חנווני' [illegible]
[illegible] ביניהם חמץ
כל שהוא ונטל החוט [illegible] חייב
לבער ואם לאו פטור. [illegible]
[illegible] ונטל החוט אין נטלין
[illegible] חייב לבער. [illegible] חנוני
[illegible] בעליה או בבית
[illegible]
חייב לבער. המשכיר בית [illegible]
בחזקת בדוק ואין צריך בדיקה. המחזיק
המשכיר שלא בדק [illegible] קטן או
אשה [illegible] נאמנין. שהכל נאמנין
על ביעור חמץ [illegible]
[illegible] הנשים [illegible]
[illegible]:
[illegible] כשרין לבדוק [illegible]
ועבדים וקטן שיש בו דעת לבדוק:
[illegible] קודם שמסר
[illegible] על המשכיר לבדוק [illegible] אחר [illegible]
על השוכר לבדוק. המשכיר בית [illegible]
[illegible] שהוא בדוק על השוכר
לבדוק [illegible]
[illegible] עשה [illegible]
[illegible]
לבדוק [illegible]
[illegible] קודם פסח [illegible]
[illegible] קרוב לפסח [illegible]
[illegible] אין [illegible] לבער

לסירה החברה [illegible]

[illegible]

והעושה ביתו אוצר תוך ל' יום זקוק לבער
ואחר כך טוב אומרו לתוכו. קודם ל'
והנהו לפנותו קודם הפסח. זקוק לבער
קודם שעשהו אוצר. אבל אין דעתו
לפנותו קודם הפסח. אין זקוק. האין
אסור משום חמץ רק ה' מיני דגן שני
מיני חטין חטה וכוסמת. וג' מיני שעורים
שעורה ושבולת שועל ושיפון. אבל
קטניות כאורז ודוחן ופולין ועדשים
ופולי לש קורין בורוטלין וכהאי כגוני
עד שעפ"ח כל אלו אין שהחמיץ אלא
מסולה שאין חימוץ אלא סרחון. וכן
החמשת מיני דגן שלשן ביין בשמן במי
פירות כגון יין ודבש ואפילו של דבורים. ואת
ותפוח ורמון וכיוצא בהם בלא שום מים
אין מחמיצין אלא מסריחין. ואם נתערב בהן
מים כל שהו מחמיצין [illegible]
כל [illegible] כאותה מיתה זאת והוראת.
מנחת נפים [illegible] בעיס ונשירה.
דכיון שמעורב מים על השמן מחמיץ.
והא דתנן תפוח שנפסקו ונתנו לתוך
העיסה והחמיצה אסורה. אוקי כגון
כעיסה שכבר נלושה במים. וכיון של
הדין [illegible] מחמיצין [illegible] של
תפוח וכל [illegible] מחמיצין [illegible] שכל
כל [illegible] במי פירות [illegible]
[illegible] ונעשה [illegible] מים
שלו [illegible] והתיר [illegible]
[illegible] שלכתחלה [illegible] שם
מים. כשעת [illegible] להתיר [illegible]
[illegible] שעם [illegible]
[illegible] מים [illegible] ונתבשלו הרים
[illegible] קודם הפסח [illegible] כתב [illegible]
שימו [illegible] שהרי [illegible] ואחר
[illegible] [illegible]
[illegible] הוא [illegible]
[illegible] אומר [illegible]

מה דתנאי [illegible] במים נתפק [illegible]
יום מחמיצין שמנפחי העיסה ומה
מה שאומר [illegible] במי פירות [illegible]
בלילה הראשון דהויא מינה [illegible].
כשל חטין במים [illegible] וקמח
[illegible] לביבות ונתבקעו בתבשיל חמין
[illegible] לא יקלה [illegible] על המחבת
[illegible] מבשל הפת והקמח הקלוי [illegible]
הקמח המים ואחר כך השליך לתוכן
הקמח אומר שמתבשל מיד קודם
שיחמיץ. ובשעה ובספר [illegible]
[illegible] אוסרין גזירה. שלא [illegible]
המים יפה: כתב [illegible] שמהבהבין באור
[illegible] אותו לא יבשל קמחו במים.
שמא לא נקלה במים יפה וכן שאין
הקדירות לא יבשלו בהן [illegible]
[illegible] שחסרו [illegible] קמח קלוי
[illegible] שמא לא קלוה יפה [illegible]
לא יבלול שעורי במים בפסח [illegible]:
דכיון ומחמיצין [illegible] שמם [illegible]
על פי הכל [illegible] החיות [illegible]
[illegible] לא [illegible] ורפין זה [illegible]
[illegible] שלא [illegible] המים:
[illegible] ושעורי וספר שמא
[illegible] מחמיצין: תבשיל [illegible]
[illegible] חטים [illegible] התבשיל
[illegible] לא [illegible] שורפין [illegible]
שאר התבשיל [illegible] אוסר [illegible]
[illegible] כלו [illegible] מדברי [illegible].
[illegible]
[illegible] עד שלא:
[illegible] שלא יהיה בו [illegible]
[illegible] חטין [illegible] יום [illegible]
[illegible] שנתן במים [illegible]
בפסח [illegible] לערים [illegible]
[illegible] שלא [illegible]
[illegible] שאין [illegible]

חמץ שנפל בו מים ואסור לקיימו אף משנה
לישב׳ ומודיעי כי שיאכלנו קודם הפסח ·
אלא אומרו לגוים קודם הפסח ומוכר מעי׳
לבן אחר ואחד שיאכלה קודם הפסח שא׳
יחזור לאומרו לישא׳ נבל לוף כמין עסה
אחר עסה אפי׳ כל היום לא בא לחימוץ
אבל כשפוסק ושהה כשיעור חמוץ׳
בה׳ רב עמרם שמנהג ישראל יהודי
לריחים בשוחנין חטה לפסח ולישב
ולשמור וזה דווק׳ כפי שישחון ליתיק
גריסות שלא יחמיצו אבל שמרנות
אפי׳ אין ישראל עומד על גבי הגוי שטוחן
שטוחן מותר. ואפי׳ ליקח סלתות מן הגוי
שלא הכניסו מנהג מותר. כמו שכתב
הקמח׳ והביצה שלגוים מותר מחמת
כיוסי מהן ובדבר שאוכל כזית מצה
שמרינה· ואין לחוש לתערובת חמין
כיון שמרקדין בנפה שלא [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

חמץ טמון משתמש בו עד כמון
חוץ מכית שאור וחרוסת שהרי [illegible]
קשה וכן עריבות שלשין בהן חמץ כן
כבי׳ שאור ·רבי׳ יעק׳ ורבי׳ שמש׳ בר׳ יונה
אסרו מרובין שלנו אף בהגעלה מפני
שהן כי׳ חרוסת. ואו׳ רבי׳ יהוד׳ שלא כ
עיסרו ולא לחוש כהן אינה כו׳ שמשת׳
הלשו׳ משתמש בהן אינה אבל לשאור
תשמישו׳ סגי בהגעלה וכן יסד רבי׳ יוסף
טו׳ עלם בסדר שבת הגדול וכן פוסק ר׳ יונה
אין לדקדק איך מגעילין כלים והלא
אין מבטלין איסור לכתחלה היינו דווקא
האיסור על ידי הבטול. אבל כיון דאין עושין
שום דבר מן המים הנפלט ועוד דזה הקל׳
ובדליין רבי׳ ומרי׳ אין מקבלין הממ׳ :
כשיינין לדבר המתבטל [illegible]
לבועת הכלי ומשע׳ זה יש להתיר [illegible]
לחלב שנפלה על קדרה כשה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ויש לו מתפשט וקבוע [illegible]
ועי' אי' הר' אלחנן דהרמב"ן [illegible]
מירב יומי בחוץ כפסח שאסורו כבי
שהוו מדמשט המטר גבי קדירות כתב
בפסח ישברו ושירה כולה [illegible] ולא יעבר
בחוץ [illegible] שיאסור בכל שהוו [illegible]
יהוד' הכל [illegible] דבכל מקום נותן טעם לפ
לפגם אחר כיון שהכלי [illegible] בן יומו אין
התבשיל ושיעור בן יומו הוי מעת לעת
ועי' אי' שהחוץ שאסור כשהוא [illegible]
כדי לא ולהעביר [illegible] כדבר יבש שאין
שעומדין על כשר מליח או צלי או מינה
רותחת חורך מקום [illegible]
הרעה ורבי' החזון ודין ושאר דיני ה
הגעלות ואסורי פסח [illegible]
ואסורי אכילה [illegible] הר' משה [illegible]
[illegible]

בין בכלי ראשון בקדירות [illegible] בכלי שני
בקדירות בין שעין [illegible]
לא ישתמש בהן [illegible]
הפסח [illegible] כלי ראשון שעינה
[illegible] שפה של [illegible]
שפתו מבחוץ [illegible] עד שיגברו המים
על שפתו [illegible]
כך שותפי ומשתמש בו [illegible]

פנ
[illegible] לאחר [illegible]
[illegible]

אלא במים בלבד. ולש נראה לא מגלן:
ולא מינה לא בפת מורסן וסובין. אבל יכול
ללוש קמח בסובינו ומורסנו ועושה פת
ואוכלו. וכן בפת סלת נקייה כיוצא. ואין
אומ' אין זה לחם עוני. מינה שנאפית
בתנור או באילפס בין הדביק הבינן
באילפס ואחר הרתיח או להפך ואפי'
אפיית קרקע או לא אפייה (אשה) במורה
יוצאין כינק [illegible] משכן מינה כמעט ש'
שמורסה ורקיק השרוי אם לא נימוח
יוצא בכולם דהלכ' כר' יוחנן לגבי רה"ל
בר מתלת וכן פסק ר"י ובשאילתו' פרינו:
ואבל רה"ג פסק כר"ל דלא יוצא במעש'
אילפס. [illegible] הלכ' כה"ג שזקן או חולה
ולא מיני לאכול מינה תרי לה והדר
פתתיה [illegible] ליה כי לא יוצאת:
מינה שבשלה לא יוצאה משום דבה
טעם פת. לא יוצא במינה וחורה טבל כאן
טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרו'
תרומתו או גזולה. כל שחייב עליו כרת
הרי זה יוצאין בה. כהנים בחלה ותרומה
וכן בשל מעשר שני בירושלם. אבל
לא בשל בכורים [illegible] בירושלם שבכורי'
אין להם היתר בכל מושבות ומעשר
שני ניתר בפדיון. חלות תודה עשאן
[illegible] לא יוצא שמשתמרת לשם זבח
ובענ' משתמרת לשם מצה [illegible] ומותר
המיעות [illegible] לחכור [illegible] שרעתו
שוים לא [illegible] ועשין לשם
מינה והכל חייבי' באכילת מינה ואפי'
נשים ועבדים וקטן שיכול לאכול פת
מחנכין אותו לבדיקת מינה. חולה וזקן
שאין יכול לאכול כזית שורין לו רקיק.
ובדבר שלא ימוח. אין לשין עיסה יותר
משיעור חלה שלא תחמיץ ולא לשין
לא בחמין ואפי' חמי חמה ואפי' [illegible]
בפושרין ולא בשאובי מים רק במים

שלנו עשר ולש כאחד מכל אלו הפת
אסורה. וכן כתב בה"ג. אבל פר"ש [illegible]
ונשה במים שלנו אין נאסרי' וכן הר"ר
אליעזר [illegible] עברה שחזירה ולשה אבל
[illegible] שנגה ולשה מותר [illegible] לשין
[illegible] אי אפשר [illegible] לאחר [illegible]
[illegible] ולא [illegible] שחתבנו. ואו'
רבי' משה [illegible] דאמרינ' שרי:
ועשה [illegible]. ולפי' רש"י דהטעם הוי
דחמה מהלכת [illegible] ניסן שעדיין ימות
הגשמים בשפולי של רקיע [illegible]
[illegible] כבקר ומשהן
עד הערב מותר [illegible] להר"ר אליעזר ה
הטעם שחמה מהלכת בלילה תחת הקרקע
לפיכך אין תקנה אם שלא יהיו בלילה
במחובר ולפי זה הטעם שאובן בתחלת
הלילה [illegible] מיד. ואוסר לאחר התחלת
הלילה ור' [illegible] פסק שאוסר [illegible]
עמוד השחר ואם [illegible] אסור
[illegible] הלילה [illegible] וזה
ופר"ש [illegible] ולפי' הר"ר אליעזר [illegible] ולהתיר
רבי' יהודה [illegible] שלא [illegible]
ש שנתבטלו ברוב מים שלנו [illegible]
כבר קורא הלשה' [illegible] שאין
[illegible] קורא [illegible] שהרי [illegible]
[illegible] של [illegible]
[illegible] מתוך [illegible] שאין
והקפיד [illegible] להיות בשבת:
[illegible] הכל [illegible] השבת [illegible]
מינה [illegible] שבת [illegible]
[illegible]
[illegible] אין [illegible] תורה [illegible]
בירושלם [illegible] כמינה ישנה והלכה
כבה"ג [illegible]
[illegible] שיוצאין במינה [illegible]
[illegible] מיני [illegible]
[illegible] תחת השמש ותחת הרקיע:
[illegible]

ומדרשו זה יש להזהר שלא להוליך הרחים
לבית התנור מצות תחת הרקיע:
ולא תניח האשה העיסה ותתעסק
בדבר אחר ואם היתה לשה ואפה אינ
צריכה שני כלים של מים. אחת שמקט'
שמקטפת בו ואחת שמצננת בו. עבר
ולשה תחת השמש או שלא צננה הידים
או עשתה יותר משיעור חלה והוא
הין בינונים והוא שכינה קטני בינה
בינונית. ולא כמשקלה הפת מותרת:
ובמנהגן טושכנו לכתחלה ולא יש
יותר משיעור חלה ואם עבר ולש
חטה וכי אונס דכנועת יותר עכיר
לה שיעור ישר כרביעה כעגול כהן
שלא יותר כה. ועבר ושפחה לא
עכילן מסיר ולא יש כלילה הראשונה
זמן שעסק בבינך ואפי' כל היום לא
בא לידי חימוץ הגביה ידו ושהה
הבינך עד שהגיע להשמיע קול:
בזמן שאדם מכה בידו עליו כבר החמיץ.
וישרף מיד. וכן אם הכסיפו פניו כאדם
שעמדו שערותיו אסור לאו כלן ואין
חייב כרת אם אכלו: שתי עיסות כו'
שהגביהו היד מהן כשת אחת ונשאהו
ואחת יש לה קול ולא האחרת שתיהן
ישרפו שהן חמץ גמור. לא יעשה כ'
סריקי' ומצויירין כי שוהה עליה' ומחמיצ'
ואפי' בדפוס שאין עושה אחרים ש
שלא בדפוס. אבל נחתומין שהן מהירין
באומנתן מותרי'. מדברי סופרי' שלא
להפטיר אחר המצה של מצוה כלום
כאחר שיאכל כל שירצה יאכל ב
כזית האחרון כזית מצה. אסור לו
לאכול מצה בערב פסח והאוכלו
מכין אותו עד שתצא נפשו ואסור
לאכול מקודם המנחה בערב פסח
אם לא מעט פירות וירקות. ולא הרבה
שיכנס למצה בתאוה. הראשונים היו
מרעיבין עצמן ערב פסח בבקר. ור"ת
היה נותן לאכול מצה עשירה עד שלשה
בניסן בלא מים ערב פסח שחל להיות
בשבת בסעודה שלישית. דאין יפה זה
לאכול קודם הסדר רק מצה שיכול לאכול
בה וראיתי הר"י מקורבייל נוהג כן:
מצות עשה לספר הנסים שנעשו
לאבותינו בליל ט"ו שנ' זכור את היום:
הזה וגו' והגדת אפי' אין עמו בן ט"ו
ומצוה להודיע לבנים אפי' לא שאלו
שנ' והגדת לבנך ולפי דעת הבן שאם הבן
קטן או טפש אומר היינו עבדים כעבד ושפחה
אלו ולילה זה פדנו הק' ואם הבן גדול
מודיעו הנסים שנעשו לנו ע"י משה
וישנה בפניהם כדי להוליך להם לשאול
ומגביהים ועוקר השולחן בפניהם קודם
שיאכלו וחוטפין מצה זה מיד זה כדי ש
שישאלו מה נשתנה כו' ויטים כרוע
לנו ואז' כל האומר מושר יותר וכשיסעוד
יאכל וישתה בהסיבה דרך חירות וכל אחד
אפי' נשים חייבי' בד' כוסות ואפי' עני
המתפרנס מן הצדקה שיעור כל כוס רבי'
רביעית מיין חי ואפי' עני לא יאכל עד
שיסב. אשה חשובה צריכה הסבה ואחת
אין צריכה ובן אצל אביו ושמש אצל רבו
לא יסבו בלא רשות הרב והרב הסבת
ימין אינו על שרט וכנו אינן בה הסבה. ואור
הסבה בכזית מצה ובשתיית ד' כוסות
ובשיור אכילתו הנוסף משובח. ד' כוסו'
ימזוג שתהא השתיה ערבה לפי היין
ולפי השותה. שתאן חי לא יצא ידי חירו'
ויצא ידי ד' כוסו' שתה' אכל כוס אכו
יצא. בין הכוסו' שורבה אם ירצה ישתה. בין
שלישי לרביעי לא ישתה. חרוסת מצוה
מדברי סופרים זכר לטיט וכנה עושה:
יקח תמרים או גרוגרות או צמוקין וכו'

ודורסן ונותן בם חומץ ומתבלן תבלי"ם
מתבלין עד שיעשו כתבלין יש [illegible] במדרש
לעשותו זכר פירות של שיר השירים
תאנה תמנה רמון יוני תפוח ויוסיף
עקרים ששקד"ים על הקין ואחרין
קינה זכר לתפוח שעוררת תחתיו וענב
[illegible] לטיט ובירושל' אומ' נ"ל יצריך לעש'
ולעשותו רק זכר לדם ונ' לד"ם מאונדרש
שלפיכך עושהו עב כתחלה ובשעת
טבול עתנין בו משקין והוי כמו וטוו'
מדברי סופרי' ואכול כולו טומפי' אין
שם קרבן פסח אחר לבדו וזה הוא הכז
החזרת. ועולשין ותמכה וחרחבינה ומרור
יוכל כזית מאחד מהן יותר. ואם לאיך
הך ויוצא כהלכן ואפי' יבש. שלקן או
כבשן או בשלן יוצא לא יצא בתוספ'
בני העיר שאין להם מי שיקרא הלל
נכנסין לבי' הכנסת וקורי' פ' ראשון והולכין
ואוכלי' וחוזרין ובאין וגומרי' עד סוף הלל
אורט ועוקר כהלכות הפסח אפי' כיצד
לכין עניין כיצד ולכין כיצד כיצד לכין [illegible]
תלמידו : **פי'** זה הסדר יעשה כשו
ובולו [illegible] בנוה : עטל תחלה
ידו אחת לכבוד הברכה וילך והסב עם
בני ביתו ויקדש הקדוש כמ' שבארתי
בהלכות קדוש וישתה כל אחד מהם לו
לוגו' והוא רוב רביעית ומברך ברכה
מעין שלש"ר טפות תקינו ולכו חד
שביר מינה זכר כוס שני שלא יברך
אחריו שברכת המזון פוטרו ואם ברעת
השקה לבני [illegible] יינו והוא ששתה
רוב רביעית : ונטל ידיו ומברך ענ"י ה
הנטילה שלא יטלחו ידיו שהן שנית
המשקין לעשות תחלה ויקח ירקות
ונוהג כירקתו"ל ומברך בפ"ה האדמה
ויטבול [illegible] בחרוסת וכיון שאין
מאותו עד עבול שני [illegible] ברכתו
ואם אין לו אלא מרור לעשות [illegible]

בשבת והרחיצו כתב עטו זה מחרושת
ואין יצריך כזית וירקות האלה שאין
זה כי יום להיכר ולא יברך אחריו מז'
נפשות. ואם לא אוכל כזית והוציאני
מיצריך כזית לכל אחד מירקות אלה :
ויאחר כך יביא קערה עם הג' מינים
וב' תבשילין ואלו הרכבין והאחרונ'
שהם שני מיני בשר אחד זכר לפסח
ואחד לחגיגה. אבל הר"ם מאונדרש
אלו כרכינ' דמתריא הוא ראפי' בשר אין
ובישולו אוכל בינה לא שאין זה כי
אם לזכרון והירושלמי דקאו' וכולכד מין
שחוטה קרי על מתני' דאקיט שנקט
ומטו אלו. אבל עתה אין אנו ראנין
אותו. אל פסח באותו שבת אין יצרי'
כי אם תבשיל אחד' דאין חגיגה י"ד
מחה שבת ואם נשחט מע"ש הוה
זיה עתר ויש בקערה ג' מינות ונוהג
לעשותן משרחן אחד סימן לאחד
תורה שמביאין היוונין ותפיסה ויוסף
עליהם אם ידינה ונוהג לסמן אחד
ראשונה ואחד שנייה ואחד שלישית
ואין לחוש. ונטל אחד מן הג' מינות
התיכונה ובוצעה לשנים חציה לו
לאפיקומן וחציה יאחז בידו ויאמ'

הא לחמא עניא די אכלו אבה
תנא בארעא דמצרי'
כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי
ויפסח. השתא הכא לשנה הבאה
בארעא דישר' השתא עבדי לשנ'
הבאה בני חורין ; ואחר כך מחזיר
המינה לקערה ומסלק הקערה כדי
שתראה שולחן שבאיהם שואלים :
שמים הי' זה הכיר לבן לשאול ואין
צריך לסלק התבשילין מן הקערה
שאין על כמקדיש קדשי' כדין אם
לא יגביה התבשיל ואו' פסח זה

אומ' שלא יבחין השטן שיאמ' כל דכפין שיבא ויאכל ושעה
זה לשון יערות אבל הנחה כלון לשנה הבאה בני חורין [illegible]
כדי להרחיב לבו אל האגדה :

ואו' הריע' לקורבנ'
ולא אוכי' לדוד
בהדי יאים פאי
לא קניא נוער כנ'
הלכה [illegible]
יכול לעשות [illegible]
התבשילין :

הא לחמ' עניא קרי'
עניא משום מסות
נקייה כמשנו שהוא
עשוי' האופה שינו'
מנחת שני' כל דכפין
ייתי ויכול כי כל שהוא
שהרעיב עינו ער[illegible]
פסח ליכנס ולמנה
ומזמן שהרי [illegible]
רונה וקרא כל הרע[illegible]
ואכול שאוכ' יכול [illegible]
העולה כל דצריך
ייתי [illegible] פסח שהכל
עניים ואין פסח [illegible]
שאפי' עשיר [illegible]
ליקח פסח אחר [illegible]
בחמירה ואו' זה [illegible]

ומצוה כזה שעה ואם ישאלנו בנו מה אחר
מכניס ירקות ואומר עבדים היינו כו' ואם
אין שואל אומר: מה נשתנה הלילה
הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנחנו
אוכלין חמץ ומצה הלילה הזה כלו
מצה שבכל הלילות אנחנו אוכלין
שאר ירקות הלילה הזה מרור ש
שבכל הלילות אין אנחנו מטבילין
אפי' פעם אחת הלילה הזה שתי
פעמים שבכל הלילות אנחנו אוכ'
בין יושבין בין מסובין הלילה הזה
כלנו מסובין: עבדים היינו לפרע'
במצרים ויוציאנו ה' אלהינו משם
ביד חזקה ובזרוע נטויה ובאותות
ובמופתים ובמורא גדול ואלו לא
הוציאנו הקב"ה את אבותינו ממצרי'
הרי אנחנו ובנינו ובני בנינו משועב'
היינו לפרעה במצרים. ואפי' כולנו
חכמים כולנו נבונים כולנו יודעים
את התורה מצוה לספר ביציאת
מצרים שכל המספר ביציאת מ'
מצרים הרי זה משובח: מעשה
בר' אליעז' בן עזריה ור' אלעז' ורבי
יהושע ור' עקיבא ור' טרפון שהיו
מסובין בבני ברק והיו מספרין בי
ביציאת מצרים כל הלילה עד שבאו
תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע
זמן ק"ש של שחרית: א"ר אליעז'
בן עזרי' הרי אני כבן שבעים
שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת
מצרים בלילות עד שדרשה בן זומ'
שנ' למען תזכור את יום צאתך
מארץ מצרים כל ימי חייך הימים
כל ימי חייך הלילות וחכמים אומ'

ימי חייך העולם הזה כל להביא לימו'
המשיח: ברוך המקום ברוך הוא ברו'
שמו ברוך הוא שנתן תורה לעמו
ישר' כנגד ארבעה בנים דברה תורה
אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואח'
שאינו יודע לשאול: חכם מה הוא או'
מה העדות והחקים והמשפטים
אשר צוה ה' אלהינו אתכם ואף אתה
אמור לו כהלכות הפסח אין מפטירי'
אחר הפסח אפיקומן: רשע מה
הוא או' מה העבודה הזאת לכם ולא
שהוציא עצמו מן הכלל כפר בעיקר
ואף אתה הקהה את שניו ואמור לו
בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרי'
לי ולא לו שאלו היה שם לא היה
נגאל: תם מה הוא או' מה זאת ואומ'
ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו ה'
ממצרים מבית עבדים: ושאינו יודע
לשאול את פתח לו שנ' והגדת לבנך
ביום ההוא בעבור זה עשה ה' לי
בצאתי ממצרים יכול מר"ח ת"ל ביום
ההוא אי ביום ההוא יכול מבעוד
יום ת"ל בעבור זה לא אמרתי אלא
בשעה שיש מצה ומרור מונ'
מונחים לפניך: מתחלה עובדי ע"ז
היו אבותינו ועכשיו קרבנו המקום
לעבודתו שנ' ויאמר יהושע אל העם
כה אמר ה' אלהי ישר' בעבר הנהר
ישבו אבותיכם מעולם תרח
אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלהים
אחרים: ואקח את אביכם מעבר
הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען
ואתן לו את יצחק ואתן ליצחק את
יעקב ואת עשו ואתן לעשו את הר

אוכלין חמין ומצה ס'
ואו מצה אם ירצו
הלילה הזה כלו מרור
ואע"פ שבשאר הלילו'
נמי אם אוכלין חסא'
מ"מ לאו לשם מרירות
הוא אלא לשם שאר
ירקות:

עבדים וגמ' השאלה.

כבן שבעים שנה
זה היה כשנתנו לו
הנשיאות לא זכיתי
שתאמר לשון ב
בדרשה משמו של בן
זומא ואומ' לא שהיה
שיא היה הדרשן
להביא' שהיו
משיח ואוכלים אחי'

...ם זה כלו' צוה מצוה לספר ביציאת מצרים. ברוך המקו'
...צריך לברך על הדרשה אפיקומן בלשון יוני לשון מנחה
...שנתן אחת מאחרין. מתחלה שבתי ע"ז ואפי' שאית
...תרי"ג כל בן נכר לא יאכל ואתגיירו כל בני ישר' ראשונה

שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו
מצרימה׃ ברוך שומר הבטחתו
לישר׳ ב״ה ב״ש שהק׳ חשב לגלות
הקץ כמה שאמ׳ אל אברהם אבינו
בברית בין הבתרים שנ׳ ויאמר לאבר׳
ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע
מאות שנה וגם את הגוי אשר יע׳
יעבודו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש
גדול׃ והיא שעמדה לאבותינו ולנו
שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו
אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו
לכלותינו והקב״ה מצילנו מידם׃ צא
ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות
ליעקב אבינו שפרעה לא גזר אלא על
הזכרים ולבן בקש לעקור הכל שנ׳ ארמי
אובד אבי וירד מצרימה ויגר שם׃
במתי מעט ויהי שם לגוי גדול ועצום
ורב׃ וירד מצרימה אנוס על פי הד׳
הדבור ויגר שם מלמד שלא ירד ל
השתקע שם אלא לגור שם שנ׳
לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן
אשר לעבדיך כו׳ ארץ כנען ועתה ישבו
נא עבדיך בארץ גשן במתי מעט׃
כמה שנ׳ בשבעים נפש ירדו אבותיך
מצרימה ועתה שמך יי׳ אלהיך כב׳
ככוכבי השמים לרוב׃ ויהי שם לגוי
גדול מלמד שהיו ישר׳ מצויינין שם
גדול ועצום שנ׳ ובני ישר׳ פרו וישרצו
וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא
הארץ אתם׃ ורב כמה שנ׳ רבבה
כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי
ותבאי בעדי עדיים שדים נכונו ושערך צמח
ואת ערום ועריה׃ וירעו אותנו

המצרים כמה שנ׳ הבה נתחכמה לו
לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמ׳
ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו
ועלה מן הארץ׃ ויענונו כמה שנ׳
ולמען ענותו בסבלותם ויבן ערי מסכנו׳
לפרעה את פיתום ואת רעמסס׃
ויתנו עלינו עבודה קשה כמה שנ׳
ויעבידו מצרים את בני ישר׳ בפרך׃
ונצעק אל יי׳ אלהינו וישמע קולינו
וירא את עניינו ואת עמלינו ואת לחצ׳׃
ונצעק אל יי׳ אלהי אבותינו כמה שנ׳
ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך
מצרים ויאנחו בני ישר׳ מן העבודה
ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן
העבודה׃ וישמע יי׳ את קולנו כמה
שנ׳ וישמע אלהים את נאקתם ויזכר
אלהים את בריתו את אברהם את
יצחק ואת יעקב׃ וירא את עניינו
זו פרישות דרך ארץ שנ׳ וירא אלהים
את ישר׳ וידע אלהים׃ ואת עמלינו
אלו הבנים שנ׳ כל הבן הילוד היארה
תשליכוהו וכל הבת תחיון׃ ואת
לחצינו זו הדחק כמה שנ׳ וגם ראיתי
את הלחץ אשר מצרים לוחצים
אותם׃ ויוציאנו יי׳ ממצרים ביד
חזקה ובזרוע נטויה ובאותות ובמופתי׳
ויוציאנו יי׳ ממצרים לא על ידי מלאך
ולא על ידי שרף ולא על ידי השליח
אלא הק׳ בכבודו ובעצמו שנ׳ ועברתי
בארץ מצרים בלילה הזה והכתי
כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד
בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה
שפטים אני יי׳׳׳׳; ועברתי בארץ מצ׳
בלילה הזה אני ולא מלאך והכתי
כל בכור אני ולא שרף ובכל אלהי מצרי׳

ברוך שומ׳ הבטחתו
שמצרין לברך על הרע
שזה סגור לירידת
מצרים׃ והיא שעמ׳
פי׳ הבטחתו׃ על פי
הדבור שנ׳ אנכי ארד
עמך׃ מצויינין מאו
מצוין שמזרזין זה עם
זה שנ׳ הימיני לך
מצוינין׃ קולנו אלו
זכות אבהת׳ שנ׳
שנ׳ אברהם בקול׳
יצחק הקול קול יעק׳
אחד ליעקב ואחד
ליצחק׃ עניינו זה
ענוה תשמיש וזה
שהוא פרישות דרך
ארץ תשמיש כדרך
כל הארץ׃ שנ׳ וירא
אלהים את בני ישר׳
זה ענה שראה׃
שלכעלין מפריה
ורביה׃ עמלינו שהם
שהבנים קרויין עמל
שנ׳ אדם לעמל יולד

מעשה שפטים אני ולא השליח אני
ה' אני הוא ולא אחר ׃ ואמרו בשירך
רבין השרים במצרים היו עשור
תשעים ואפיה רבבות של מלאכי
חבלה מהם מלאכי אש מהם מלאכי
ברד מהם מלאכי זיע מהם מלאכי
רתת וחלחלה ואחזת לגי שמואה
ואתה אמרו לפניו רבונו של עולם
והלא מלך בשר ודם כשהוא במלחמ'
שריו ועבדיו מקיפין אותו כדי שלא
יזיקו עשה כבודו ואתה הוא מלך
מלכי המלכים אין הוא שנאמר
עבדיך ובני ישר' כנ' מאתך עד
ועשה נקמה במצרים ולא להם הניח
לי ולעשה זימן כנ' שאין דעתי נא'
נתקררה עד שאדר אני בעצמי
ואעשה נקמה במצרים ׃ ביד
חזקה זו הדבר כמה שנ' הנה יד ה'
הויה במקנך אשר בשדה בסוסים
בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר
כבד מאוד ׃ ובזרוע נטויה זו החרב
שנ' וחרבו שלופה בידו נטויה על
ירושלים ׃ ובמורא גדול זה גלוי של
שכינה שנ' או הנסה אלהים לבוא לקחת
לו גוי מקרב גוי במסות באותות וב'
ובמופתי' ביד חזקה ובזרוע נטויה
ובמוראים גדולים ככל אשר עשה לכם
ה' אלהיכם במצרים לעיניך ובאותות
זה המטה כמה שנ' ואת המטה הזה
תקח בידך אשר תעשה בו את האותות
ובמופתים זה הדם כמה שנ' ונתתי
מופתים בשמים ובארץ דם ואש ׃
ותמרות עשן ׃ דבר אחר ביד חזקה
ובזרוע נטויה שתים ובאותות שתים
ובמורא גדול שתים ובמופתים שתים

מיכך המירך ר' יהוד'
רבי סימון שהרי
אין כנגדו כך כסא
הכבוד ׃

אלו עשר מכות שהביא הק' על המצרי'
במצרים ואלו הן דם צפרדע כנים ערוב
דבר שחין ברד ארבה חשך מכת בכורות
ר' יהודה היה נותן בהם סימנים דצ"ך
עד"ש באח"ב ׃ ר' יוסי הגלילי אומ' מניין
שלקו המצריים במצרים עשר מכות
ועל הים לקו חמשים מכות׃ במצרים
מהו אומ' ויאמרו החרטומים אל פרעה
אצבע אלהים הוא זה ׃ ועל הים מהו
אומ' וירא ישר' את היד הגדולה אשר עשה
ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו
בה' ובמשה עבדו׃ כמה לקו באצבע
עשר מכות במצרים לקו עשר מכות
ועל הים לקו חמשים מכות׃ ר' אליעז'
אומ' מניין שכל מכה ומכה שהביא הק'
על המצרים במצרים היתה של ארבע
מכות שנ' ישלח בם חרון אפו עברה וזעם
וצרה ומשלחת מלאכי רעים עברה אחת
וזעם שתים וצרה שלש משלחת מל'
מלאכי רעים חמש אמור מעתה במצרי'
לקו ארבעים מכות ועל הים לקו מאתים
מכות׃ ר' עקיב' אומ' מניין שכל מכה ומכ'
שהביא הק' על המצריים במצרים היתה
של חמש מכות שנ' ישלח בם חרון אפו
עברה וזעם וצרה ומשלחת מלאכי רעים
אפו אחת עברה שתים זעם שלש וצרה
ארבע משלחת מלאכי רעים חמש ׃
אמור מעתה במצרים לקו חמשים מכות
ועל הים לקו מאתים וחמשים מכות׃
כמה מעלות טובות למקום עלינו׃
אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם
שפטים דיינו׃ אלו עשה בהם שפטים
ולא עשה באלהיהם דיינו׃ אלו עשה באלהיהם
ולא הרג בכוריהם דיינו׃ אלו הרג בכוריהם
ולא נתן לנו ממונם דיינו׃ אלו נתן לנו ממונ'
ולא קרע לנו את הים דיינו׃ אלו קרע לנו

הים ולא העבירנו בתוכו מחרבה דיינו׃
אלו העבירנו בתוכו לחרבה ולא שיקע
צרינו בתוכו דיינו׃ אלו שקע צרינו
בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעי׳
שנה דיינו׃ אלו ספק צרכנו במדבר
ארבעים שנה ולא האכילנו את המן
דיינו׃ אלו האכילנו את ולא נתן לנו
את השבת דיינו׃ אלו נתן לנו את
השבת ולא קרבנו לפני הר סיני ולא
נתן לנו את התורה דיינו׃ אלו נתן לנו
את התורה ולא הכניסנו לארץ ישר׳ דיינו׃
אלו הכניסנו לארץ ישר׳ ולא בנה לנו
את בית הבחירה דיינו׃ על אחת
כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת למקו׳
שהוציאנו ממצרים ועשה בהם שפטי׳
ובאלהיהם והרג בכוריהם ונתן לנו את
ממונם וקרע לנו את הים והעבירנו ב
בתוכו לחרבה ושקע צרינו בתוכו וספק
צרכנו במדבר ארבעים שנה והאכילנו
את המן ונתן לנו את השבת וקרבנו לפני
הר סיני ונתן לנו את התורה והכניסנו
לארץ ישר׳ ובנה לנו את בית הבחירה
לכפר על כל עונותינו׃ רבן גמליאל
אומ׳ כל שלא אמ׳ שלשה דברים אלו ב
בפסח לא יצא ידי חובתו ואלו הן פסח
מצה ומרור׃ פסח שהיו אבותינו
אוכלים על שום מה על שום שפסח
המקום על בתי אבו׳ ישר׳ שנ׳ ואמרתם
זבח פסח הוא ליי׳ אשר פסח על בתי
בני ישר׳ בנגפו את מצרים ואת בתינו
הציל ויקד העם וישתחוו׃ ויקח מצה
ויאמ׳׃ מצה זו שאנו אוכלים על שום
מה על שום שלא הספיק בצקת אבותינו
להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי
המלכים הק׳ וגאלם שנ׳ ויאפו את הבצק
אשר הוציאו ממצרים עגות מצות

כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו
להתמהמה וגם צדה לא עשו להם׃
ויקח המרור ויאמ׳׃ מרור זה שאנו
אוכלים על שום מה על שום שמררו
המצריים חיי אבותינו שנ׳ וימררו את
חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים
ובכל עבודה בשדה אשר עבדו בהם
בפרך׃ בכל דור ודור חייב אדם לראו׳
עצמו כאלו יצא ממצרים שנ׳ והגדת
לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עש׳
עשה יי׳ לי בצאתי ממצרים לא את
אבותינו בלבד גאל הק׳ אלא אף אותנו גאל
עמהם שנ׳ ואותנו הוציא משם למען
הביא אותנו את הארץ אשר נשבע׳
לאבותינו׃ ויגביה כל אחד כוסו ויאמ׳

לפיכך אנחנו חייבין להודות
להלל לשבח לפאר לרומם
להדר לעלה ולקלס למי שעשה נסים
לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו
הוציאנו מעבדות לחירות ומיגון ל
לשמחה ומאבל ליו״ט ומשעבוד לגאולה
ונאמר לפניו שיר חדש הללויה׃

ובליל הי׳ה מברך עתה לקרות ההלל ואין
נ׳ ור״פ מ״ו ונראה שהרי אין כאן קריאה.
רכיון שמפסיק באמצע הוא קריין ל
שום שהיו כדי לגמור כלה חוזר ואומ׳
וכן כתו׳ בתשובת הגאוני׳ ז״ל ׃

הללויה הללו עבדי יי׳ הללו את שם יי׳
יהי שם יי׳ מבורך מעתה ועד עולם
ממזרח שמש ועד מבואו מהולל שם
יי׳ רם על כל גוים יי׳ על השמים כבודו׳
מי כיי׳ אלהינו המגביהי לשבת המש׳
המשפילי לראות בשמים ובארץ׃
מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון׳
להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו
מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה
הללויה׃ בצאת ישר׳ ממצרים ׃

בית יעקב מעם לועז: היתה יהודה
לקדשו ישראל ממשלותיו: הים ראה
וינס הירדן יסוב לאחור: ההרים רקדו
כאילים גבעות כבני צאן: מה לך הים
כי תנוס הירדן תסוב לאחור: ההרים
תרקדו כאילים גבעות כבני צאן:
מלפני אדון חולי הארץ מלפני אלוה
יעקב: ההפכי הצור אגם מים חלמיש
למעינו מים: ואומ' בעל הבית: ברוך
אתה יי' אלהינו מ"ה אשר גאלנו וגאל
את אבותינו ממצרים והגיענו הלילה
הזה לאכול בו מצה ומרור כן יי' אלהינו יקה
יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הב'
הבאים לקראתנו לשלום שמחים:
בבנין עירך וששים בעבודתך ונאכל
שם מן הפסחים ומן הזבחים וכו'
לכשיגיע דמם על קיר מזבחך לרצון
ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל
פדות נפשינו בא"י גאל ישר': והב'
בורא פרי הגפן: ושותה ואין צריך
לשפוך בשעור כוסות: כמש' פי' בהלכ'
ברכות: ולא יברך על הגפן כי ברכת
המזון פוטרו: ונוטל עתה ידיו ואינו
הסעודה ומברך על נטילת ידים:
דבנטילה ראשונה דרקות לא סגי:
ראויה והלא אסח דעתיה ונל' דגם
כל המסובין צריכין לנטול. רחוק בזמן
בימיהם היה אוכל אחר ההגדה ופוטר
עם ברכת המזון אל אגדת' כי רב ששת רב ששת
אבל עתה שכולין את ההגדה מעוד היסח
הדעת יטיבו הט' לנטול ידיהם: ולוקח
הבעל הבית המצה הבצועה ואחת
מהשלימות ומברך על שתיהם המוציא
ואחר כך אקב"ו על אכילת מצה ובוצע
משתיהם ... אכילת מצה זו היא
המצה ... ברכת על מצת
... מצה והדר מרור
... לכל אחד כזית ראשונה
... ובולעו בחרוסת להמית

התולע ויברך אקב"ו על אכילת מרור:
ונוטל ואין צריך לברך בפה"אדמה:
שהלחם פוטרו ואע"ג שאינו ממין
הפת כיון דלא סגי דלאו הני דברים
הבאים בתוך הסעודה ... ועל ...
שורש ירקי' מברך בתחלה על המרור
בורא פרי האדמה ועל אכילת מרור:
ואוכל והדר אוכל מרור בלא ברכה אין
זה חבילות אם המברך השתי ברכות
על המרור דאו ... חבילות ...
דאמרו דברכת המזון וקדוש שכל
אחד עשן כוס לבדו והשתי ברכות
היו חובה אבל היכא שהברכה האחת
הוי משום מוסיף ... השלם
היה כאין ברכה לא הוי חבילות: ואחר
כך מצה השלישית ויברך עמה מרור
ושמו בחרוסת אכר למקדש כהלל וכו' וה
ששה בחרוסת לאו משום קפא דכל:
דאית בהנהו ... קפא ואם כן:
ששין עמו זה ... כהלל והלל לא היה
עושה עמו אחר ... היה עושה בחרו'
בחרוסת: ... זה ... ואומר שעמן
לקחת כזית מרור בכריכה ... כי כבר ...
ידי חובתו ... היה הלל ...
כריכה ... מרור בכריכה ... יוכלנו
~~...~~ ואין מברכין על הכריכה
... כי היה מברך עליו ג' ברכות דלריך הוי
ברכה לבטלה שהרי כבר ... ואין
חשש ... כזית ... בפירת ...
בזכר הכריכה: ורבי' מנחם היה ...
המוציא ועל אכילת מצה על הפרוסה ובא'
ובשלימה לא היה נוגע כלל שאינה אלא
להם משנה: ויש שעושין המוציא ועל
אכילת מצה והכריכה הכל כאחת מן המוצי'
והרב ... לא היה עושה כן ... שתי
מצות ... השנה ... הנבוי
עשו ... מצות ... כאחת המוציא
ואחת על אכילת מצה והכריכה ...
... הטבול ... ירקי' ...
בחרוסת והפרוסה שמברך על אכילת מצה
בחרוסת והמרור בחרוסת והכריכה בחרוס'
... הלכה כרבנ' ... זה
בפני ... שהיה ...
... שהמוציא היה ...

השלישית וברכה בלא הרוסת לאו לויתי חגי'
רבנ' והכתוב מיגה דאורייתא יכול הא דור יצאי
בשקויעה מעוט קפוי ואחר יוכל כל סעודתו
ויסעיר כאפיקומן דכשגן טעם מיגה בפיו
שהאידנא בזמן הזה דאורייתא יכול באדור
דרבנן לא אכפת לן ואם שכח ולא אכל
אפקומן יצאו בכזית ראשון ממיגה שאכל
דכל מיגות שלנו עשויות כתקון אותן של
מיגות המיגה אף כי יש גדולים שמצריכין
להתחיל הסדר אין צריך להחזיר ולא יאחר
ואכל האפיקומן יאחר חיגות שבאו במקום
הפסח שאינו נאכל אחר חיגות ואם נרדמו
וישנו כלם בתוך הסעודה שוב לא יאכלו
אפקומן כד' יוסי כהן גבי פסח נרדמו לא
יאכלו ויכל אם לא ישנו כלם יאכלו אפקומן
ואחר כך ישול ידיו בלא ברכה שירים מים
אחרונים תפלות לברכה ויאחז כוס שלישי
וברכת המזון ויברך בפה הגפן וישתה ואחר
כך על הגפן ולא ישתה בין שלישי לרביעי
שלא ישתכר וישכח לגמור סדרו אבל בין
שאר הכוסות אם רוצה לשתות ישתה
דיין שבתוך הסעודה אינו משתכר וקודם
המזון אין רגילות להשתכר ואחר כך יאחז
כוס רביעי ויאמר

שפוך

חמתך אל
הגוים אשר לא ידעוך ועל
הממלכות אשר בשמך לא קראו׳ שפך
עליהם זעמך וחרון אפך תשיגם: תנה
עין על עונם ואל יבאו בצדקתך׳ השב
להם גמול ה׳ כמעשה ידיהם׳ תתן להם
מגנת לב תאלתך להם׳ תרדף באף ות׳
ותשמידם מתחת שמי ה׳׳ תהי טירתם
נשמה באהליהם אל יהי יושב׳ ימחו
מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו׳
תרועם בשבט ברזל ככלי יוצר תנפצם׳
תן להם ה׳ מה תתן תן להם רחם משכיל
ושדים צומקים׳ כי אכלו את
יעקב ואת נוהו ואת נוהו השמו׳
ונהגו להתחיל הלל וברך עלה אלקינו וקרוא
הלל אף כי יצאו במה שאמרו לברך לעולם
כיום וקרוא בתורה בשבת קודם כשרבין ואין ער
לא לנו ואח כך;

לא לנו ה׳ לא לנו כי לשמך תן כבוד
על חסדך ועל אמתך: למה
יאמרו הגוים איה נא אלהיהם׳ ואלהינו
בשמים כל אשר חפץ עשה׳ עצביהם
כסף וזהב מעשה ידי אדם: פה להם
ולא ידברו עינים להם ולא יראו׳ אזנים
להם ולא ישמעו אף להם לא
יריחון: ידיהם ולא ימישון רגליהם
ולא יהלכו ולא יהגו בגרונם׳ כמוהם
יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם:
ישראל בטח בה׳ עזרם ומגנם הוא׳
יראי ה׳ בטחו בה׳ עזרם ומגנם הוא׳
ה׳ זכרנו יברך יברך את בית ישראל
יברך את בית אהרן יברך יראי ה׳
הקטנים עם הגדולים׳ יסף ה׳ עליכם
עליכם ועל בניכם: ברוכים אתם לה׳
עשה שמים וארץ: השמים שמים
לה׳ והארץ נתן לבני אדם: לא המתים
יהללו יה ולא כל ירדי דומה׳ ואנחנו
נברך יה מעתה ועד עולם הללויה׳
אהבתי כי ישמע ה׳ את קולי תחנ
תחנוני: כי הטה אזנו לי ובימי אקרא׳
אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני
צרה ויגון אמצא׳ ובשם ה׳ אקרא אנה
ה׳ מלטה נפשי׳ חנון ה׳ וצדיק ואלהינו
מרחם: שמר פתאים ה׳ דלותי ולי יה׳
יהושיע: שובי נפשי למנוחיכי כי ה׳
גמל עליכי׳ כי חלצת נפשי ממות
את עיני מן דמעה ואת רגלי מדחי
אתהלך לפני ה׳ בארצות החיים:
האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד
אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב׳
מה אשיב לה׳ כל תגמולוהי עלי׳
כוס ישועות אשא ובשם ה׳ אקרא
נדרי לה׳ אשלם נגדה נא לכל עמו׳
יקר בעיני ה׳ המותה לחסידיו אנא

אני אמרתי בח
בסוף המחלוקת
שהיה שאול ו
שעשרים אלפים
אנשי להתחפש
ושם נמצא ית
נחפז ללכת ו
ואף שאול ש
נביאו קורא ש
לאלך

יהיו כמוץ
לפני רוח
ומלאך ה׳
דוחה׳ יהי
דרכם חושך
וחלקלקות
ומלאך ה׳
רודפם׳
הכי עליה
אם יעה
תשנו
שבריו
שבירו׳
חרבם
תבוא
בלבם
והישארתם
תשברנה׳

תח שכנה עליהם אימות ופחת ... תמיד המעד׳
יבושו ויבהלו עדי ויחפרו ויאבדו׳

ה׳ כי אני עבדך אני עבדך בן אמתך
פתחת למוסרי׳ לך אזבח זבח תודה
ובשם ה׳ אקרא׳ נדרי לה׳ אשלם נגדה
נא לכל עמו׳ בחצרות בית ה׳ בתוכי
ירושלים הללויה׳ הללו ה׳ כל גוים ׃
שבחוהו כל האומים׳ כי גבר עלינו
חסדו ואמת ה׳ לעולם הללויה׃
הודו לה׳ כי טוב כי לעולם חסדו׃
יאמר נא ישר׳ כי לעולם חסדו׃
יאמרו נא בית אהרן כי לעול׳ חסדו׃
יאמרו נא יראי ה׳ כי לעולם חסדו׃
ויענו המסובי׳ הודו בכל פסוק׃
מן המצר קראתי יה ענני במרחב
יה׃ ה׳ לי לא אירא מה יעשה
לי אדם׃ ה׳ לי בעוזרי ואני אראה בשנ׳
בשנאי׃ טוב לחסות בה׳ מבטוח בא׳
באדם׃ טוב לחסות בה׳ מבטוח ב׳
בנדיבים׃ כל גוים סבבוני בשם ה׳
כי אמילם׃ סבוני גם סבבוני בשם ה׳
כי אמילם׳ סבוני כדבורים דעכו כאש
קוצים בשם ה׳ כי אמילם׃ דחה דח׳
דחיתני לנפול וה׳ עזרני׃ עזי וזמרת
יה ויהי לי לישועה׳ קול רנה וישוע׳
באהלי צדיקים׃ ימין ה׳ עושה חיל
ימין ה׳ רוממה ימין ה׳ עושה חיל׃
לא אמות כי אחיה ואספר מעשה יה׳
יסור יסרני יה ולמות לא נתנני׃
פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה
יה׃ זה השער לה׳ צדיקים יבאו בו׳
אודך כי עניתני ותהי לי לישועה׳
ויכפול וכולו כפול׃ אבן מאסו הבונים
היתה לראש פנה׳ מאת ה׳ היתה
זאת היא נפלאות בעינינו׳ זה היום
עשה ה׳ נגילה ונשמחה בו׃
אנא ה׳ הושיעה נא׃ אנא ה׳ הושי׳ נא׃
אנא ה׳ הצליחה נא׃ אנא ה׳ הצליחה נא׃

ברוך הבא בשם ה׳ ברכנוכם מבית ה׳
אל ה׳ ויאר לנו אסרו חג בעבותים
עד קרנות המזבח׃ אלי אתה ואודך
אלהי ארוממך׳ הודו לה׳ כי טוב׃ ואח׳
יאמר ביהללוך עתה אך יאמר בהללו הגדו׳
כי מה בינתם ואמרם שני פעמים בהללו
בתשבחות׳ וכן היה נוהג ר׳ חיים כהן אך
אם חולה הוא או איסטניס ורוצה לשתו׳
יותר יאמר ביהללוך כדי לשתות כוס אחר
וזה התחתונה׳ יהללוך ה׳ אלהינו כל
מעשיך וחסידיך כלם יפארו וירוממו
וישבחו וימליכו את שם קדשך הוד
והדר יתנו לזכר מלכותך כי לך טוב
להודות ולזמר שמך בכל יום תמיד
כי מעולם ועד עולם אתה אל בא״י
מלך מהולל בתשבחות׃ ויברך החולה. או דאסטניס
בפה״ג וישתה וימזוג כוס חמשי להלל ה
הגדול ואחר כך יאמ׳ נשמת וישתבח׃
ויחתום ויברך בפה״ג וישתה ולא יטעום׃
כלום כל אותו הלילה׃ שלא יפיג טעם
האפיקומן ואע״פ כי אין מקפידין לשתות
מים׳ הנה לך הסימן הסדר שיסדרתי׳
קדש נטול אור שבר לכמוש לאחוז׳
נסי גאול ירך תינח סמוך עני מרר
חזיר זבח סועד שטר שושני׳
אי פרנסה תן טס אשבין קוני׳
תי שוין לו יין נטול תחלה ומקדש כך
בוינע אחר מגביהת ומתחיל ואלו כאן
ה׳ וגו׳ הא לחמא עניא לחם לא הוציאן בא״י אלה׳
מה אשר כהר בט אכל עם ט׳ ירין׳ וחוזר
ומבר׳ אקב״ו על אכילת מצה וטועם משתיהן
יחד ואוכל משתיהן ולוקח [illegible] ואוכל
ואוכל בלא עניה כי כבר נטל ואומר הא
המוציא [illegible] הלא לחם עניא ומה שאנו
נב [illegible]׳ ואין בין ברכה ואחר
ריוין יין ולוקח מרור ומברך על אכילת
מרור ואוכל בחרוסת ואוכל בלא ברכה
וסועד ומפטיר ונוטל בלא ברכה ומברך
ברכת המזון בלא כוס כך העתקתי אני
יר רבי משה מלונדריש נשוב לצאתו בלא

בסד' רב עמר' · האומרים אחרים בסדר
פסח כך עושה יקדש וישתה כוס ראשון
ויטבול טבול ירק ראשון ויאמ' הגדה
וישתה כוס שני ויבצע פרוס פרוס ה' נט'
האומנים ועל אכילת מצה ויאכלו ויתן
על המרור ויכרוך כהלל ויעשה כן כנה'
בתים וכן בביתו שוחרונה ויגמור
סעודתו ויברך על מזונו וישתה כוס
שלישי ועל הרביעי יגמור הלל וישתה
ואחר כך ובכוס שני ויברכו ברכת המזו'
וישתו כוסם ועל הרביעי יגמור הלל
ויברך וישתה שלא אסרו לשתות ולא
בין שלישי לרביעי ואם יש עוד בית
שלישי יגמור שם הלל יגמור הלל והם
יברכו וישתו ולא האו ומשאכלו אפיקומן
בביתו לא יוסיף לקדש בבית אחר ואם
יצריכין לו יקדש ולא ישתה ועל הירק'
יברכו הם בפה' וישתו ובר' האומנים
ואכילת מצה יכול לברך והאומנים
ולא יאכלו הוא וכן על המרור הואיל
וחובה אעפ' שאותו אומנים אכלו בענ'
הירקו' לא יברך והם והם יברכו כסות
הראשון וההלל כתב רבינו נט' שאין וכן
על הגפן ועל פרי הגפן עד אחר כוס
רביעי וכן עהג רב'. ואחר טבול ראשון
אינו מברך לכסיף כורך נט' כי היכי
שלא יברך בטבול שני בפה' ובפה"ג
מברך לכוס שני ולעשו' אינה לכוס
שתקנו ויעבה לא מפח רעב' רק ונט'
ולא נבי ברכה ולאות שמברכי' על
הגפ' על כוס ראשון סברי ראשו' אמה
רעב' אף לברכה ראו לא מפח ואיך
יברך על הגפ' ברי' ונך פעם שנייה
הוי ברכה לבטלה · ויש שאומרים ויש
שאומרי' באומנע סעודת להתפלל ואחר
ולכך האומנים ות כל הוא בעיני הד'
משה מלונדרש דאין הפסק כי אם ברכת
המזון לסעודה וכסוי בין שתיה
לשתיה ולא תפלה ואגו' :

נאורא כלענלם לאיאל כיאנס צבירה ויקדר התלה כביתו עד הטשד ערס ילך לשדה לאחרים:

כי לו נאה כי לו יאה אדיר במלוכ'
בחוך כהלכה · גדודיו יאמרו לו לך
ולך לך כי לך לך אף לך לך ה' הממלכ'
כי לו נאה כו' · דגול במלוכה הדור
כהלכה : ותיקיו יאמרו לו לך
ולך כו' · כי לו נאה כו' · זכאי במלוכ'
חסין כהלכה · טפסריו יאמרו לו
לך ולך כו' כי לו נאה כו' · יחיד במלוכ'
מרום כהלכה · עירין יאמרו לו ·
לך ולך כו' · כי לו נאה כו' · סביב כה'
במלוכה · ענו כהלכה · פדויו יאמ'
יאמרו לו · לך ולך כו' כי לו נאה כו' ·
צדיק במלוכה · קדוש כהלכה ·
רחומיו יאמרו לו · לך ולך כו' · כי לו
נאה כו' · שליט במלוכה · תקיף
כהלכה · יקיריו יאמרו לו לך ולך כו'
כי לו נאה כו' · עזוז במלוכה ·
ענוי כהלכה · בניו יאמרו לו ·
לך ולך לך כי לך לך אף לך
לך ה' הממלכה :

כח

הלכות
חול המועד פ״א

ימים שבין ראשון ושביעי של פסח
וסכות נקראים חולו של מועד וחייבי'
בשמחה ואסורין בהספד ותענית:
ואם לא לספוד תלמידי חכמי' בפניהם
כאשר יזכור בהלכו' אבל בפנה ואח
והואיל וכתוב בהם מקרא קדש והם
זמן חגיגה במקדש העשה כהן
מלאכה האסורה בה' שאפ' רבין
ואת' מרחות שאסורין מדברי סופרי'
וכן פרו' רבי' אסורן מדאורית' לא
הוית מחלק' בין האבד לשאינו אבד
והראוי רב' אין הרשין אסורות בעלה'
כל מלאכה שאם לא יעשיה יפסיד
ואין בה טורח הרבה כגון להשקות
בית השלחין שהוא ארץ צמאה
שאם לא ישקה יפסידו כל אילנות
שבה מותר. וכשישקה לא ירבה
וישקה מן הברכה. או מימי גשמי'
שיש טורח גדול אך ישקה מן הה'
המעין כן שיצא בתחלה כן שהיה
המשיכו והשקה בו' ולא ישקה בו'
המשקה שאין בה הפסד: הוצך
זרעו ונוטען ודרכן ומלאו חביותיהן
כבחול שכל שאינו לו הפסד אם לא
עשה אין צריך שנוי' ומשה רק
מפני הגנבים אבל שלא לצורך יאסור
להפסת לא לצין ולכיון ויעלה פשתני
מן המשרה וטיגר כרמו שהגיעו וכו'
לבצר כה' שאפ' ואסור לכין ולאחר
מלאכות אלו כדי לעשותן למועד
מפני שהוא פנוי ואם עשה כן ב"ד
מפקירין כל מלאכתו· ואתאין קונסין
בנו אחרין לאבד מלאכתו אבל ואין
מונעין הכן לעשות אותה מלאכה
במועד שלא תאבד· הדיוט תופר
ובונה כדרכו ואם הוא אומן מהיר [בגליון: ואם שאין מהיר ... מלאכתו תותר]

שיכול להאמינו גלוי ורחש בכתיבה
או שיכול לטין אומרו בשפת האוקי
עושה שהדיוט בתפירה מכליב פי' ה' [בגליון: מעשב]
מרחיב תפירתו או זה לזה מעלה וזה ומט'
כשיני כלבים ובבניין מניח האבנים
בלא טיחה: קוטע אדם צפורן ודש ורוחה
ובורר וטוחן מה שצריך לאכל במועד·
ואין צריך לקנות תבואה אחרת מן השוק·
ובלבד שלא ידוש בפירוש שכל דבר
שאין בו הפסד צריך לשנות: אסור
לכבוש כבשים שאין ראוין לאכול בתו'
במועד והראוין מותרין: ויתר רגים כל
שיכול ומולח הכל. נוטל שכר תורים וש'
ושעורים· מועד לצורך המועד אבל לא
שלא לצורך· ואע"פ שיש לו ישן. מותרים
לשתות מן החדש שאין נברת ולאחר
ערותו: כל מלאכות שהן לצורך
המועד עושין אותהן במועד קטן
הציירין ועושין ובוררין למכור בשוק אבל
שלא לצורך המועד אסור· אינו מתשו'
דרבינו' מינה' ודורכ' במועד אפי' שלא
לצורך המועד ההוי דבר האבד שיאבד
יין כל השנה אם יאחרן אפי' כל הכרמים שלו
האוכל והתחיל שכינו לכיתר. והביאת
לביתו' שראו פן יבאו לידי נסוך אבל
מי שיש לו גנות וכרמים שלו כמו האומן
ואם בתוך השוק הירר והנה שיהיו טוגנ':
עשה ליעסך והותיר [המועד] מותר: עושין כל
צרכי רבים כגון לתקן קלקולי הרים ש
שבורה והרבים ולחפור בורות שיחין ומ'
ומערות כורין ונהרות ושובת מימין·
ומסירין הקוצים מהם ומשקלין המקוה
להקנו' המים בו. ויוצאין שלוחי ב"ד
והפקיר הכלאים ופורין שטרין ושנים
וחוליהן והקדשות ומשקין שוטות·
ושורפין הפרה ועורפין העגלה ורוצעין
העבר ומציינין הקברות ודנין דיני ממונות
ונפשות ומכות ומשמתין מי שלא קבל
הדין ומרבין מעשה ב"ד כגון אגרות